

**Tvorba webových aplikací s využitím WYSIWYG
editorů**

**Creation of web applications with the use of
WYSIWYG editors**

Bakalářská práce

Petr Říha

Vedoucí bakalářské práce: PaedDr. Petr Pexa

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra informatiky

Rok 2011

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích dne

Anotace

Tato bakalářská práce se dělí na dvě části, je to teoretická a praktická část. Cílem autorova teoretické části je popsat problematiku tvorby webových aplikací s využitím WYSIWYG editorů a vytvořit dle zadaných kritérií průvodce, který je na základě těchto aspektů porovná. Dále v teoretické části autor popíše instalaci nebo zaregistrování jednotlivých editorů a také se zaměří na minimální požadavky pro spuštění.

Hlavním cílem praktické části je vytvořit webovou stránku pro zvolenou základní školu za použití právě jednoho ze zmíněných editorů. Závěrem praktické části bakalářské práce je výzkum.

Abstract

The bachelor thesis is divided into two parts, the theoretical and practical one. The author's objective of the theoretical part is to describe the issue of web designing using WYSIWYG editors and to create a guide according to given criterias. The guide will compare them on the basis of these aspects. Furthermore the author in this part will define the installation or registration of particular editors and as well he will focus on minimal requirement for an activation.

Creating website for a chosen primary school is the main aim of the practical section by using just one of the mentioned editors. The practical part will be terminated by a research.

Poděkování

Rád bych poděkoval svému vedoucímu práce panu PaedDr. Petru Pexovi za cenné rady, připomínky, konzultace a za možnost zpracovávat na dané téma závěrečnou práci.

Obsah

1	ÚVOD	8
2	CÍLE PRÁCE	10
2.1	METODIKA	10
A TEORETICKÁ ČÁST		12
3	OBECNÉ VLASTNOSTI WYSIWYG EDITORŮ	12
3.1	PROČ VYUŽÍVAT WYSIWYG EDITORY	12
3.2	PROČ NEVYUŽÍVAT WYSIWYG EDITORY	12
3.3	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY EDITORŮ	13
4	LICENCE	14
4.1	CO JE TO VLASTNĚ LICENCE	14
4.2	SOFTWAREVÉ LICENCE.....	14
4.2.1	<i>Komerční software</i>	14
4.2.2	<i>Freeware software</i>	15
4.2.3	<i>Open Source software</i>	15
4.2.4	<i>Online software</i>	17
5	POPIS A TESTOVÁNÍ JEDNOTLIVÝCH EDITORŮ	18
5.1	DREAMWEAVER	18
5.1.1	<i>Systémové požadavky</i>	19
5.1.2	<i>Dokumentace</i>	19
5.1.3	<i>Instalace</i>	20
5.1.4	<i>Uživatelská přívětivost</i>	21
5.1.5	<i>Rozšiřitelnost</i>	24
5.1.6	<i>Výsledný kód z hlediska SEO</i>	25
5.1.7	<i>Celkový dojem</i>	25
5.2	WEB PAGE MAKER	26
5.2.1	<i>Systémové požadavky</i>	26
5.2.2	<i>Dokumentace</i>	27
5.2.3	<i>Instalace</i>	27
5.2.4	<i>Uživatelská přívětivost</i>	28
5.2.5	<i>Rozšiřitelnost</i>	31
5.2.6	<i>Výsledný kód z hlediska SEO</i>	33
5.2.7	<i>Celkový dojem</i>	33
5.3	BLUEVODA	33
5.3.1	<i>Systémové požadavky</i>	34

5.3.2	<i>Dokumentace</i>	34
5.3.3	<i>Instalace</i>	35
5.3.4	<i>Uživatelská přívětivost</i>	36
5.3.5	<i>Rozšiřitelnost</i>	38
5.3.6	<i>Výsledný kód z hlediska SEO</i>	39
5.3.7	<i>Celkový dojem</i>	39
5.4	TRELLIAN WEBPAGE	40
5.4.1	<i>Systémové požadavky</i>	41
5.4.2	<i>Dokumentace</i>	41
5.4.3	<i>Instalace</i>	43
5.4.4	<i>Uživatelská přívětivost</i>	43
5.4.5	<i>Rozšiřitelnost</i>	46
5.4.6	<i>Výsledný kód z hlediska SEO</i>	47
5.4.7	<i>Celkový dojem</i>	47
5.5	KOMPOZER.....	48
5.5.1	<i>Systémové požadavky</i>	48
5.5.2	<i>Dokumentace</i>	49
5.5.3	<i>Instalace</i>	50
5.5.4	<i>Uživatelská přívětivost</i>	51
5.5.5	<i>Rozšiřitelnost</i>	53
5.5.6	<i>Výsledný kód z hlediska SEO</i>	55
5.5.7	<i>Celkový dojem</i>	55
5.6	TINYMCE	56
5.6.1	<i>Systémové požadavky</i>	56
5.6.2	<i>Dokumentace</i>	57
5.6.3	<i>Instalace</i>	58
5.6.4	<i>Uživatelská přívětivost</i>	60
5.6.5	<i>Rozšiřitelnost</i>	62
5.6.6	<i>Výsledný kód z hlediska SEO</i>	62
5.6.7	<i>Celkový dojem</i>	63
5.7	WEBNODE	64
5.7.1	<i>Systémové požadavky</i>	64
5.7.2	<i>Dokumentace</i>	64
5.7.3	<i>Instalace</i>	65
5.7.4	<i>Uživatelská přívětivost</i>	66
5.7.5	<i>Rozšiřitelnost</i>	68
5.7.6	<i>Výsledný kód z hlediska SEO</i>	69
5.7.7	<i>Celkový dojem</i>	70

5.8	ESTRANKY	70
5.8.1	<i>Systémové požadavky</i>	70
5.8.2	<i>Dokumentace</i>	71
5.8.3	<i>Instalace</i>	71
5.8.4	<i>Uživatelská přívětivost</i>	72
5.8.5	<i>Rozšiřitelnost</i>	74
5.8.6	<i>Výsledný kód z hlediska SEO</i>	74
5.8.7	<i>Celkový dojem</i>	75
6	VÝLEDNÉ SROVNÁNÍ	76
6.1	VÝLEDNÁ TABULKA SROVNÁNÍ	77
6.2	GRAF ZNÁZORŇUJÍCÍ POŘADÍ CELKOVÉHO SROVNÁNÍ EDITORŮ	80
7	WEBOVÁ PREZENTACE PRO ZŠ TÝN NAD VLTAVOU MALÁ STRANA	81
B	EMPIRICKÁ ČÁST	83
8	ÚVOD	83
8.1	VÝZKUMNÝ PROBLÉM	83
8.2	CÍL	83
8.3	PŘEDPOKLADY	83
8.4	PLÁN VÝZKUMU	84
9	VYHODNOCENÍ VÝLEDKŮ	85
9.1	CHARAKTERISTIKA VÝZKUMU	85
9.2	VÝLEDKY DLE DEMOGRAFICKÝCH ÚDAJŮ	85
9.3	VÝLEDKY SOUVISEJÍCÍ S PROBLEMATIKOU WYSIWYG	88
9.4	ZÁVĚRY VYPLÝVAJÍCÍ Z DOTAZNÍKU	91
10	ZÁVĚR	93
11	REJSTŘÍK OBRÁZKŮ	94
12	POUŽITÁ LITERATURA	95
13	PŘÍLOHY	96

1 Úvod

V dnešní moderní době 21. století má celá řada z nás vlastní webové stránky, ať už jsou to osobní, firemní, klubové nebo s jinou tematikou. Účel takovýchto stránek je velmi prostý. Informovat svět o možnostech, které vaše firma, kapela, klub nabízejí či se jen pochlubit vašimi osobními stránkami. Ať už je účel webových stránek jakýkoli můžeme říci, že vlastnit webové sídlo je trend novodobé společnosti.

Jestliže si budeme chtít vytvořit vlastní webovou stránku, nejčastěji použijeme nějaký editor k tomu určený. Editory můžeme dělit do dvou základních skupin:

- **Strukturní**, editory se upravuje přímo výsledný HTML kód, je třeba znát jazyk HTML či novější XHTML (Golden HTML, EasyPad, PSPad, ...) ¹.
- **WYSIWYG**, editory zobrazují stránku už při psaní tak, jak bude vypadat v prohlížeči, přičemž kód je generován automaticky, žádná znalost jazyka není nutná (Kompozer, BlueVoda, WebPage Maker, ...) ².

V této bakalářské práci se zaměřím na druhou zmiňovanou skupinu editorů, které se nazývají WYSIWYG editory webových stránek z anglického spojení „What You See is What You Get“ česky „co vidíš, to dostaneš“. Jsou to editory převážně pro tvorbu statických HTML stránek, a proto se celá tato práce odvíjí v tomto smyslu. Pojem WYSIWYG je však ve svém významu širší, protože se nepoužívá jen pro tvorbu webových stránek. Například o Microsoft Office Word by se také dalo říci, že se jedná o WYSIWYG editor a byla by to jistě pravda, vzhledem k využití obdobných principů. Dle mého názoru je tedy záměrem této zkratky obecně popsat vlastnost editoru a to tak, že buď pomocí šablon, malování, Drag and Drop nebo přímým výběrem z nabídky, si mohou vytvořit příslušnou podobu, která se přesně jak vidím, na obrazovce vytiskne a to bez jakékoli znalosti programovacího či značkovacího jazyka.

Velmi výstižně popsali zkratku WYSIWYG na stránce Web Builder. Cituji „*Jinými slovy WYSIWYG znamená, že hotové stránky se zobrazí přesně, tak jak bylo navrženo. Můžete si vytvořit webové stránky bez znalostí HTML. Vytváření probíhá jednoduše umístováním jednotlivých prvků na požadované místo (metoda drag and drop). To*

¹ JANOVSKEÝ, Dušan. Jak psát web [online]. © 2010 [cit. 2011-01-30]. HTML editory. Dostupné z WWW: <<http://www.jakpsatweb.cz/editory.html>>

² Tamtéž

znamená, že jednotlivé prvky se usazují na obrazovku přímo do zvoleného místa a WYSIWYG editor následně sám zajistí vytvoření odpovídajícího zdrojového HTML kódu³.“ Dovolil bych si rozšířit toto tvrzení a vytvořit vlastní definici toho pojmu a dále pak používat už jen zkratku „WYSIWYG“. Budeme tedy mluvit o takových editorech, u kterých nepotřebujeme znát znalost žádného programovacího ani značkovacího jazyka. Pouhým Drag & Drop nebo výběrem z nabídky umísťujeme jednotlivé prvky na pracovní plátno a parametry nastavujeme přímo v menu. Pomocí funkce uložení popřípadě publikace se automaticky vygeneruje daný dokument do podoby webové stránky tak, jak jej vidíme v editoru.

³ WYSIWYG Web Builder [online]. © 2009 - 2011 [cit. 2011-03-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.wysiwygwebbuilder.cz/>>

2 Cíle práce

Cílem teoretické části je seznámit s problematikou tvorby webových aplikací s využitím WYSIWYG editorů. Hlavním přínosem je vytvoření průvodce jednotlivými editory a jejich následné zhodnocení dle stanovených kritérií. Rovněž se zaměřím na postup při instalaci či zaregistrování. Každý editor pak závěrem zhodnotím a doporučím uživateli na základě jeho znalostí.

Součástí je také celkové porovnání všech editorů na základě předem daných kritérií. Nakonec je mým cílem bakalářské práce vytvořit webovou prezentaci pro zvolenou základní školu.

2.1 Metodika

Jako první kritérium, které jsem zvolil je dostupnost editorů, to znamená, v jaké licencované podobě můžeme editor nalézt. Editory jsem vybíral na základě výsledků průzkumu, který jsem prováděl elektronickým dotazníkem. Jako dalším faktorem při výběru byly ohlasy na internetu či počet stažení. Díky širokému spektru editorů podle licencí jsem v každé kategorii zvolil po dvou zástupcích.

- Komerční editory
 - Dreamweaver
 - Web Page Maker
- Freeware editory
 - BlueVoda
 - Trellian
- Open source editory
 - Kompozer
 - TyniMce
- Online editory
 - Webnode
 - eStranky

Následná kritéria se týkají samotného porovnání. Jsou vybrána podle obecných pravidel a z odborných článků, které se zabývají jejich srovnáním. Také jsou zvolena některá kritéria, která berou ohled na požadavky základní školy, pro kterou vytvářím

webovou prezentací. Jako posledním faktorem jsou zvažovány ohledy na uživatele, který by tato kritéria hodnotil jako rozhodující při výběru nebo koupi softwaru. Tj. na každý editor jsou kladeny následující požadavky:

- **Minimální požadavky** – Pro korektní spuštění a běh programu.
- **Dokumentace** – Přehlednost, kvalita dokumentace a podpora českého jazyka v dokumentaci.
- **Uživatelská přívětivost (User friendly)** – Náročnost instalace či zaregistrování, těžkopádnost a orientace v programu, dojem z programu.
- **SEO a s ním validita kódu** – Jak se editor vypořádává s optimalizací stránky a do jaké míry je validní, zaměřím se na nejpoužívanější DTD této doby XHTML 1.0 Strict a XHTML 1.0 Transitional. Jestliže editory nepodporují tento definiční typ, zaměřím se na jejich starší verzi HTML.
- **Podpora češtiny** – Podpora českého jazyka v příslušném editoru.
- **Rozšiřitelnost** – Rozšiřující prvky, kterými se dá editor obohatit.

Prvním krokem je instalace samotného editoru, pokud to nebude možné, například jedná-li se o online editory, bude provedena jejich registrace.

Dále si vytvořím dle dokumentace stejně vypadající stránku pro každý editor, v níž použiji základní prvky HTML, jako jsou tučné písmo, barva písma, barva pozadí, kurzíva, podtržení, tabulka, nadpis, seznam, obrázek, odkazy či jednoduché formulářové prvky. Tato stránka pak poslouží k porovnání validace mezi editory a taktéž si za pomoci takovéto stránky utvořím představu o uživatelské přívětivosti.

A TEORETICKÁ ČÁST

3 Obecné vlastnosti WYSIWYG editorů

Tato kapitola vychází ze zkušeností autora bakalářské práce. Zkušenosti autor sbíral po dobu svých studií a také během studování různých příspěvků či odborných článků na internetu. Na konci kapitoly popisuje obecné rozvržení editorů.

3.1 Proč využívat WYSIWYG editory

Využívání WYSIWYG editorů je dle mého názoru čím dál tím častější. Osobně bych doporučil využití laikům nebo začátečníkům. Jak jsem již avizoval v úvodní kapitole. Výhody tedy jsou:

- **Jednoduchost** – Stránku vytvářím jednoduše kreslením, tažením či za pomoci šablon.
- **Rychlost** – Stránku velmi rychle vytvořím a mohu ji ihned vyvěsit na vlastní doménu.
- **Neznalost jazyka** – Nemusím znát žádný značkovací či programovací jazyk.
- **Cena** – Velká část editorů je pro osobní tedy nekomerční účely zdarma.
- **Rozšiřitelnost** – Mnoho šablon, grafických doplňků, doplňků pro SEO a jiné.
- **Systémové požadavky** – V drtivé většině jsou editory spustitelné na osobních počítačích a nejsou na počítač nijak zvláště náročné.

3.2 Proč nevyužívat WYSIWYG editory

Rozhodně bych nedoporučoval WYSIWYG editory pro profesionální webmastery. Jestliže jej chtějí využívat, pak bych zvolil editor, který umožňuje přepínání či kombinaci WYSIWYG módu a psaní zdrojového kódu. Dále bych se pak přesvědčil, zda WYSIWYG mód nepřepisuje strukturu zdrojového kódu a pakliže tak činí, tak do jaké míry. Pokud mi žádný editor nevyhovuje nebo nesplňuje alespoň tato základní pravidla, měl bych si rozmyslet, jestli používání těchto editorů pro profesionální úroveň je namístě. Nevýhody tedy jsou:

- **Kontrola nad kódem** – WYSIWYG vytváří zdrojový kód za nás, to znamená, že nemáme plnou kontrolu nad vytvořeným kódem. Pokud bychom jej chtěli přepisovat ručně, museli bychom nejdříve celý dokument projít a v často nepřehledném kódu tápat, co přesně jsme to chtěli přepsat.

- **Změna struktury kódu** – Jestliže napíšeme zdrojový kód ručně a utvoříme přehlednou strukturu, tak posléze při otevření souboru ve WYSIWYG editoru, změní se struktura hotového kódu podle editoru, v kterém jsme kód otevřeli. Nemusí to platit vždy, ale v mnoha případech tomu tak je.
- **Funkční požadavky** – Může se stát, že některé požadavky na určitou funkci nemusí WYSIWYG editor vůbec zvládnout a ani neexistuje pro daný editor potřebné rozšíření.

3.3 Základní charakteristiky editorů

Každý editor se skládá z několika základních oblastí. Názvy těchto oblastí budu poté používat v celé bakalářské práci, proto si je v této kapitole představíme.

První oblastí je „**Titulní lišta**“, jedná se většinou o modrý pruh v horní části obrazovky. V tomto pruhu najdeme vždy název daného dokumentu a název programu, ve kterém jsme soubor otevřeli.

Velmi známou oblastí je „**Hlavní menu**“, jedná se vlastně o navigaci a funkci programu. Nachází se hned pod titulní lištou a jejím znakem jsou slova soubor, vložení, úpravy, zobrazit a jiné. Po kliknutí na tato slova se zobrazí nabídka, s dalšími už specifickými požadavky. To znamená, jestliže chceme například uložit soubor, tak nejpravděpodobněji ho nalezneme právě někde v hlavním menu, pod slovem soubor a jako specifický požadavek „Uložit jako“. Všechny úpravy a možnosti nastavení editoru nalezneme právě v této oblasti.

Další důležitou oblastí je „**Panel nástrojů**“, nalezneme zde ikony, které napomáhají k rychlejší práci s editorem, a tak vše nemusíme hledat přímo v hlavním menu. Samozřejmě, že veškeré funkce panel nástrojů nezahrnuje. Je umístěn pod hlavním menu a někdy s ním bývá i spojen jako například v Microsoft Office 2007.

Oblast, kde se pracuje, se nazývá „**Pracovní plocha**“. Zde píšeme či upravujeme text nebo vložené prvky.

Poslední oblastí je „**Stavový řádek**“. Zde vidíme stav, ve kterém se dokument, vložený prvek nebo pracovní plocha nacházejí.

Všechny zmiňované oblasti jsou obecné a nestandardizované, tím pádem tvůrci editorů nemusejí striktně dodržovat tato pravidla. Avšak ve většině případů se dodržují a nejčastěji chybí pouze některé části jako například titulní lišta či stavový řádek.

4 Licence

4.1 Co je to vlastně licence

V případě pořizování softwarového vybavení nejde o koupi softwaru, jak se někdy zjednodušeně říká, ale jen o získání **Licence**. Součástí každé dodávky originálního produktu jsou sice instalační média a manuál, ale hlavním předmětem koupě je vždy nehmotný majetek - programové vybavení, duševní vlastnictví autora. Prostřednictvím svých obchodních partnerů pak autor může poskytnout právo používat svoje duševní vlastnictví dalším subjektům - uživatelům softwaru. Cena za software je de facto poplatkem za poskytnutou licenci - právo k užívání softwarového produktu⁴.

4.2 Softwarové licence

4.2.1 Komerční software

Nejčastěji se komerční software vyskytuje v podobě, kterou nazýváme „proprietární“. Proprietární software má s komerčním mnoho společného, proto také spadá do této kategorie. Hlavním cílem proprietárního programu je, že se jedná o placený software, kde si výrobce ponechává všechna vlastnická práva. Dalším znakem je, že uživatel nemá přístup ke zdrojovému kódu, tím pádem zdrojový kód nemůže ani studovat ani měnit. Šíření takového softwaru musí být zapláceno.

Firmy, které spadají ideologicky pod tento druh softwaru, musí také své produkty prodávat. K tomu slouží samozřejmě v první řadě reklama a věci s ní spojené, ale neméně důležitý faktor je uvolnění zkušební verze, kde si uživatel může zdarma vyzkoušet patřičný program.

Tyto zkušební verze můžeme dělit na dva základní druhy:

- 1) **Trial verze** – Program je časově omezen nejčastěji na dobu 30ti dnů. Po tuto dobu je program plně funkční nebo jsou omezeny některé hlavní funkce. Po uplynutí této doby nás program při spuštění nepustí do žádné nabídky a bude vyžadovat licenční klíč. Po vložení licenčního klíče se program opět spustí a to v plné verzi.

⁴Microsoft [online]. ©2011 Microsoft Corporation [cit. 2011-01-21]. Základní informace o licencích. Dostupné z WWW:

<<http://www.microsoft.com/cze/licence/ZakladniInformace/CojeLicence.msp>>

- 2) **Demoverze** – Program není časově omezen, ale jeho hlavní funkce jsou uzamčeny. Pro odemknutí těchto funkcí je opět zapotřebí zakoupení licenčního klíče.

4.2.2 Freeware software

Volně použitelný software je velmi populární skupinou volně šiřitelného software. Programy s tímto označením můžete zcela libovolně šířit, kopírovat a instalovat na libovolný počet počítačů. Pohnutky autora nebo distributora, který se rozhodl dát produkt zcela volně k dispozici, mohou být nejrůznějšího typu. Buďto autor svůj produkt poskytuje opravdu nezištně, nebo chce vejít ve všeobecnou známost, a tím si zajistit svoji popularitu. Formu freeware mají často také části komerčních balíků velkých firem a nejrůznější prohlížeče dokumentů (Acrobat Reader, MS Word Viewer, prohlížeč Zoner Context apod.). Někdy propaguje volně šiřitelný produkt jméno producenta anebo jiný produkt. Statut freeware mívají i některé odlehčené (lite) verze a demoverze komerčních programů.⁵

Pro šíření freeware platí obdobná pravidla jako pro komerční. Autor sice nepožaduje za používání žádné poplatky, ale zpravidla vyžaduje dodržení distribuční podoby při šíření a samozřejmě si ponechává plně copyright, takže není možné do programu činit žádné zásahy.⁶

4.2.3 Open Source software

Programové produkty označované jako „Open Source software“ začínají poslední dobou vytlačovat komerční software. Hlavními důvody jsou nízké pořizovací náklady a velmi dobrá technologická vyspělost.

Co všechno můžeme považovat za „Open Source software“? Vysvětlení poskytuje „Definice Open Source“ od iniciativy OSI⁷ (Open Source Initiative). Ta předepisuje soubor pravidel, podle kterých lze konkrétní licenci (a tím i pod ní šířený produkt) považovat za „Open Source“. Ve zkratce klíčové body převzaty od Pavla Arnošta.

⁵ KREJČÍ, Jaromír. Interval.cz [online]. 2000 [cit. 2011-01-22]. Shareware, freeware, trialware - konečně jasno. Dostupné z WWW: <http://interval.cz/clanky/shareware-freeware-trialware-konecne-jasno/>

⁶ Tamtéž

⁷ Originální definice Open Source na www.opensource.org/docs/definition.html

volné rozšiřování - licence nesmí omezovat prodej nebo jinou distribuci programu jako součásti programového balíku obsahujícího software z různých zdrojů; licence by za takový prodej neměla vyžadovat autorský nebo jiný honorář.

zdrojový kód - produkt musí obsahovat zdrojový kód a musí umožňovat distribuci jak ve zdrojové, tak v binární („zkompilované“) podobě; pokud program není šířen včetně zdrojových kódů, musí být dobře popsána možnost jejich získání, a to za přiměřený poplatek (pokrývající náklady), nebo v případě Internetu zdarma; zdrojový kód nesmí být zamlžen; přechodné formy (např. výstup preprocesoru nebo překladače) nejsou dovoleny.

odvozené práce - licence musí umožňovat tvorbu odvozených prací a musí jim umožňovat, aby byly šířeny pod stejnou licencí jako původní produkt.

integrita (celistvost) autorova zdrojového kódu - licence může omezovat distribuci změněné formy zdrojového kódu pouze v případě, že je umožněno šíření tzv. záplat (patch files) spolu se zdrojovým kódem; licence musí výslovně povolit šíření programu přeloženého ze změněného zdrojového kódu; licence může vyžadovat, aby odvozené práce nesly jméno nebo verzi odlišné od původního programu.

diskriminace vůči osobám a skupinám - licence nesmí diskriminovat osoby nebo skupiny osob.

diskriminace sfér užití - licence nesmí omezovat použití programu v určité sféře; nesmí například omezovat použití programu v komerčním prostředí nebo v genetickém výzkumu.

šíření licence - práva přiložená k programu musí platit pro všechny, bez nutnosti dalších přídavných licencí.

licence nesmí záviset na programovém produktu - práva přiložená k programu nesmí záviset na existenci programu v určitém programovém balíku; pokud je program z balíku vyřazen a je používán nebo šířen v souladu s licencí, všichni, ke kterým se program dostane, by měli mít stejná práva jako ti, kteří dostanou program jako součást programového balíku.

licence nesmí ovlivňovat ostatní programy - licence nesmí klást omezení na software, který je šířen společně s licencovaným programem; licence nesmí například

trvat na tom, aby všechny programy distribuované na stejném médiu splňovaly podmínky Open Source software⁸.

4.2.4 Online software

Speciální skupinou jsou online programy. Jedná se o takový software, který se neinstaluje přímo na počítačovou jednotku, ale je umístěn na webovém serveru. Výhodou je tedy nepotřebnost instalace, přičemž vše běží na vzdáleném serveru. U některých online softwarů je však zapotřebí registrace pro plnou funkci programu. Pro někoho může být paradoxně tato výhoda nevýhodou. Jedno je ale jisté, připojení k internetu musí být stále aktivní.

V případě online softwaru si každý poskytovatel této služby vymezuje vlastní pravidla, jak je s tímto softwarem zacházeno. Proto doporučuji si vždy přečíst všeobecné podmínky, umístěné většinou na oficiálních stránkách.

⁸ ARNOŠT, Pavel. *Root* [online]. 2001 [cit. 2011-01-22]. Co je to "Open Source software".

Dostupné z WWW: <<http://www.root.cz/clanky/co-je-to-open-source-software/>>

5 Popis a testování jednotlivých editorů

5.1 Dreamweaver

Tento software patří mezi ty nejznámější WYSIWYG editory vůbec. Jedná se totiž o produkt velmi známé firmy, která se nazývá Adobe. Dreamweaver patří do skupiny komerčních editorů a jeho vyzkoušení spadá do verze Trial. Další často používané komerční softwary od této firmy jsou například Adobe Flash Professional (standard v oboru vytváření interaktivního obsahu a virtuálních prvků), Adobe Photoshop (práce s digitálními obrazy), Adobe X Pro (umožňuje vytvářet a upravovat soubory v PDF) a méně známější například Adobe Creative Suite (úprava a kreslení vektorů), Adobe Illustrator (vytváření vektorových kreseb) a jiné. Všechny tyto komerční programy si můžeme zdarma vyzkoušet jako Trial verze. Adobe nabízí také programy zcela zdarma, jedná se o přehrávání a čtení většinou výše zmíněných programů. Například Adobe Reader (čtení profesionálních multimédií v PDF) či Adobe Flash player (přehrávání interaktivního obsahu ve flashi).

Zakladatelé, kteří tuto firmu založili v prosinci roku 1982, jsou Charles Geschke a John Warnoc. V říjnu roku 1983 v Kalifornii se stala akciovou společností se sídlem ve státě Kalifornie. Roční příjem dosahuje výše 2 946 miliard amerických dolarů. V průběhu své existence došlo k akvizicím následujících firem. Aldus Corporation 1994, Frame Technology Corporation 1995, GoLive Systems, Inc. 1999, Accelio Corporation 2002, Macromedia, Inc. 2005, Omniture, Inc. 2009.⁹

Současná situace na daném trhu z hlediska Adobe softwaru:

- Adobe Reader je distribuován ve 34 světových jazycích
- Adobe Dreamweaver je využíván více než 5 milióny uživatelů
- Adobe Photoshop je využíván více než 90 % z řad profesionálů¹⁰

⁹ Adobe fast facts. In Corporate Fact Sheet [online]. USA : Adobe Systems Incorporated, 2010 [cit. 2011-01-27]. Dostupné z WWW: <http://www.adobe.com/aboutadobe/pressroom/pdfs/fastfacts.pdf>

¹⁰ Tamtéž

5.1.1 Systémové požadavky

Software Dreamweaver pro náš účel tvorby webových stránek za pomoci WYSIWYG neklade specifické požadavky na webový server, ale na počítač ve kterém bude běžet.

Minimální systémové požadavky pro OS Windows:

- Intel Pentium 4 nebo AMD Athlon 64
- Microsoft Windows XP s Service Pack 2 (doporučen Service Pack 3); Windows Vista Home Premium, Business, Ultimate, Enterprise s Service Pack 1 nebo Windows 7
- 512MB RAM
- 1GB volného místa na disku pro instalaci a ještě nějaké místo během instalace (nelze nainstalovat na přenosný USB disk)
- Rozlišení 1280x800 s 16-bitovou grafickou kartou
- DVD-ROM mechanika¹¹

Minimální systémové požadavky pro OS Mac:

- Vícejádrový procesor Intel
- Mac OS X v10.5.7 nebo v10.6
- 512MB RAM
- 1.8GB volného místa na disku pro instalaci a ještě nějaké místo během instalace (nelze instalovat na přenosný USB disk a na jednotku, která využívá case-sensitive, neboli citlivost na velikost písmen)
- Rozlišení 1280x800 s 16-bitovou grafickou kartou
- DVD-ROM mechanika¹²

5.1.2 Dokumentace

Dle mého názoru dokumentace od firmy Adobe je velmi uspokojivá. Adobe nabízí tři různé formáty dokumentace. První z nich je přímo v produktu Dreamweaver. Nalezneme ho pod záložkou „Nápověda“ a dále „Nápověda aplikace Dreamweaver“. Pokud jsme z oficiálních stránek stáhli českou verzi toho programu, tak okno této

¹¹ Adobe [online]. © 2011 [cit. 2011-01-30]. System requirements. Dostupné z WWW: <<http://www.adobe.com/products/dreamweaver/systemreqs/>>

¹² Tamtéž

nápovědy bude v českém jazyce. Druhým typem dokumentace je LiveDocs¹³, který je umístěn přímo na webu. Třetím a posledním typem je dokumentace v PDF, kterou si můžeme stáhnout a poté studovat offline. Všechny tyto druhy dokumentací jsou uspořádány do čtyř hlavních bloků a jejich kapitol.

Dokumentace je tedy rozdělena na následující čtyři hlavní bloky:

- Použití Dreamweaver
- Vývojářská příručka
- Rozšíření Dreamweaver
- API reference

V českém jazyce je k dispozici pouze první blok použití Dreamwaver¹⁴. Ostatní bloky jsou bohužel v jazyce anglickém.

5.1.3 Instalace

Nejdříve si stáhneme Adobe Dreamweaver z oficiálního webu firmy. V době psaní této práce je aktuální verze s názvem CS5. Pro stažení pracovní verze je zapotřebí registrace na zmiňovaném webu¹⁵.

Registrace je kompletně zdarma a přináší mnohá privilegia. Například stahování nejnovějších zkušebních verzí, doplňků a jiné. Registrační okno se skládá z povinných a nepovinných údajů, přičemž vyplnění zabere jen několik minut. Povinné otázky jsou označeny červenou hvězdičkou.

¹³ Oficiální stránky dokumentace v anglickém jazyce
http://help.adobe.com/en_US/dreamweaver/cs/using/index.html

¹⁴ Oficiální stránky dokumentace v českém jazyce
http://help.adobe.com/cs_CZ/dreamweaver/cs/using/index.html

¹⁵ Oficiální web www.adobe.com/

E-mail * petr-riha@seznam.cz

Password * (Must be between 6-12 characters)

Retype password *

Password hint

First name * Petr

Last name * Řiha

Job title SELECT

Organization name

Address

City * České Budějovice

Country/Region * Czech Republic

State/Province SELECT

Zip or Postal Code * 37006

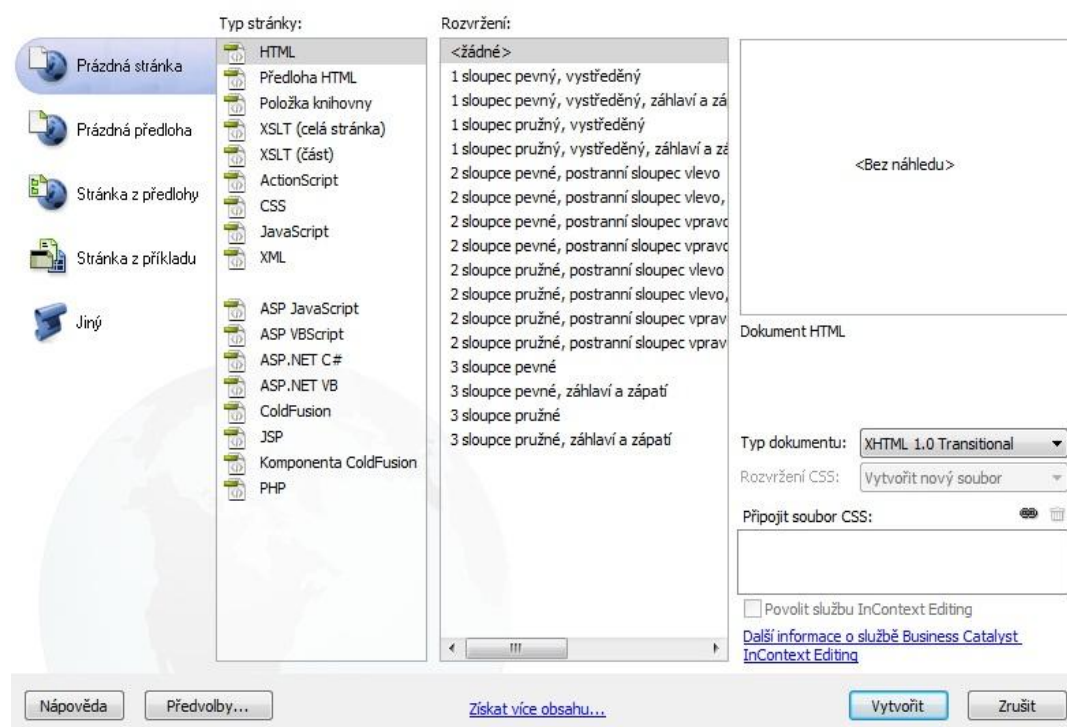
Obr. 1 Registrační formulář Adobe

Po registraci a stažení spustíme soubor. Po spuštění zvolíme adresář, do kterého se nám extrahuje instalátor. Samotná instalace probíhá v několika snadných krocích. První krok je přečtení a přijetí licenčních podmínek. Dalším krokem je výběr ze dvou možností. První možnost zahrnuje volbu, jestli vlastníme licenční klíč, pakliže ano zadáme ho do pole sériového čísla. Pokud nevlastníme licenční klíč, zvolíme možnost druhou a to zkušební verze. Obě varianty navíc zahrnují český jazyk. Poté následuje okno možnosti instalace. Zde máme na výběr komponenty, které tato pracovní verze poskytuje a možnost umístění aplikace na disk. Pro dokončení klikneme na tlačítko instalovat.

5.1.4 Uživatelská přívětivost

Ihned po spuštění editoru vyskočí nabídka s rychlou pomocí, která nám navrhne, co můžeme s dokumentem udělat. Tato nabídka se dá v levém dolním rohu vypnout a při příštím spuštění se již neobjeví. Jestliže jsme nabídku nevypnuli, tak při uzavření všech dokumentů a opětovném otevření se znovu zobrazí. V okně rychlé pomoci nás bude zajímat položka „více“ v sloupci „vytvořit nový“.

Následující nabídka je velmi důležitá pro úplné začátečníky a to z toho důvodu, že nám nabídne vytvořit nový dokument v několika typech a předdefinovaných rozvrženích. Typ, který bude zajímat většinu z nás, jakožto začínající editory, je většinou HTML. Avšak i zkušený webmaster zde najde svou položku. Může si totiž vybrat hned z několika typů jako například tvorba XML, XSLT, CSS a jiné. Jestliže zvolíme typ HTML, máme na výběr z mnoha rozvržení stránek, přičemž na internetu nejčastěji používané jsou dvou či tří sloupcové layouty. Protože jsme zvolili rozvržení stránky dle nabídky, Dreamwaver za nás vytvoří kaskádový styl. Nyní si můžeme zvolit, kam chceme kaskádový styl uložit. Na výběr máme buďto do nového externího souboru či do záhlaví právě vytvářeného dokumentu. Pokud již vlastníme kaskádový soubor, můžeme zvolit „Připojit seznam stylů“ s existujícím souborem. Dalším důležitým krokem před vytvořením základní kostry, je definování výchozích vlastností nového dokumentu. To učiníme stisknutím tlačítka „Předvolby“ kategorie „Nový dokument“. Zde jsou velmi důležité vlastnosti jako je výchozí definiční typ dokumentu zkráceně DTD, výchozí kódování (zde je nabídnuta opravdu celá řada dostupných kódování) či samotný výchozí typ dokumentu.

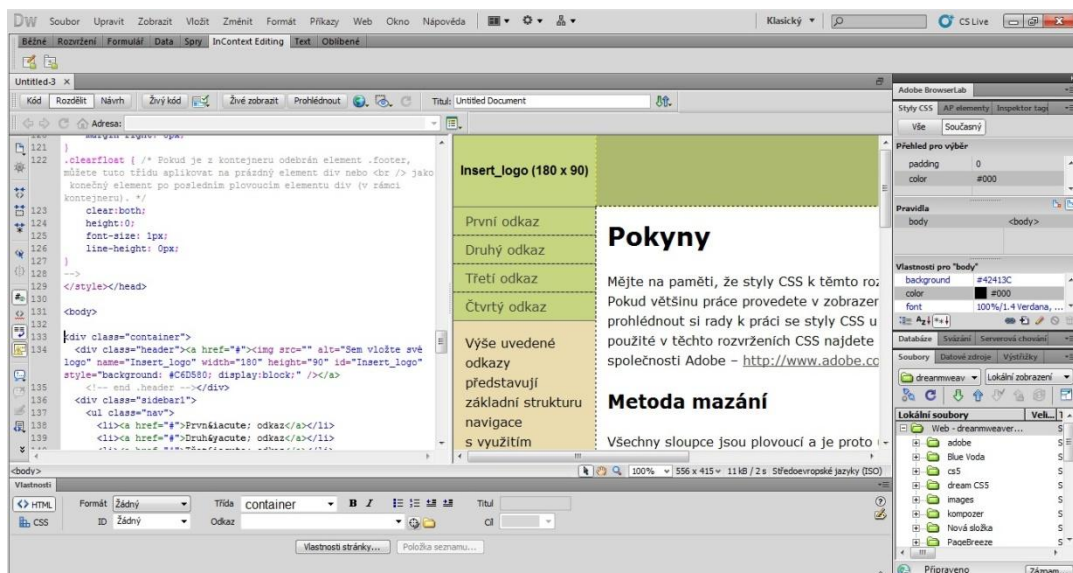

Obr. 2 Vytvoření nového dokumentu

Dreamweaver nabízí několik druhů zobrazení celého editoru, které zapříčiní různá zobrazení nástrojů. Doporučuji nastavit zobrazení „Klasický“, toto nastavení nalezneme v horní části obrazovky na hlavní liště v menu, kde nalezneme i ostatní typy zobrazení. Klasické rozvržení editoru je vhodné právě pro psaní s WYSIWYG editorem, protože zobrazí panel nástrojů s rychlým použitím základních prvků pro tvorbu stránek.

Další dominantou jsou módy editoru, ve kterých můžeme dokumenty vytvářet:

- **Kód** – Mód, který umožňuje pouze psaní pomocí jazyka HTML.
- **Rozdělit** – Mód, který obrazovku rozdělí na dvě části. V jedné můžeme psát zdrojový kód a v druhé používat WYSIWYG.
- **Návrh** – Mód, který umožňuje používat pouze WYSIWYG.
- **Živý kód** – V tom módu nejde upravovat zdrojový kód, ale slouží pro zkoumání generovaného kódu skriptem na serveru.
- **Živé zobrazit** – Jestliže pracuji s WYSIWYG módem vidím přibližnou podobu výsledného dokumentu, ale v živém zobrazení vidím přesnou podobu.
- **Prohlédnout** – Při tomto módu musí být zapnutý Živý kód a Živě zobrazit. Jedná se o mód, při kterém vidím pohyb dokumentu, který se zobrazuje přímo ve zdrojovém kódu.

Obr. 3 Prostředí Dreamweaver

V okně editoru pak stojí za povšimnutí užitečná funkce správa webů, která se nachází v pravém dolním rohu. Zde můžeme vytvořit pracovní prostředí a to tak, že máme celou strukturu nově vytvářeného webového sídla pod kontrolou.

5.1.5 Rozšiřitelnost

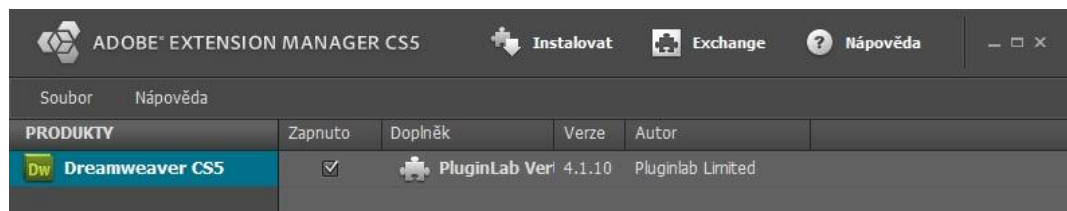
Dreamweaver má výbornou základnu a nabízí několik stovek rozšíření¹⁶. Nabízí i vytvoření si vlastních doplňků za pomoci Javy. Na stránkách nalezneme opravdu skoro vše potřebné. Nové šablony, editovatelné hotové kaskádové styly, SlideShow, prohlížeče obrázků a další. Existují tři možnosti, jak rozšíření stáhnout:

- Doplňěk stáhneme jako balíček
- Doplňěk stáhneme jako widget
- Doplňěk si musíme zakoupit

5.1.5.1 Instalace doplňků

Pro doplňěk, který stáhneme jako balíček s koncovkou mpx, potřebujeme Adobe Extension Manager. Tento software je automaticky nainstalován s Adobe Dreamweaver. Osobně jsem vyzkoušel Vertical Flayout Menu. Jde o svislé vytvoření menu, přičemž šlo nastavit opravdu vše potřebné.

Pro widgety je zapotřebí stáhnout Adobe Widget Browser¹⁷. Po spuštění je potřeba

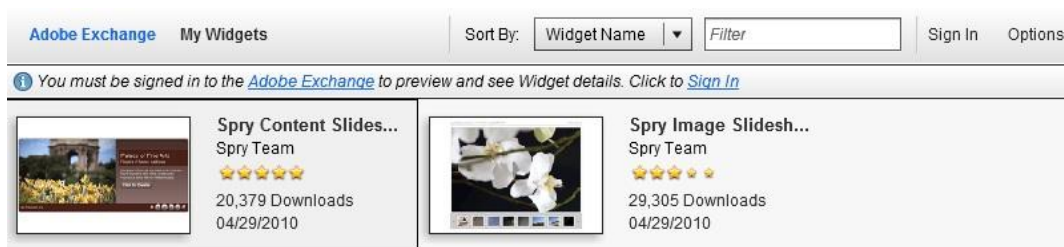

Obr. 4 Správce Adobe Extension

zalogovat se do tohoto správce a poté už můžeme pomocí Widget Browser přidávat a odebírat widgety dle libosti. Osobně jsem vyzkoušel Spry SlideShow a výsledek byl velice hezký. Vytvořila se sada obrázků, která se přehrává plus mohu zastavit a zvolit jiný obrázek a opět spustit.

¹⁶ Oficiální stránka pro rozšíření <http://www.adobe.com/cfusion/exchange/>

¹⁷ Stránka s Widget Browser <http://labs.adobe.com/technologies/widgetbrowser/>

Obr. 5 Správce Adobe Widget

5.1.6 Výsledný kód z hlediska SEO

Kvalita výsledného kódu byla velmi slušná. Po vložení obrázku do pracovní plochy, vyskočila ihned nabídka, kde je možné zadat alternativní text a titulek k obrázku. S odkazy to bylo obdobné. Po vložení do pracovní plochy jsem byl požádán o vložení titulku k odkazu.

Meta informace pro mě byly trochu zklamáním. Samozřejmě, že editor nabízí možnost vložení klíčových slov a popisu, ale celkový dojem byl spíše negativní. Zprvč musíme mít kurzor umístěn v místě, kam chceme meta tag vložit. Zadruhé nabídka, kde se meta informace vkládají, je sice logická (hlavní menu vložit, tag, tagy HTML, rozvržení stránky, meta), ale dle mého názoru se liší od většiny editorů a je trochu z ruky. Zatřetí bych uvítal více tagů jako například author, country a jiné.

Adobe Dreamweaver má skvělé výsledky co se týče validity kódu. Doctype XHTML 1.0 Transitional prošel validátorem bez jediného varování či chyby.

Doctype XHTML 1.0 Strict již nebyl tak bezproblémový, avšak validací prošel s dvěma chybami, což si myslím, že je vynikající výsledek.

5.1.7 Celkový dojem

Jedná se o jeden z nejlepších placených editorů, který se nesoustředí jen na HTML kód. Dreamweaver disponuje kvalitní základnou s dobrou podporou a mnoha doplňky ke stažení. Své zastánce nalezne spíše v poloprofesionálních až profesionálních řadách. A to z důvodů jeho ceny, která je momentálně pro českou verzi za 10 152 českých korun a pro anglickou verzi za 13 584 a také potencionálu, který využijí spíše zdatnější webmasteři. Dreamweaver totiž není jen HTML jazyk, je to editor, který zvládá hned několik značkovacích jazyků pro tvorbu webu a je vhodný i pro správu redakčních systémů.

5.1.7.1 Doporučení

Jak jsem již předestřel, editor bych spíše doporučil profesionálům, kteří využijí plně jeho potenciál a již se živí tvorbou webu. Začátečníky dle mého názoru odradí už zmiňovaná cena. Ale jestliže vím, že v budoucnu se budu touto problematikou zabývat, pak bych koupil toho editoru jistě zvažoval.

5.2 Web Page Maker

Jedná se o méně známý WYSIWYG editor u nás. Za tímto projektem stojí Web Page Maker Software, Inc. Jeho využívání je licencováno pod komerčním softwarem a zkušební doba spadá do patnácti denní verze Trial. Po uplynutí této doby budeme muset pro další používání zaplatit něco okolo jednoho tisíce českých korun, v závislosti na kurzu měny. Editor po dobu své existence nashromáždil mnohá ocenění a uznání po celém světě.

Některá ocenění, která Web Page Maker získal:

- V roce 2010 byl Web Page Maker doporučen, jako nejlépe hodnocený software pro tvorbu webových stránek od WebHostingSearch¹⁸.
- Ocenění pěti hvězdičkami od 5Cup¹⁹.
- Certifikovaný web Softpedia²⁰ garantuje 100% čistý software. To znamená, že neobsahuje žádný malware, jako je spyware, Adware, viry ani trojské koně. Takže se uživatel nemusí ničeho obávat.

5.2.1 Systémové požadavky

Je určen pro statické weby a tak klade určité požadavky na počítač, v kterém bude běžet.

Minimální systémové požadavky pro OS Windows:

- Procesor Pentium 400 MHz (doporučeno vyšší)
- 24MB RAM (doporučeno 64MB a vyšší)
- 16-bitová grafická karta s rozlišením 1024x768 (Doporučena 24-bitová a vyšší)
- 10MB volného místa na disku

¹⁸ Dostupný na <http://www.webhostingsearch.com/>

¹⁹ Dostupný na <http://www.5cup.com>

²⁰ Dostupný na <http://www.softpedia.com>

- Windows 95/98/ME/NT4/2000/XP/Vista/7
- Internet Explorer 5.0 (Doporučen vyšší)²¹

Web Page Maker, Inc není schopný vyrobit pro platformu Mac funkční specifický webový editor.²²

5.2.2 Dokumentace

Jednoduše řešená dokumentace ve dvou provedených formátech. Prvním z nich je klasická dokumentace v programu. Nalezneme ji v hlavním menu pod názvem „Help“ a dále v nabídce „Web Page Maker Help“ nebo pod klávesovou zkratkou F1. Druhá varianta je v podobě PDF²³, která se otevře buďto online nebo si ji můžeme stáhnout do počítače a zde prohlížet offline.

Každá varianta je rozdělena do několika stejných bloků

- Seznámení s editorem
- Z čeho se editor skládá
- Rychlé nastavení pracovní plochy
- Vytváření stránek
- Propojování stránek
- Zobrazení a publikování
- Často kladené otázky
- Registrace a licence

Na stránkách dokumentace Web Page Maker nalezneme také návody na rozšiřitelnost, kterou editor nabízí.

5.2.3 Instalace

Nejprve si stáhneme z oficiální webové stránky²⁴ instalátor. V době psaní této práce je aktuální verze s názvem Web Page Maker v3.21. Stažení probíhá bezproblémově bez zaregistrování.

²¹ Web Page Maker [online]. © 2002-2011 [cit. 2011-02-09]. Download. Dostupné z WWW: <<http://www.webpage-maker.com/download.html>>

²² Web Page Maker [online]. © 2002-2011 [cit. 2011-02-09]. Support. Dostupné z WWW: <<http://www.webpage-maker.com/support.html>>

²³ Oficiální stánky dokumentace <http://www.webpage-maker.com/files/wpm.pdf>

²⁴ Oficiální web <http://www.webpage-maker.com/>

Ihned po spuštění nás software uvítá. Poté následuje okno s licenčními pravidly, které je nutné si přečíst a odsouhlasit. Dále se objeví pole, ve kterém je výchozí cesta pro nainstalování. Toto pole samozřejmě můžeme změnit dle naší libosti pomocí tlačítka. V dalším kroku volíme, jestli se má do nabídky start přidat položka a vytvořit zástupce na ploše. Po zvolení posledních možností může proběhnout instalace.

5.2.3.1 Instalace Češtiny

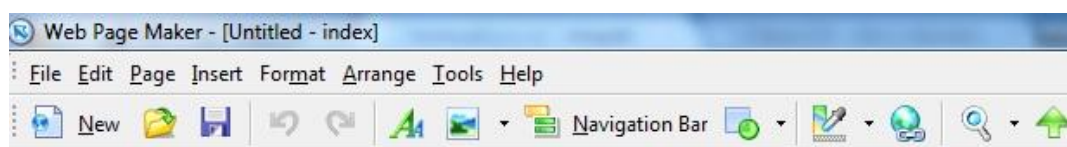
Češtinu do Web Page Maker na oficiálních webových stránkách bohužel nenalezneme. Avšak po hledání na internetu jsem našel alespoň neoficiální plně funkční český překlad. Bohužel podporované češtiny jsou jen pro verze 2.03, 2.20, 2.5, pro novější verze programu zatím není čeština k dispozici.

Instalace pro výše zmiňované verze češtiny jsou následující. Překlad ke stažení je dostupný na Idnes²⁵. Po stažení rozbalíme ze souboru zip instalátor a po spuštění instalace vybereme ze tří nabízených jazyků, mezi kterými je i čeština. Následuje okno s uvítáním a informacemi o překladateli. V dalším okně jsou důležité informace o licenčním ujednání. Po odsouhlasení již zbývá zadat cestu, kam bude instalace provedena. Počítač většinou cestu vybere automaticky a poté může začít instalace.

Instalace proběhne v pořádku od Windows 95 až po vyzkoušenou verzi Windows 7.

5.2.4 Uživatelská přívětivost

Ihned po spuštění se objeví celkem chudý editor s pár ikonami v panelu nástrojů a pár položkami v hlavním menu. I když software nabízí malé množství ikonek, můžeme s ním vytvořit za pár okamžiků vcelku slušnou stránku. Editor může pomoci i v úplných začátcích, jelikož nabízí celé hotové šablony, do kterých jen zapíšeme text a web je prakticky hotov.

Obr. 6 Prostředí Web Page Maker

²⁵ Dostupný na http://cestiny.idnes.cz/software/web-page-maker-0db-/clanek.A051004_28491_bw-cestiny-software_bw.idn

Velkou výhodou tohoto programu je plnohodnotná funkce Drag & Drop. Například klikneme-li v panelu nástrojů na ikonu text, jsou to dvě tiskací písmena A, můžeme levým tlačítkem myši kliknout do pracovní plochy a přidat celý blokový element s textem. Pro přesun textu použijeme již zmiňovanou techniku Drag & Drop. Pro editaci textu klikneme dvakrát levým tlačítkem myši na textové pole. Zde již vidíme formátovací panel nástrojů tak, jak ho můžeme znát z Microsoft Wordu. To znamená nástroje jako například barvu, zvýraznění, styl, velikost, řádkování písma, tučné, kurzíva, podtržení, zarovnání a seznamy. Navíc zde nalezneme ještě vytvoření hyper odkazu plus vložení speciálních symbolů.

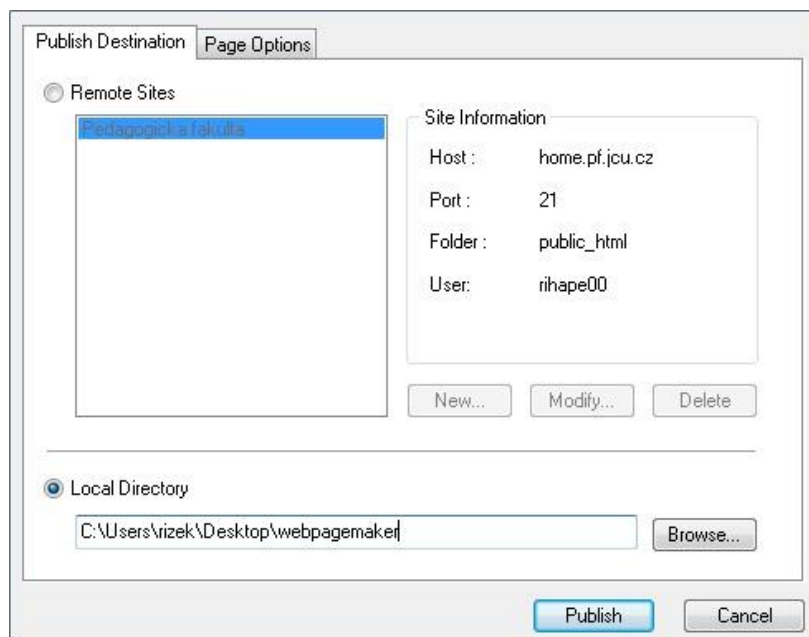
Nevýhodou je nemožnost přepínat mezi zdrojovým kódem a WYSIWYG módem. Web Pagem Maker tuto nevýhodu zredukoval alespoň na vkládání vlastních HTML či Java kódů, se kterými opět po editaci můžeme pracovat Drag & Drop a umisťovat je libovolně na pracovní plochu.

Web Page Maker nabízí tři možnosti jak uložit výsledný dokument:

- Dokument se publikuje jako HTML přímo na disk počítače s příslušnými soubory.
- Dokument se publikuje jako HTML přímo na FTP server s příslušnými soubory.
- Dokument můžeme uložit v nativním formátu wbs, se kterým umí pracovat pouze Web Page Maker.

Jak tedy publikovat a nastavit FTP v editoru Web Page Maker? Publikaci nalezneme v hlavním menu (položka „File“, „Publish“) nebo pod klávesovou zkratkou F4.

Publikace na disk je velmi jednoduchá. Zvolíme možnost „Local Directory“ a klikneme na tlačítko Browse, kde vybereme cestu, kam se výsledný dokument exportuje. Poté už jen stiskneme tlačítko Publish.

Obr. 7 Publikace ve Web Page Maker

Publikace dokumentu na vzdálený FTP server je o něco složitější, i když si myslím, že i začátečníci ji lehce zvládnou. V okně s možnostmi publikace tentokrát zvolíme možnost „Remote Sites“. Nyní máme možnost vybrat ze tří tlačítek.

New – Vytvoření nového spojení.

Modify – Editovat stávající spojení.

Delete – Smazat označené spojení.

Protože nemáme vytvořené žádné spojení, klikneme na tlačítko New. Zde musíme zadat následující parametry, abychom vytvořili spojení na vzdálený FTP server.

Profil name – Zadáváme název spojení, pro snadnou orientaci mezi více vytvořenými profily.

Site Host – Velmi důležité pole, do kterého vložíme adresu FTP serveru.

Remote Folder – Pokud existuje složka na vzdáleném serveru, mohu napsat její název a vkládat výsledný HTML dokument tam. Nevýhodou je, že nemohu vytvářet pomocí Web Page Makeru složky na vzdáleném serveru.

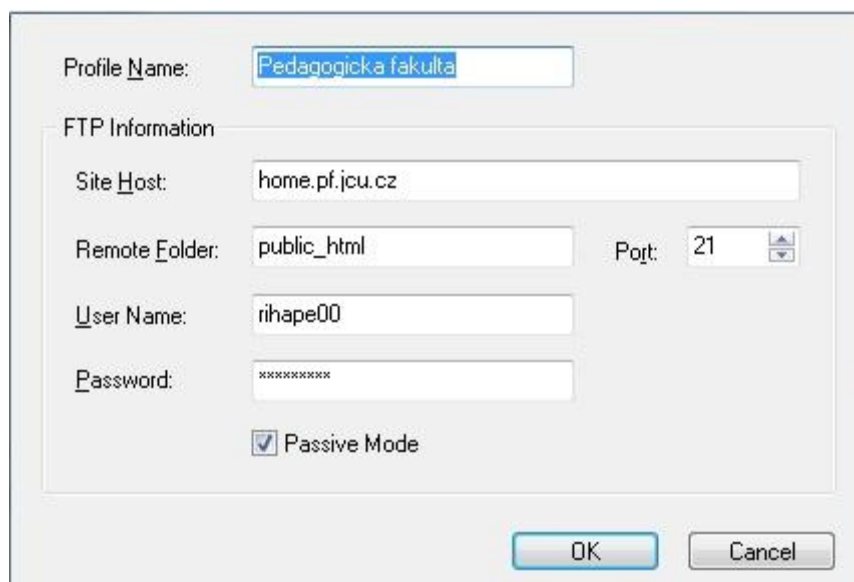
User Name – Přihlašovací jméno k vašemu serveru.

Password – Heslo k vašemu serveru.

Port – Protože se jedná o FTP protokol, povětšinou necháme port 21 popřípadě 20.

Passive Mode – Zaškrtneme v případě, jestliže náš počítač je připojen za Firewallem nebo proxy serverem.

Poté už klasicky jako v případě exportu na disk stiskneme tlačítko Publish a dokument, který jsme vytvořili ve Web Page Makeru se automaticky odešle na vzdálený server jako HTML soubor.

The image shows a dialog box for configuring FTP settings. It includes the following fields and options:

- Profile Name: Pedagogická fakulta
- Site Host: home.pf.jcu.cz
- Remote Folder: public_html
- Port: 21
- User Name: rihape00
- Password: masked with asterisks
- Passive Mode

Buttons: OK, Cancel

Obr. 8 Nastavení vzdáleného serveru

V publikačním okně stojí za zmínku ještě záložka „Page Options“, kde nastavujeme některé vlastnosti exportovaných souborů. Například v jakém typu souboru se má dokument exportovat, jak se má nazývat složka, do které se ukládají obrázky, a jestli se má exportovat jen jedna stránka dokumentu nebo všechny rozdělané stránky.

5.2.5 Rozšiřitelnost

Rozšiřitelnost od Web Page Maker Inc, je poněkud slabší, než by se u komerčního software dalo předpokládat. Na již zmiňovaných oficiálních webových stránkách nalezneme pouze rozšíření pro obrázkové efekty. Na druhou stranu efekty jsou velmi kvalitní a s plnohodnotnou funkcí Drag & Drop vytvoříte stránky designově opravdu vydařené. Rozšíření, které využije většina z nás, se nazývá Lightbox Image. Tu bych si dovolil v následující kapitole popsat.

5.2.5.1 Instalace doplňků

Prvním krokem je dvojklik levým tlačítkem do prázdného místa na pracovní ploše, vybereme kartu Header nebo přes hlavní menu (Format, Page Properties, Header). Do pole Custom Header vložíme následující skript:

```
<script type="text/javascript" src="prototype.js"></script>
<script type="text/javascript"
src="scriptaculous.js?load=effects"></script>
<script type="text/javascript" src="lightbox.js"></script>

<link rel="stylesheet" href="lightbox.css" type="text/css"
media="screen" />
```

Potvrdíme OK.

Druhým krokem je vložení obrázků z počítače. V panelu nástrojů s názvem Image pod ikonkou portrétu nebo přes hlavní menu (Insert, Image, From Files). Tyto obrázky budou sloužit jako miniatury, takže je pomocí myši zmenšíme dle libosti.

Třetím krokem je vložení hypertextu do obrázku. Musíme mít označený obrázek a poté v panelu nástrojů pomocí Hyperlink pod ikonkou sponky nebo přes hlavní menu (Insert, Hypelink) vložíme hypertext. V následující nabídce nás bude zajímat řádek Link Type, který nastavíme na A File on My Computer, řádek URL, kde upřesníme adresu obrázku a nakonec řádek Title, kde musíme nastavit „název titulku" rel="lightbox“.

Čtvrtým krokem je stažení Lightboxu²⁶ a rozbalení do jakékoli složky.

Pátým krokem je přidání samotného rozšíření. Přes menu (Insert, Addons, Publish File). V nabídce klikneme na tlačítko přidat a propojíme stažené Lightbox skripty. To znamená, že vybereme všechny soubory ve složce „js“ a „css“, ze složky kam jsme Lighbox rozbali. Poté rozjedeme možnosti Publish Destination a zvolíme Root Folder.

Posledním krokem je přidání obrázků. Opět se dostaneme do nabídky Publishing File jako v předchozím případě, ale tentokrát propojíme Lightbox obrázky. To znamená, že vybereme všechny obrázky, které se nachází ve složce Images na disku, kde jsme jej rozbali. Poté v Publish Destination nastavíme Folder for images²⁷.

²⁶ Stažení na <http://www.webpage-maker.com/guide/files/lightbox2.03.3.zip>

²⁷ *Web Page Maker* [online]. © 2002-2011 Web Page Maker Software Inc. [cit. 2011-02-11]. Lightbox image. Dostupné z WWW: <<http://www.webpage-maker.com/guide/lightbox.html>>

5.2.6 Výsledný kód z hlediska SEO

Výsledný kód je dle mého názoru mírně podprůměrný, a to se zde bavíme o editoru, který je placený. Vložení obrázku na pracovní plochu nevyskočí nabídka se zadáním alternativního ani popisného textu. Tyto vlastnosti musíme zadat ručně po označení obrázku. Pravým tlačítkem „Properties“ nebo hlavní menu (Format, Properties). Poté můžeme v záložce image zadat text na řádku Alt text. Když zadáme alternativní text, automaticky se se stejným názvem vloží i text popisku. To znamená, že nemůžeme zadat oba dva pod jiným názvem.

U odkazů je také změna. Při vložení Hyperlink vyskočí nabídka, kterou jsem již popsal v kapitole „Instalace doplňků“. Do formuláře je třeba zadat ručně parametr action nebo nám validátor ohlásí o jednu chybu navíc.

Na druhou stranu meta tagy byly celkem uspokojivé. Levým dvojklikem na prázdné místo v pracovní ploše pod záložkou „Meta Tags“, můžeme zde nastavit čtyři nejpoužívanější meta tagy. Kódování nabízí Ansi, UTF-8 a uživatelsky nastavitelné.

Pro mě největším zklamáním je doctype. Editor totiž nenabízí jiný definiční typ než zastaralý HTML 4.01 Transitional. I přes tento DTD, který je benevolentnější v mnohých případech, se objevilo 9 chyb.

5.2.7 Celkový dojem

První dojem z tohoto editoru byl velmi dobrý. Snadná práce s programem, rychlé vytvoření webu, intuitivní tlačítka i přes anglický jazyk v nové verzi. Tohle vše, ale zakryje velmi mizerné SEO s velmi málo doplňky.

5.2.7.1 Doporučení

Editor se mi jeví v celkovém měřítku jako lehce podprůměrný. Kladně hodnotím snad jen uživatelskou přívětivost. Editor bych z hlediska komerčních nedoporučoval, i když jeho cena je velmi nízká například v porovnání s Adobe Dreamweaver. Své příznivce najde možná z řad úplných začátečníků, kteří nehledí na web z hlediska SEO a nepotřebují mnoho doplňků

5.3 Bluevoda

Dobře se rozšiřující editor v zahraničí, který spadá do kategorie freeware a je tedy volně šiřitelný, se nazývá Bluevoda. Za tvorbou toho produktu stojí společnost Vodahost, která se zabývá komplexním řešením webových stránek. Jejím hlavním

zaměřením je poskytování webového hostingu a domény. Proto také v tomto editoru nenalezneme přímou publikaci do HTML na náš disk nebo ftp server. Což znamená, že jediná přímá publikace vytvořeného dokumentu, je publikace na webhosting poskytovaný touto společností. V kapitole uživatelská přívětivost si ukážeme, jak obejít publikaci a přece jen si dokument uložit na náš harddisk v podobě HTML.

5.3.1 Systémové požadavky

Oficiální web Bluevoda nespécifikuje bližší systémové požadavky hardwaru, na kterém bude běžet, a proto lze usoudit, že následující vyjmenované operační systémy, pokud fungují bezproblémově z hlediska rychlosti a grafického zobrazení, postačují pro chod editoru Bluevoda.

Operační systémy Windows, na kterých funguje produkt Bluevoda:

- Windows XP
- Windows Vista (všechny její verze)
- Windows 7 (všechny její verze)
- 8,6MB volného místa na disku²⁸

Není zmínka o existenci editoru Bluevoda na jiných platformách než je OS Windows.

5.3.2 Dokumentace

Dokumentaci kupodivu nenalezneme na stránkách Bluevoda, jak by se dalo předpokládat, nýbrž na stránkách tvůrce toho softwaru. Což je dle mého názoru trochu matoucí, protože každý bude hledat pomoc přímo na oficiálních stránkách produktu.

Centrum s pomocí nalezneme buďto přímo v programu (hlavní menu, help) nebo na stránkách Vodahost²⁹. V editoru jsou to tyto možnosti:

- **Video Tutorials** – Nabízí výklad pomocí hýbajících se obrázků.
- **Templates** – Nepřeberné množství šablon pro web.
- **Comunity Forum** – Řešení problémů s dalšími uživateli Bluevoda.
- **Customer Support** – Řešení problémů přímo se zákaznickým oddělením.
- **Control Panel** – Přihlášení na svůj webhosting.

²⁸ *BlueVoda* [online]. Copyright 2011 © VodaHost [cit. 2011-02-13]. BlueVoda Website Buiilder. Dostupné z WWW: <<http://bluevoda.com/>>

²⁹ Pomocné centrum <http://www.vodahost.com/web-hosting-helpcenter/>

Na stránkách jsou stejné možnosti a navíc **Knowledge Base** – Často kladené otázky.

Bohužel slabší angličtináře nepotěším, protože veškerá dokumentace je v anglickém jazyce. Stejně tak je to i s verzemi Bluevoda, které se českého překladu asi ani nedočkají.

5.3.3 Instalace

Při psaní této práce je aktuální verze Bluevoda 11.4G. Pro instalaci WYSIWYG editoru Bluevoda musíme na oficiálních webových stránkách³⁰ v horní části okna vyplnit opravdu velmi krátký formulář s názvem Instant download. Do prvního řádku formuláře vyplníme křestní jméno a do druhého řádku naši e-mailovou adresu. Adresu vyplňujeme z toho důvodu, že nám posléze přijde zpráva obsahující odkaz, na kterém Bluevoda stáhneme. Po kliknutí na link se otevře webová stránka, kde máme na výběr ze dvou možností. Buď stáhnout Bluevoda jako instalátor nebo zabalený soubor zip.

Instant Download

Enter your first name and email address in the form below and we will email you your BlueVoda download link and setup instructions, You may start building your website immediately!

Petr

rihape00@pf.jcu.cz

Email Me The Download Link

Obr. 9 Registrace Bluevoda

Po rozbalení či přímém spuštění instalátoru, v závislosti na našem výběru stažení, začne instalace. Úvodní okno instalace nás uvítá a doporučí uzavřít veškeré ostatní programy. Dalším oknem je možnost výběru místa pro uložení editoru. Pro změnu místa klikneme na tlačítko „Change“. Následující nabídka se týká vytvoření složky v nabídce start. Posledním oknem je rekapitulace našich předešlých výběrů. Zde pak můžeme instalaci potvrdit, ukončit nebo se vrátit zpět a změnit některá naše rozhodnutí.

³⁰ Oficiální web <http://www.bluevoda.com/>

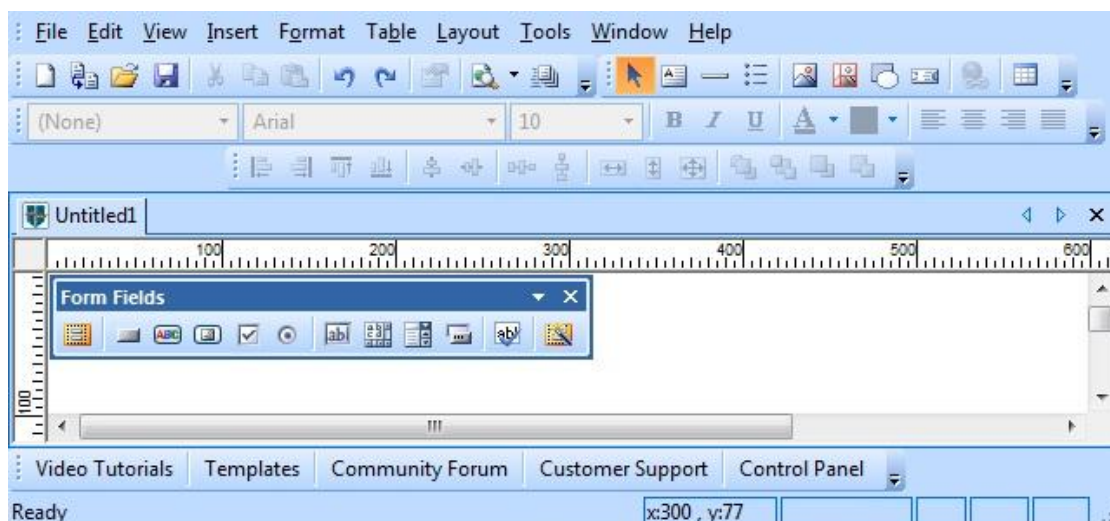
5.3.4 Uživatelská přívětivost

Tentokrát bychom začali s publikací, která není klasického formátu. Jak jsem již popisoval, vytvořený dokument se nedá exportovat přímo na disk. Jestliže zvolíme v hlavním menu položku „File“ a následně „Publish“, uvidíme zde předdefinované IP adresy web hostingů, které majitel toho editoru nabízí. To znamená, že pro správnou publikaci bychom měli mít zřízený hosting od společnosti Vodahost a poté bezproblémově exportovat svůj vytvořený web. Dokument lze uložit taktéž v nativním formátu bvp, který umí přečíst jen Bluevoda.

Jak ale publikovat dokument na svůj disk a tam pak jednat dle našeho uvážení? Opravdu to lze. Návod je vyzkoušen pouze v OS Windows 7, takže v jiných verzích se mohou některá specifika lišit. Pokud máme vytvořenou nějakou webovou stránku a otevřen program Bluevoda, postupujeme následovně.

V hlavním menu klikneme na položku File, kde poté zvolíme Preview in Browser. Ve vyjetém sloupci pak vyberu možnost default Browser. Tento postup zapříčiní, že se rozpracovaný či hotový dokument objeví ve výchozím prohlížeči, který máme nastavený ve svém počítači. Důležité nyní je, co vidíme v adresném řádku. V mém případě bychom zkopírovali text „C:/Users/rizek/AppData/Local/Temp/preview“, například označením a stisknutím kombinace ctrl+c. Posléze bychom klikli na Start a do pole „Prohledat programy a soubory“, vložili pomocí kombinace ctrl+v zkopírovaný text a stiskli bychom enter. Zobrazené okno nám poskytuje všechny soubory tak, jako bychom jej exportovali do HTML.

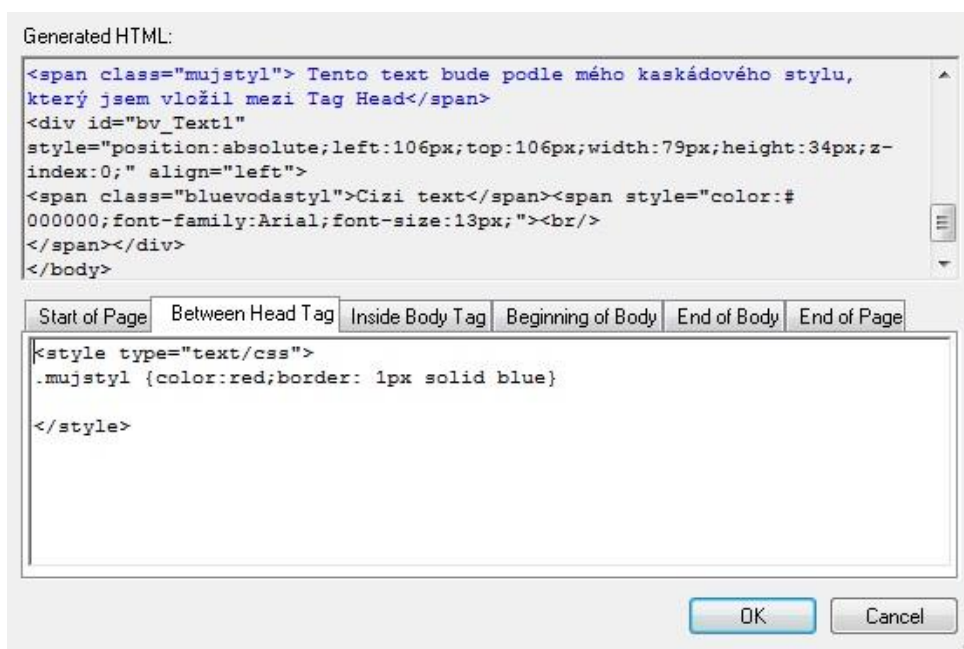
Když se podíváme na prostředí Bluevoda, možná nám připomene Microsoft Office Word 2003. Stejně jako Word 2003 nabízí titulní lištu, hlavní menu, panel nástrojů a stavový řádek. To by nebylo tak neobvyklé, kdyby jako jediný z osmi porovnávaných editorů nepracoval stejně s panely nástrojů jako Word či Excel 2003. Velmi podobné je zobrazování a skrývání různých panelů nástrojů. Ty nalezneme v hlavním menu na položce „View“ možnost „Toolbars“. Toolbars nabízí různé panely, které nám mohou usnadnit práci. Jsou to například nástroje standardní, formátovací, obrázkové či jiné. Společně s Word 2003 mají také to, že můžeme tyto panely umisťovat kdekoliv na obrazovce.

Obr. 10 Prostředí Bluevoda

Se všemi prvky, které vložíme na pracovní plochu, můžeme opět snadno a rychle pracovat s plnohodnotnou funkcí Drag & Drop. Takže vytvoření webové stránky je opravdu rychlé, řádově desítky minut. Práce s textem je lehce odlišná, než u Web Page Maker. V prostředí Bluevoda klikneme na hlavní menu a vybereme možnost „Text“ nebo přes standardní panel nástrojů s ikonkou listu. Na pracovní plochu se přidá celý blokový element, který ale nevyvolá další okno ve kterém bychom formátovali, jako u Web Page Maker. Formátování probíhá levým dvojklikem na přidávaný prvek, a pak již buďto přes hlavní menu Format a nebo pomocí formátovacího panelu nástrojů Toolbars.

V Bluevoda nemůžeme přepínat mezi kódem a WYSIWYG módem přímo, ale za to můžeme v hlavním menu pod položkou View možnost Page HTML, vkládat do určitých míst zdrojového kódu své vlastní tagy nebo skripty. To znamená, že jsme schopni vkládat mezi tag Head vlastní kaskádový styl popřípadě externí styl a poté například za tag Body vložit celý řádkový nebo blokový element. Takže si tímto způsobem můžeme webovou stránku v editoru sami doprogramovat, i když s problémy. Další možností je vytvářet styly přímo v programu. Hlavní menu položka Format možnost „Styles“. V okně nazývajícím se Style Manager, jsme schopni vytvářet obecné styly platné pro celý dokument, styly pro odkazy a styly popisující přechod barev.

Obr. 11 Okno s vlastní editací

5.3.5 Rozšiřitelnost

Bluevoda v tomto směru velmi zaostává. Z toho, co jsem měl možnost zjistit o produktu od firmy Vodahost je, že nenabízí žádné přídavné rozšíření. Zklamáním také je vlastní doprogramování, které uskutečnit nelze. Jediné, co Vodahost vyvíjí a nabízí, jsou grafické doplňky do svého produktu. Některé jsem našel zdarma, ale převážnou většinu musíme zaplatit. Na webové stránce Vodahost templates³¹ nalezneme několik stovek šablon, na kterých je vidět, že jsou vytvořeny profesionály. Na tomtéž webu nalezneme například i šablony, které jsou navrženy čistě jen ve Flashi, ale vše je zpoplatněno od 63 dolarů. Zdarma pak nalezneme některé obrázky, ikony, loga na webu Vodahost³². Jedná se však o grafické prvky, které by dle mého názoru zvládl i grafik - laik.

5.3.5.1 Instalace doplňků

Stáhněme si například sadu obrázků na pozadí a rozbalme ji do nějaké složky. Ve spuštěném okně Bluevoda klikneme v hlavním menu na položku View, možnost Page Properties nebo pravým tlačítkem na prázdné místo v pracovní ploše a poté možnost Page Properties. Zde pod záložkou „Formatting“ máme volby, jak můžeme

³¹ Oficiální web šablon <http://www.vodahosttemplates.com/>

³² Grafické prvky zdarma <http://www.vodahost.com/web-hosting-image->

stránku naformátovat. Ve třetím řádku nalezneme pole s názvem Image, kliknutím na tlačítko se dvěma tečkami se objeví správce souborů, ve kterém si vybereme požadovaný obrázek. Poté už jen klikneme na tlačítko „OK“ a obrázek je přidán.

5.3.6 Výsledný kód z hlediska SEO

Kód, který byl vygenerován programem Bluevoda, bych považoval za nadprůměrný. Avšak po vložení obrázku na pracovní plochu, jsem opět nebyl vyzván k zadání ani alternativního textu, tak ani titulku. Do nabídky s tímto nastavením se dostaneme levým dvojklikem na obrázek nebo přes hlavní menu položka Edit, možnost Properties (klávesová zkratka alt+enter). V tomto okně, které se nazývá „Image Properties“, můžeme nyní nastavit alternativní text, bohužel titulek k obrázku v celém editoru nenalezneme.

U odkazů je to obdobné s tím rozdílem, že titulek zde nenapišeme ani ručně. Jediná varianta, u které funguje alternativní text i popisek je, když vytváříme odkazové menu. To nalezneme v hlavním menu položka Insert možnost „Navigation“, pro klasické odkazové menu klikneme na „Navigation Bar“. Nyní můžeme vytvořit menu i s obrázky, do kterých pak vložíme alternativní text a ten se projeví i na titulku odkazu.

Nepochopitelná chyba pro mě byla, že u vytvoření formuláře jsou špatně nastaveny metody post a get s velkými písmeny, které zapříčiní chybu ve validátoru. Meta tagy jsou k vyplnění čtyři základní, jako je tomu v případě Web Page Maker. Nastavují se již ve zmiňovaném okně Page properties v záložce Meta Tags. Výhodou u Bluevoda je, že si můžeme v okně Page HTML doplnit vlastní meta tagy.

Validace s definičním typem XHTML 1.0 Transitional dopadlo vcelku dobře. Celkový počet chyb i s formulářovým prvkem se vyšplhal na číslo tři.

5.3.7 Celkový dojem

Program disponuje intuitivností a funkcí Drag & Drop. Webovou stránku vytvoříme snadno a rychle během půl hodiny. Program je v celku robustní a zdarma, což si myslím, že je dobré. SEO s validací až na pár výjimek je taktéž lehce nadprůměrná. Dobré jsou i video tutoriály, jak postupovat při tvorbě dokumentu. Nevýhodou je malá podpora rozšíření s drahými šablonami a obrázky. Program na mě budí dojem, že se snaží mít uzavřený okruh uživatelů, už jen díky tomu, že k publikaci potřebujeme mít hosting na Vodahost. Celkově oficiální stránky Bluevoda nesou jen

informace od uživatelů a registrační formulář, což si myslím, že je velmi málo. Pro bližší informace o produktu musíme na oficiální stránky, kde po dlouhém hledání možná ani nenalezneme, co jsme potřebovali.

5.3.7.1 Doporučení

Editor bych hodnotil jako průměrný. S návodem, ve kterém jsem popsal, jak exportovat dokument na disk v podobě HTML, bych pak hodnotil program Bluevoda jako lehce nadprůměrný. Pro uživatele začátečníka, který nepotřebuje speciální doplňky do editoru, bych editor doporučil.

5.4 Trellian WebPage

Tento WYSIWYG editor spadá pod jednu z nejstarších a nejzkušenějších internetových firem na světě. Jmenuje se Trellian a její vznik se datuje kolem roku 1997. V tuto dobu byly hlavními a stěžejními činnostmi softwarové produkty. Postupem času se tento podnik vyvíjel a dnes se společnost Trellian uplatňuje i v dalších odvětvích:

Trellian Software – Do toho odvětví firmy patří právě zkoumaný WYSIWYG editor Trellian WebPage, který je ke stažení a používání zdarma. Další produkty této divize, jsou zmíněny v kapitole Rozšiřitelnost.

Keyword Discovery – Zabývá se sestavováním klíčových slov a za pomoci všech známých vyhledávačů vytváří statistiky. Umožňuje uživatelům efektivní propagaci webových stránek a poskytuje vyspělé hledání klíčových slov.

Competitive Intelligence – Toto odvětví společnosti Trellian se zabývá sestavováním statistik a analýz konkurenčních webových sídel.

PrioritySubmit – Prostřednictvím partnerství s většinou z předních vyhledávačů nabízí PrioritySubmit inzerentům a reklamním agenturám placené začlenění na trh. Nyní má společnost Trellian okolo 60 tisíc klientů.

PI Rank – Měření popularity webu. Během tří měsíců se utvoří PI skóre, které je založeno na návštěvnosti webu, takže mohou měřit a porovnávat jakékoli stránky.

Trellian SEO – Díky svým zkušenostem z jednotlivých divizí Trellian Software, Keyword Discovery a PrioritySubmit vytváří silnou strategickou část pro SEO.

Girl's and Women's E-zines – Zde společnost Trellian myslí i na ženy. Tyto dvě webové stránky se zaměřují na zábavu, módu, hry, svatbu a jiné. Dále pak nabízejí bezplatného založení e-mailového účtu či diskusní fórum.

Affordable Website Hosting – V tomto odvětví poskytuje registraci nových domén a hostingů.

GlobalPromote.com and NeedMoreHits.com – Nabízí optimalizaci pro vyhledávače a marketing ve vyhledávačích.³³

5.4.1 Systémové požadavky

Minimální systémové požadavky pro OS Windows:

- Microsoft verze Windows 98, Millenium, 2000, XP , Vista
- Procesory
 - Pentium I, II, III, IV
 - AMD
- 64MB RAM (Doporučeno vyšší)
- 20MB volného místa na disku
- Prohlížeč
- Internet Explorer 5.5 (Doporučen vyšší)

Trellian nabízí svůj WebPage editor pouze pro platformy Windows výše uvedené. Pro jiné OS Trellian svoje produkty zatím neplánuje. Na vlastní riziko si můžeme na Mac operačním systému, emulovat software pomocí Windows Emulator.³⁴

5.4.2 Dokumentace

Protože společnost Trellian má široké portfolio produktů, jeho dokumentace a hlavně jeho zákaznická podpora je velmi dobrá. Dokumentace softwaru Trellian WebPage nalezneme ve třech dostupných podobách, které si můžeme stáhnout:

- 1) Příručka ve formátu PDF
- 2) Příručka ve formátu PDF zazipovaná
- 3) Příručka ve formátu HTML

³³ *Trellian* [online]. © 1997 - 2011 Trellian [cit. 2011-02-17]. Company Profile. Dostupné z WWW: <<http://www.trellian.com/company.htm>>

³⁴ *Trellian* [online]. © 1997 - 2011 Trellian [cit. 2011-02-18]. System requirements. Dostupné z WWW: <<http://www.trellian.com/webpage/manual/ch1system.htm>>

Příručka, která se vyskytuje přímo na webu³⁵ nebo v hlavním menu editoru (Resources, About) se dělí taktéž na tři hlavní bloky, jimiž jsou:

Přehled – Seznámení se se softwarem, aktualizace, vlastnosti, přehled často kladených otázek a jiné.

Použití WebPage – Je rozdělena do menších kapitol, přičemž všeobecně nás má informovat o používání WebPage Trellian.

Rozhraní – Jaké módy WebPage nabízí.

Zákaznická podpora je vztažena na všechny produkty Trellian, a proto je vcelku rozsáhlá a dělí se na následujících devět bloků:

Live Support – Živý chat s podporou Trellian od 9 do 16 hod australského východního času.

Lost Registration – Řešení zapomenutých účtů.

Order/Sales Related Problems – Řešení objednávek, pokud jsme nedostali odpověď do 24 hodin (víkend 48 hodin).

Technical support – Technická podpora Trellian doporučuje nejdříve prohlédnout FAQ.

Bug Reports – Pokud nalezneme chybu v programu a máme nejnovější verzi, na tomto oddělení ji ohlásíme.

Feedback – Zpětná vazba programu. Náměty a návrhy na zlepšení produktu.

Software Rebates – Otázky ohledně slev softwaru.

Contact Trellian – Kontakt na společnost³⁶.

Česká dokumentace pro tento produkt ani pro žádný jiný od společnosti Trellian v tuto dobu neexistuje. Jediná česká webová stránka s pár informacemi o společnosti a produktech je na Trellian³⁷. Stránky nejsou nikterak zvláštní, můžeme si zde utvořit pouze malý obrázek o společnosti a vytvořit objednávku. Kontakt na českou pobočku této firmy zde taktéž nenalezneme.

³⁵ Online dokumentace na <http://www.trellian.com/webpage/manual/ch1overview.htm>

³⁶ Trellian [online]. © 1997 - 2011 Trellian [cit. 2011-02-18]. Support. Dostupné z WWW: <<http://www.trellian.com/support.htm>>

³⁷ České informace na <http://www.trellian.com/cz/>

5.4.3 Instalace

Při psaní této bakalářské práce je aktuální verze Trellian WebPage 4. Na webové stránce³⁸ se stažením musíme postupovat podle těchto kroků. Nejprve vybereme verzi, kterou chceme stáhnout a poté vyplníme jméno s e-mailem. Nyní můžeme pomocí tlačítka „Download“ stáhnout instalátor editoru.

Po spuštění instalátoru se objeví klasické okno s uvítáním. Dalším oknem jsou informace o uživateli, zde stačí zadat vaše jméno, popřípadě jméno vyplněné při registraci. Organizaci vyplňovat nemusíme. V následujícím okně při stisknutí tlačítka „Browse“, můžeme změnit cestu, kam se program nainstaluje. Další okno je podstatně důležitější než předchozí, protože zde vybíráme komponenty, které tento instalátor již zahrnuje. Je to samotný program plus SEO Toolbar a SEO Toolkit. U posledních dvou zmiňovaných záležití jen na nás, jestli je chceme instalovat s editorem. Posléze méně důležité okno informuje, kam chceme do nabídky Start uložit Trellian. Následuje okno s možností vytvoření zástupce na ploše a rychlým spuštěním po instalaci. Posledním krokem je rekapitulace a instalace.

Česká lokalizace do programu Trellian WebPage bohužel není ani oficiální ani amatérsky přeložená.

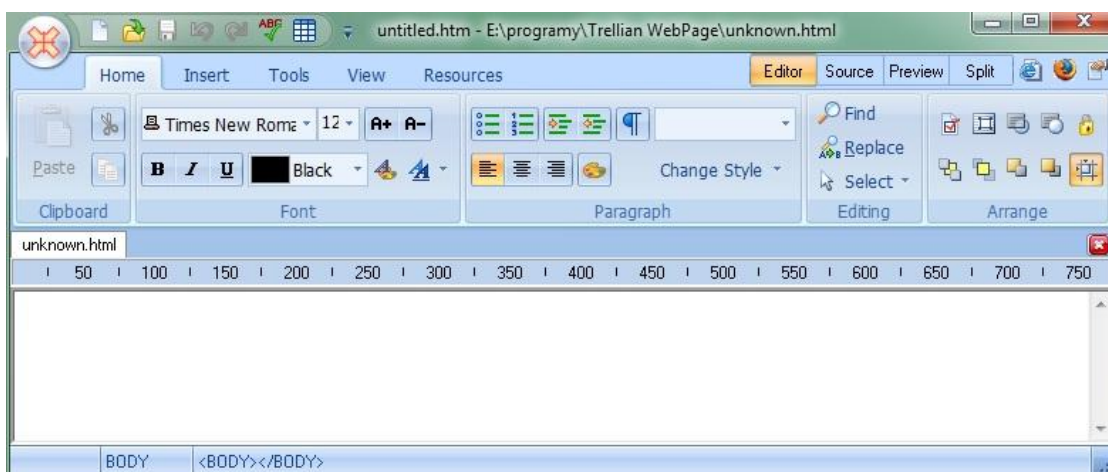
5.4.4 Uživatelská přívětivost

Při prvním spuštění a následném vytváření nových dokumentů, se objeví účelný průvodce, který nás provede základními nastaveními dokumentu. V prvním okně se objeví zaškrťovací možnost, jestli chceme při příštím vytvoření nového dokumentu tohoto průvodce zobrazit. Navazující okno se již týká prvního nastavení základních prvků na stránce, a to jsou Meta tagy. Na výběr jsou titulek, autor, popis a klíčová slova stránky. V dalším kroku nastavíme vzhled stránky jako je velikost, barva, styl písma, obrázek na pozadí či barva pozadí. Poté nastavíme vzhled odkazů, zde máme na výběr styl, velikost písma, podtržení odkazu, při najetí, aktivní a navštívený odkaz. Jako poslední nastavíme písmo celého dokumentu společně se šesti druhy nadpisů a stiskneme „Finish“.

Prostředí Trellian WebPage velice připomíná produkt od firmy Microsoft, kterým je balíček Microsoft Office 2007. Ihned na první pohled vidíme podobnosti

³⁸ Stažení produktu na <http://www.trellian.com/webpage/download.htm>

v rozložení těchto dvou editorů. V titulní liště se nachází pár užitečných ikon, jako je tomu v Office 2007. Ale co je podstatné a obdobné, že po kliknutí na hlavní menu, se vždy zobrazí jakoby příslušný panel nástrojů k položce z menu. To znamená, jestliže si kliknu například na položku „Home“, zobrazí se panel nástrojů se základními formátovacími prvky. Myslím si, že toto je určitě kladný přístup k uživatelům, alespoň k těm, kteří používají balíček Office 2007.

Obr. 12 Prostředí Trellian WebPage

Hlavním rozdílem, co se týče vzhledu softwaru WebPage a Office 2007 je, že přibýly ikony nabízející módy zobrazení dokumentu.

- **Editor** – Vytváří stránky pouze ve WYSIWYG módu.
- **Source** – Vytváří stránky pouze za pomoci zdrojového kódu.
- **Preview** – Simuluje dokument, jak bude vypadat v prohlížeči.
- **Split** – Kombinuje Editor a Source mód.

Vedle této nabídky s možnostmi zobrazení dokumentu v několika různých módech, vidíme dobře známé ikony Internet Explorer a Mozilla Firefox. Po kliknutí na jednu z nich, se otevře dokument v příslušném prohlížeči. Avšak musíme počítat s tím, že jeden z těchto dvou prohlížečů musíme mít na svém počítači. Trellian WebPage pak nalezne nejnovější verzi a v té spustí náhled. V této řadě pak nalezneme ještě průvodce, který se objevil při vytváření nového dokumentu.

Editor nabízí export a publikaci dokumentu. Nenabízí žádný nativní formát pro uložení, jen do HTML. To znamená, že export a uložení jsou dvě stejné funkce. Pro uložení klikneme v titulní liště na kruhové tlačítko s logem červeného kříže. Dále

klikneme na položku „save as“, a pak už jen zvolíme cestu, kam se má výsledný dokument uložit v podobě HTML. Jiné podoby v tomto editoru nelze nastavit. Publikaci nabízí jako mnoho editorů na FTP. Stejný postup jako v předchozím případě s tím rozdílem, že klikneme na položku „Publish“ místo save as. V otevřeném okně publish jsou tři volby connect, disconnect a messages. Klikneme na connect a nastavíme spojení se vzdáleným serverem.

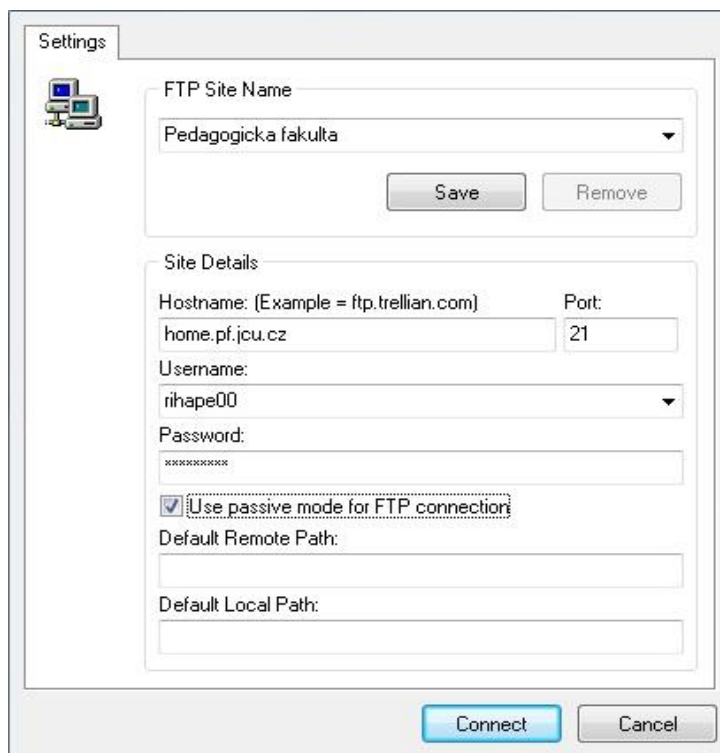
Povinné volby:

- **FTP Site Name** – Název spojení
- **Hostname** – IP adresa spojení
- **Username** – Uživatelské jméno účtu na vzdáleném serveru
- **Password** – Heslo k účtu

Nepovinné volby:

- **Passive mode** – Použít či nepoužít pasivní mód
- **Default Remote Path** – Nastavení výchozí vzdálené složky
- **Default Local Path** – Nastavení výchozí místní složky

Disconnect nás od serveru odpojí a messages jsou zprávy o probíhajícím spojení. Jestliže jsme připojeni, pak v okně Publish můžeme kopírovat na server jakékoli soubory. To znamená, že musíme dokument nejdříve uložit a až poté ho pomocí FTP dostat na server. Tento klient nabízí už také vytváření složek na serveru, což například FTP klient od Web Page Maker neposkytoval.

Obr. 13 Nastavení FTP Trellian WebPage

5.4.5 Rozšiřitelnost

Doplňky či pluginy budeme pro tento produkt hledat asi těžko, podobně jako tomu bylo v předešlém případě u editoru Bluevoda. Bohužel ani vlastní rozšíření nám není dovoleno vytvářet. Dle mého názoru je to celkem logické vzhledem k tomu, že tyto dva druhy programů patří do licenční skupiny Freeware. Tyto dvě společnosti se rozhodly svůj produkt šířit zdarma a potřebují nějakým způsobem vydělávat, aby se tento produkt mohl dál vyvíjet. Takže se nezaměřují na žádné doplňky či pluginy, ale snaží se programovat rozšíření, která by program posunovala o úroveň výš. V tom případě jsou to právě programy na SEO, na vytváření různých analýz a jiné. A tato rozšíření nebo spíše celé softwary jsou záležitostí placenou. Proto v následující kapitole popíši instalaci alespoň verze omezené SEO Toolkit.

5.4.5.1 Instalace doplňků

Zvolil jsem program SEO Toolkit, který obsahuje vše potřebné pro optimalizaci a podporu naší webové stránky. Onen software si můžeme stáhnout na webové stránce Trellian³⁹. Pro korektní stažení budeme muset projít některé volby. První z nich je

³⁹ Software SEO Toolkit na <http://www.trellian.com/seotoolkit/index.html>

stažení plné verze, která stojí 299 dolarů nebo časově omezenou verzi. Zvolíme druhou možnost, kterou je trial verze. Poté vybereme, ze kterého serveru Trellian chceme program stáhnout a vyplníme jméno a email. Pro dokončení klikneme na tlačítko „Download“.

Po spuštění instalátoru se objeví totožný průvodce, kterého jsem již popsal v kapitole Instalace. Po dokončení instalace, se přidal do našeho počítače samotný program, který není závislý na Trellian WebPage.

5.4.6 Výsledný kód z hlediska SEO

Při vkládání obrázku se automaticky neobjeví nabídka Image Properties. Tu vyvoláme levým dvojklikem na obrázek. Zde pak máme možnost zadat alternativní text obrázku, ale opět zaznamenáváme absenci titulku k obrázku. Překvapením je, že nabídka nabízí vytvoření klikací mapy k danému obrázku, se kterou se u těchto editorů setkáváme poprvé.

Odkaz vytvoříme označením textu a kliknutím v hlavní menu na Insert, Hyperlink anebo pravým tlačítkem Create Link (Ctrl+Alt+L). Zde pak zvolíme adresu odkazu a titulek linku.

Meta tagy jsme již vytvořili na začátku v průvodci, ale jestli je budeme chtít v budoucnu měnit, můžeme tak učinit v hlavním menu „View“ a dále „Properties“. V otevřeném okně Page Properties můžeme meta tagy editovat a dokonce některé tagy oproti průvodci přibudou. V této nabídce se dá upravovat vše, co jsme v průvodci doposud nastavili.

Zarážející byly výsledky validace kódu, kde XHTML 1.0 Transitional má 203 chyb a 2 varování. Výsledky validace kódu v XHTML 1.0 Strict byly naprosto totožné, což je taktéž alarmující. Jestliže si prohlédneme výsledky validace podrobněji, zjistíme, že všechny tagy jsou psány velkými písmeny a nepárové tagy nejsou ukončeny. V celém editoru nelze nastavit doplňování tagu malými písmeny. Jediné řešení, které by vyřešilo tento alarmující problém je, přepnout definiční typ do staršího HTML, který je k těmto chybám benevolentnější.

5.4.7 Celkový dojem

Podobnost mezi Microsoft Office 2007 a Trellian WebPage je opravdu znatelná, a proto začátečníci nebudou mít velké problémy s orientací v editoru. Podpora FTP

klienta je také užitečnou součástí programu. Naproti tomu žádné doplňky či pluginy zdarma, nemožnost vytváření vlastních rozšíření, velmi špatné výsledky validace kódu vytváří z mého pohledu editor jako velice podprůměrný.

5.4.7.1 Doporučení

Špatné SEO celého editoru, placené rozšíření a navíc nemožnost přímo v editoru vytvářet kaskádové styly. Tento editor bych doporučoval asi nejméně ze všech testovaných editorů. Jelikož je zdarma a nabízí přepínání módů, využil bych ho spíše k jednoduchým úpravám již hotové stránky, abych nemusel otevírat zdrojový kód a hledat příslušný řádek, který budu editovat. Rozhodně editor nedoporučuji na tvorbu nové webové stránky.

5.5 Kompozer

Kompozer je Open Source WYSIWYG editor, který má za sebou již mnoho let existence. Kompozer prošel řadou změn a starší z nás by mohli tento software znát pod názvem NVU. NVU byl tedy prvním WYSIWYG editorem od neziskové organizace Mozilla Foundation. Projekt Mozilla byl vytvořen 1998 s vydáním prohlížeče Netscape jako kódové označení. Na tomto projektu se podílelo tisíce programátorů po celém světě. Vytvořením otevřené komunity se Mozilla stala větší, než jakákoli jiná společnost v té době a vytvářela různé prohlížeče, vývojové nástroje, e-mailové klienty a další aplikace. V roce 2003 se z projektu Mozilla stává nezisková organizace nesoucí název Mozilla Foundation. Jejím velkým úspěchem je v roce 2004 prohlížeč Firefox 1.0, který si za méně než rok stáhne přes sto miliónů uživatelů. V roce 2008, pak Firefox dosahuje 20% celosvětového tržního podílu. Mozilla Foundation dokazuje, že i obchodní společnosti mohou mít prospěch díky tomu, že pracují na základě Open Source . Mozilla pozastavila vývoj NVU někdy kolem roku 2005, kdy vyšla poslední verze. Kompozer je následovník, který běží na stejném jádru, ale ukázal se jako stabilnější.⁴⁰

5.5.1 Systémové požadavky

Jedná se o Open Source editor, který je multiplatformní, což znamená, že by měl fungovat na všech dostupných operačních systémech pro osobní počítače. Software

⁴⁰ *Mozilla* [online]. ©1998–2011 [cit. 2011-02-24]. History of the Mozilla Project. Dostupné z WWW: <<http://www.mozilla.org/about/history.html>>

funguje bezproblémově, jestliže následující platformy běží na našem přístroji bez výraznějších problémů.

- Windows
- Mac
- Linux
- 26,4 MB volného místa na disku

Stabilní verze Kompozer 0.7.10 není kompatibilní se dvěma verzemi distribucí Linuxu. Jsou to Ubuntu 8.10 a 9.04⁴¹.

5.5.2 Dokumentace

Dokumentaci nalezneme na stránce věnované komunitě⁴² Kompozer. Nápovědu přímo v Kompozer zobrazíme přes hlavní menu „Nápověda“ položka „Obsah nápovědy“ nebo přes klávesovou zkratku F1. Na komunitní stránce je pak zapsán například hlavní vedoucí vývojářského týmu Kompozer, nejaktivnější opraváři kritických chyb a některé z často kladených dotazů.

Dokumentaci zde můžeme dělit:

- Uživatelská podpora
 - Diskusní fórum** – Fórum pro uživatele Kompozeru.
 - Uživatelská příručka** – Příručka pro Kompozer od Charles Cook.
 - Návody** – Tutoriály pouze v italštině či japonštině.
- Přispění
 - Rozvoj** – Připojení k vývojářům.
 - Lokalizace** – Pomoc s překladem.
 - Kvalita** – Navržení nových funkcí a hlášení chyb.
 - IRC** – Kontakt na tým.

Po kliknutí na jeden ze čtyř odkazů zabývajících se přispěním, nás Mozilla přesměruje na speciální stránku⁴³, která se zaměřuje na rozvoj Kompozer. Dále bychom na této stránce našli jazykové balíčky či zdrojový kód celého softwaru.

⁴¹ *Kompozer* [online]. © 2010-05-09 [cit. 2011-02-24]. Home. Dostupné z WWW: <<http://kompozer.net/>>

⁴² Oficiální komunita Kompozer <http://kompozer.net/community.php>

⁴³ Oficiální web pro pomoc s vývojem <http://kompozer.sourceforge.net/>

Mozilla nabízí také české stránky⁴⁴, kde nalezneme produkty a informace týkající se této společnosti a navíc možnost stažení anglické verze. Je zde hezky zpracována podpora a informace o Firefox, avšak podporu kompozer nalezneme jen v jazyce anglickém s výjimkou diskusního fóra⁴⁵.

5.5.3 Instalace

Nejprve si stáhneme Kompozer z oficiální české webové stránky. V době psaní této práce je poslední stabilní verze 0.7.10 a vývojová verze 0.8b3, kterou nalezneme na Kompozer⁴⁶. Stáhneme verzi stabilní. Pro stažení není třeba žádná registrace ani vyplnění formuláře. Máme na výběr ze dvou možností, jak stáhnout Kompozer. Buďto jako instalátor nebo zipový soubor.

Jestliže jsme vybrali možnost stáhnout zipový soubor, můžeme složku Kompozer rozbalit kamkoli na disk a máme hotovo.

Jestliže jsme vybrali možnost, stáhnout instalátor vývojové verze, musíme instalaci provést klasicky s průvodcem. Po spuštění se objeví uvítací okno. Pak následuje licenční ujednání, které si musíme přečíst a souhlasit s ním. Poté je na řadě místo, kam chceme instalaci provést. Pro upravení lokace klikneme na tlačítko „Procházet“. Následně vybereme, jestli chceme přidat zástupce do nabídky start a vytvořit zástupce na ploše či na panelu rychlého spuštění. Posledním oknem je rekapitulace možností a instalace.

5.5.3.1 Instalace češtiny

Češtinu na stabilní verzi můžeme stáhnout přes český oficiální web Mozilla⁴⁷. Spustíme Kompozer a v hlavním menu vybereme „Tools“ položku „Extension“. V nově otevřeném okně klikneme na tlačítko „Install“ a vybereme požadované rozšíření, které jsme stáhli. V našem případě se jednalo o českou lokalizaci do softwaru Kompozer.

⁴⁴ Oficiální český server <http://www.mozilla.cz/>

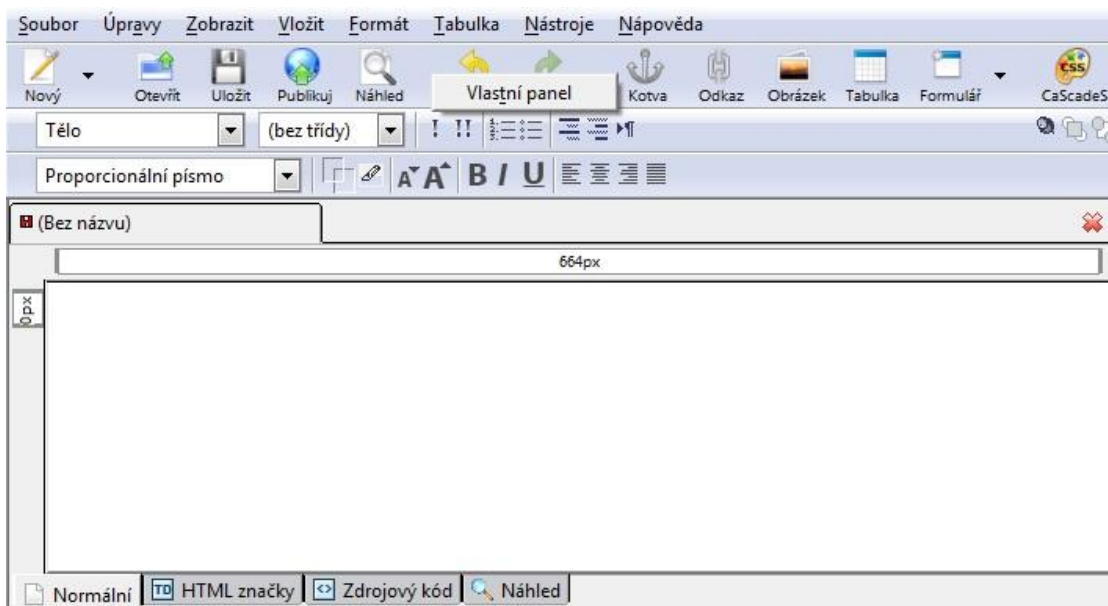
⁴⁵ České diskusní fórum <http://forum.czilla.cz/>

⁴⁶ Oficiální anglické webové stránky <http://www.kompozer.net/>

⁴⁷ Dostupný na <http://www.mozilla.cz/download/kompozer/0.7.10/lang/kompozer-0.7.10.cs-CZ.zip>

5.5.4 Uživatelská přívětivost

Po prvním spuštění vidíme, že se tento editor ničím zvláštním nevyznačuje. Avšak i on má své funkce, které v jiných editorech nenajdeme. Po chvíli zkoumání zjistíme, že panely nástrojů se dají editovat. Klikneme pravým tlačítkem do volného prostoru na některý z panelů nástrojů a spatříme volbu „vlastní panel“. Po kliknutí na tuto volbu se zobrazí menší okno s nápisem, „pro přidání přetáhněte položku do lišty nahoře“, co máme dělat. Tím pádem mohu z daného výběru přidávat, ale naopak i ubírat ze stávajícího panelu.

Obr. 14 Prostředí Kompozer

Jestliže jsme správně nainstalovali český lokalizační balíček, můžeme provádět základní kontrolu pravopisu. Z předchozí úpravy panelů si takto můžeme vložit ikonku kontroly pravopisu, kterou tak budeme mít při práci hned po ruce. Můžeme kontrolovat pravopis také přes hlavní menu „Úpravy“ položka „Kontrola pravopisu“. Poslední možností je klávesová zkratka Ctrl+K. Tento balíček opravuje gramatické chyby a nesmyslná slova. Opravu větných či syntaktických chyb neočekávejme.

Dalším podobným znakem s ostatními WYSIWYG editory je přepínání módů. Dle mého názoru je tato funkce jednou z nejdůležitějších v celém softwaru. Kompozer nabízí obdobné vlastnosti, ale s jinými názvy módů.

- **Normální** – Klasické zobrazení WYSIWYG módu.
- **HTML značky** – Mód zobrazení HTML tagů s editací.
- **Zdrojový kód** – Zobrazení a editace zdrojového kódu.

- **Náhled** – Simulace zobrazení v prohlížeči.

Kompozer nezapomněl ani na kaskádové styly, se kterými v editoru můžeme pracovat od importování až po editaci. Editor kaskádových stylů nalezneme buďto na panelu nástrojů, jako ikonu s obrázkem palety a uvnitř nápis CSS nebo v hlavním menu nástroje položka CSS Editor. Můžeme taktéž použít klávesovou zkratku F11. Nabídka kaskádového editoru je vcelku jednoduchá, ale za to velmi účelná. První ikonka zleva, která opět vypadá jako malířská paleta, nám nabídne, co můžeme s kaskádovými styly udělat.

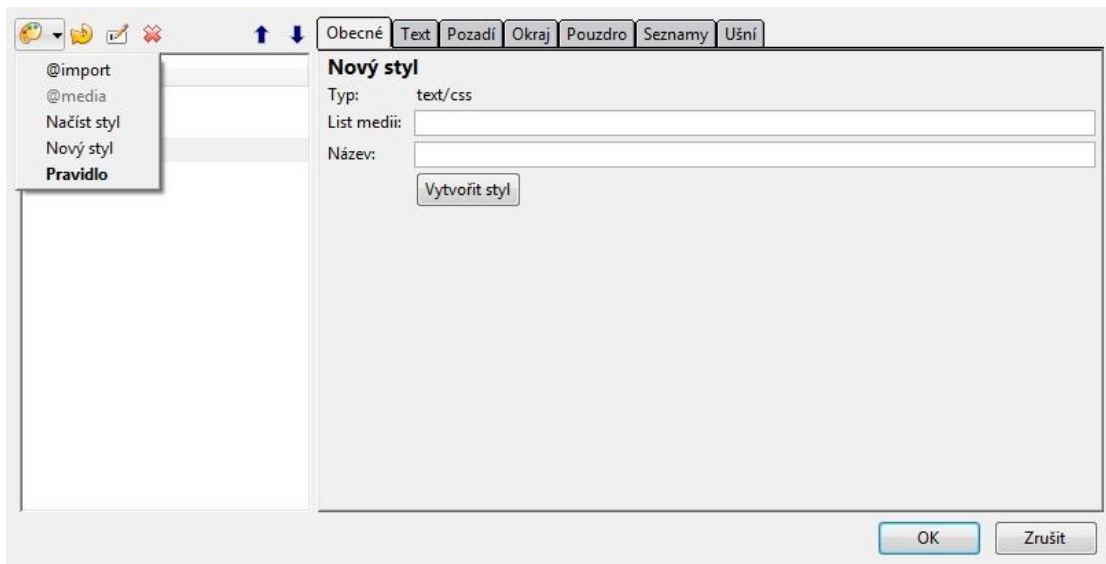
Import – Pro import kaskádového souboru musíme mít nejdříve vytvořený styl v CSS editoru Kompozer, jinak se nám tato nabídka nezpřístupní. Po zpřístupnění již můžeme importovat libovolný styl, který máme na svém pevném disku. Jestliže se HTML a CSS soubor nacházejí ve stejném adresáři, stačí napsat název souboru například „styl.css“. Jestliže se soubor nachází úplně jinde na disku, doporučuji si jej nejdříve přesunout do jedné kořenové složky. Pole pro list medií není nutné vyplnit, ale abychom věděli, o co se jedná, doporučuji doplnit jedno z těchto slov screen, print, tv, handheld.

Načíst styl – Zde můžeme přidat nový odkaz na stylový soubor. Nevýhodou je, že CSS editor nacházející se v Kompozer, neumí vytvořit stylový soubor na disk. Proto ještě před přidáním nového stylu, musíme v kořenové složce vytvořit nový čistý stylový soubor například „styl.css“. Poté v poli pro URL můžeme zadat styl.css a do pole název je zvykem dávat stejný název bez css.

Nový styl – Použijeme v případě, kdy chceme vytvořit nový interní styl přímo do našeho vytvářeného dokumentu. Vyplníme list medií jako v předchozích případech a nastavíme název. Pak klikneme na tlačítko vytvořit styl.

Pravidlo – Tato možnost slouží k samotnému vytvoření pravidla pro tagy, třídy či identifikátory. Jestliže máme vytvořen styl, klikneme na něj v levém sloupci a zvolíme Pravidlo. Poté již do volného řádku vytvoříme například pravidlo třídy, které bude vypadat následovně „tucne“. Po kliknutí na tlačítko Vytvořit pravidlo stylu, můžeme za pomoci jazyka CSS naprogramovat formátování. Pakliže neovládáme tento jazyk, máme v okně CSS editoru karty, které formátování vytvoří prakticky za nás, jen vyplněním patřičných údajů.

Tlačítko žlutá šipka slouží k obnově stylů. Vedle něj se nachází tlačítko, které přejmenuje vytvořené pravidlo a poslední tlačítko červený křížek slouží k vymazání jak pravidla, tak celého stylu.

Obr. 15 CSS editor uvnitř Kompozer

Kompozer nabízí dvě možnosti jak s vytvořeným dokumentem naložit. První je dobře známá technika uložit jako. V tomto editoru ji nalezneme v hlavním menu možnost Soubor pod položkou Uložit jako. Zde pak nastavíme název souboru a typ souboru ponecháme, jiný nastavit totiž nelze. Druhá možnost je přímá publikace také možnost Soubor v hlavním menu, ale položka Publikuj. Klávesová zkratka je Ctrl+Shift+S. Na kartě „Nastavení“ nastavíme FTP server, který po nás vyžaduje opravdu jen ty nejdůležitější informace, jako jsou název spojení, FTP adresa, Jméno uživatele a heslo. Poté přejdeme na kartu „Zveřejnit“, kde vyplníme nadpis stránky, název souboru a možnost jestli chceme veškeré použité soubory zahrnout do stejné složky nebo podsložky. Nakonec klikneme na tlačítko „Zveřejnit“. Dle mého názoru vše proběhne za velmi krátkou dobu a nemusím být ani zběhlý v počítačích.

5.5.5 Rozšiřitelnost

Různých témat a rozšíření do editoru Kompozer nalezneme vcelku dost. Pro stabilní verzi 0.7.10 jsou k dispozici na webu mozdev⁴⁸, kde se nacházejí například slovníky v několika světových jazycích, témata pro software Kompozer

⁴⁸ Doplnky, témata, slovníky na verzi 0.7 dostupné na <http://nvuext.mozdev.org/>

a doplňky. Nalezli bychom tu i zdrojové kódy k jednotlivým rozšířením. Jelikož se vyvíjí nová verze řady 8, která prozatím nese označení 0.8b3, všichni se začínají zaměřovat na programování rozšíření do této verze. Některé doplňky bychom našli přímo na oficiálním webu Kompozer⁴⁹. Nachází se zde již pěkná řádka doplňujících rozšíření do programu.

5.5.5.1 Instalace rozšíření

Postup instalace je shodný s instalací češtiny, což bylo popsáno již v kapitole výše. Stáhneme si požadované rozšíření a podle přípony xpi se ujistíme, jestli se jedná opravdu o soubor kompatibilní s Kompozer. Nyní se podíváme blíže, co nabízí Správce rozšíření.

Instalovat – Přidá do programu nové rozšíření.

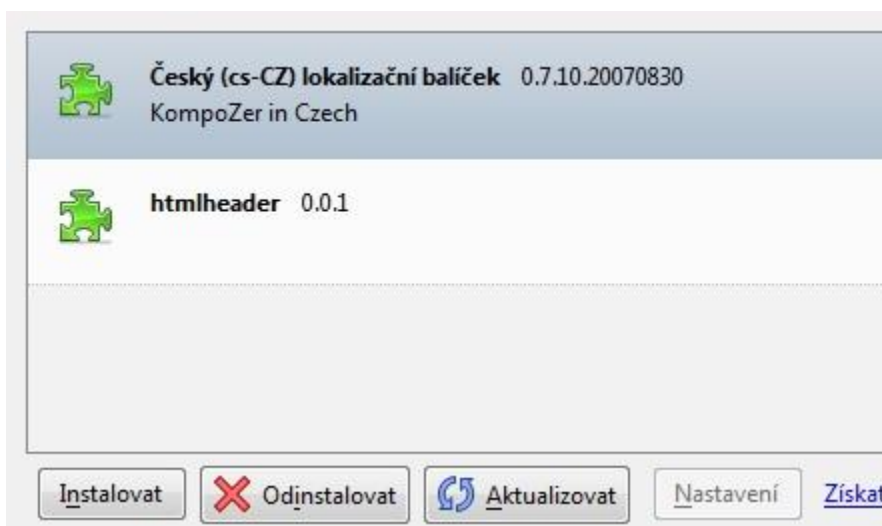
Odinstalovat – Odebere z programu Kompozer zvolené rozšíření.

Aktualizovat – Pro zvolené rozšíření aktualizuje nejnovější verzi.

Nastavení – Jestliže doplněk nabízí některá nastavení, můžeme je zde provést.

Získat – Přesměruje nás na stránku Mozilla update.

V mém případě jsem použil HTML Header, který do editoru přinesl nový panel nástrojů. Tento panel obsahuje ikony, které se přidávají do hlavičky HTML souboru. Jedná se například o ikony meta tagů, titulek stránky či komentáře.

Obr. 16 Správce rozšíření Kompozer

⁴⁹ Některé rozšíření na verzi 0.8 dostupná na <http://addons.kompozer.net/>

Dalším rozšířením jsou témata, která předělají celý skin editoru. Správce motivů vzhledů nalezneme v hlavním menu „Nástroje“ položka „Správce motivů vzhledů“. Tato nabídka nabízí obdobné funkce a tlačítka jako Správce rozšíření.

5.5.6 Výsledný kód z hlediska SEO

Vložení obrázku a jeho nabídku nalezneme v hlavním menu „Vložit“ položka „Obrázek“ nebo na panelu nástrojů. V této nabídce můžeme separovaně nastavit titulek a alternativní text k obrázku. To je jistě z hlediska SEO krok kupředu od většiny ostatních editorů. Nabídka obrázku pak ještě nabízí změnu rozměru či vytvoření obrázkového odkazu.

Odkaz vytvoříme v hlavním menu „Nástroje“ položka „Odkaz...“ či přes panel nástrojů. Klávesová zkratka je Ctrl+L. Bohužel Kompozer neposkytuje nastavení titulku k odkazu.

Meta tagy Kompozer dovoluje nastavit pouze dva, nalezneme je v hlavním menu „Formát“ položka „Vlastnosti stránky“. Jsou to Autor a Popis. Pro další nastavení meta tagů budeme potřebovat již zmíněný HTML Header, který nabízí i jiné tagy.

Validace kódu je dle mého názoru celkem kvalitní doctype XHTML 1.0 Strict, který dopadl se 2 chybami a XHTML 1.0 Transitional dopadl výtečně a prošel bezchybně.

5.5.7 Celkový dojem

Editor Kompozer je kvalitní Open Source projekt, který nabízí širokou podporu, kvalitní doplňky a českou lokalizaci. I když nejsilnější hráč na trhu Adobe Dreamweaver se svým robustním editorem nabízí široké spektrum, tak dle mého názoru alespoň co se týče HTML WYSIWYG editoru, se snaží Kompozer konkurenci dohnat. Nová verze řady 8 přinese nové doplňky a spousty oprav, které editor posune zas o kousek blíže mezi špičku. Editor není příliš vhodný pro úplné začátečníky, protože nenabízí hotové šablony přímo k použití a také není typickým Drag & Drop softwarem. Pro vytvoření klasických dvou či tří sloupcových layoutů budeme muset znát alespoň základy obtékání v kaskádových stylech. Na druhou stranu Kompozer nabízí CSS editor, ve kterém můžeme vše snadno vytvořit.

5.5.7.1 Doporučení

Editor není příliš složitý, a jelikož je zdarma i s českou lokalizací, najde své uživatele. Hodnotím jej jako velice nadprůměrný. Je vhodný spíše pro ty, kteří již mají nějaké zkušenosti hlavně s CSS. Samozřejmě editor doporučuji i úplným začátečníkům, kteří nepotřebují ihned oslnit všelijakými parádkami a budou se v této oblasti HTML zlepšovat.

5.6 TinyMCE

TinyMce je velmi populární nejen u nás, ale i v cizině. Spadá do licenční kategorie Open Source a je zcela založen na bázi Javascript. Tento editor se od dosavadních liší v tom, že se neinstaluje na harddisk, ale integruje se do webové stránky, kde pak slouží jako WYSIWYG editor. Jeho hlavním přínosem je rychlá implementace do Content Management System neboli redakčních systémů, kde se využívá ve velké míře k samotnému naplnění obsahu.

Společnost Moxiecode byla založena v lednu 2003, pod níž spadá již zmiňovaný TinyMce. Firma se mimo jiné zaměřuje i na následující oblasti:

- Systémový vývoj a integrace
- Vývoj výrobků
- Strategie a analýza
- Optimalizace pro vyhledávače
- Vzdělávání⁵⁰

Dalšími produkty této firmy jsou Plupload, MCFFileManager, MCImageManager a redakční systémy.

5.6.1 Systémové požadavky

Díky integraci do webových stránek, TinyMce nemá žádné specifické požadavky na hardware. Jedinou nutností je mít povolen javascript na našem počítači.

Nejnižší verze kompatibilních prohlížečů pro chod TinyMce na OS Windows:

- Internet Explorer 6
- Firefox 2
- Google Chrome

⁵⁰ Moxiecode [online]. © 2008 Moxiecode Systems [cit. 2011-03-09]. About Moxiecode Systems . Dostupné z WWW: <<http://www.moxiecode.com/about.php>>

- Safari 3
- Opera

Nejnižší verze kompatibilních prohlížečů pro chod TinyMce na OS Mac:

- Firefox 2
- Google Chrom
- Safari 3
- Opera

Nejnižší verze kompatibilních prohlížečů pro chod TinyMce na OS Linux:

- Firefox 2
- Google Chrom
- Opera⁵¹

5.6.2 Dokumentace

Dle mého názoru TinyMce nabízí dokumentaci přehlednou a graficky uspořádanou. Ta se nachází na stránkách⁵² editoru. V pravém sloupci bychom pak našli dokumentaci pro samotné TinyMce, nejčastější dotazy pro něj, vývojářskou sekci API, MCIImageManager a MCFile Manager. Moxiecode nezapomněl ani na fórum⁵³, kde můžeme klást otázky předním vývojářům, pročítat novinky či se zajímat o různé informace týkající se editoru.

Hlavní sekce TinyMce, která nás bude zajímat nejvíce, protože zde nalezneme spousty informací, je rozdělena do následujících bloků:

- **Accessibility** – Přístupnost TinyMce
- **Security** – Problémy se zabezpečením
- **For dummies** – Pro nechápavé
- **Browser compatibility** – Kompatibilita prohlížečů
- **Compressors** – Kompresory
- **How-tos** – Jak na to
- **Instalation** – Instalace
- **Language** – Podporované jazyky

⁵¹ *TinyMce* [online]. © 2003-2011 Moxiecode Systems AB [cit. 2011-03-10]. Browser compatibility. Dostupné z WWW: <http://tinymce.moxiecode.com/wiki.php/Browser_compatibility>

⁵² Oficiální stránka dokumentace <http://tinymce.moxiecode.com/wiki.php>

⁵³ Oficiální fórum TinyMce <http://tinymce.moxiecode.com/forum/index.php>

- **License** – Licenční podmínky
- **Reference** – Reference na rozšíření
- **Software using TinyMce** – Přehled firem, které využívají TinyMce⁵⁴

5.6.3 Instalace

Nejprve si stáhneme stabilní verzi tohoto editoru na oficiálních stránkách⁵⁵ TinyMce. V době psaní bakalářské práce je aktuální stabilní verze 3.3.9.3 a beta verze 3.4b3. Stažení proběhne automaticky ihned po kliknutí, takže není potřeba žádná registrace ani vyplnění formuláře.

Otevřeme zazipovaný soubor a rozbalíme z něj složku tinymce, například do nově vytvořené složky „tiny_editor“. Nyní si otevřeme obyčejný poznámkový blok, popřípadě jiný jednoduchý textový editor a vložíme do něj následující kód:

```
<!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.1//EN"
"http://www.w3.org/TR/xhtml11/DTD/xhtml11.dtd">
<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml" dir="ltr">
<head>
<title>TinyMCE Test</title>
<meta http-equiv="content-type" content="text/html; charset=utf-
8"/>

<!-- Na následujícím řádku je třeba upravit cestu pro spuštění
scriptu -->
<script type="text/javascript"
src="tinymce/jscripts/tiny_mce/tiny_mce.js"></script>

<script type="text/javascript">
tinyMCE.init({
    mode : "textareas"
});
</script>
</head>
<body>
<!-- Na následujícím řádku je třeba upravit AKCI, aby TinyMce
věděl, co má udělat po stisku "SAVE", v našem zkušebním případě
můžeme ponechat -->
<form method="post" action="show.php">
    <p>
        <textarea name="content" cols="50" rows="15">This is some
content that will be editable with TinyMCE.</textarea>
        <input type="submit" value="Save" />
    </p>
</form>
```

⁵⁴ *TinyMce* [online]. © 2003-2011 Moxiecode Systems AB [cit. 2011-03-10]. Wiki Documentation. Dostupné z WWW: <<http://tinymce.moxiecode.com/wiki.php>>

⁵⁵ Zazipovaný soubor dostupný na <http://tinymce.moxiecode.com/download/download.php>

```
</p>
</form>

</body>
</html>56
```

Poté soubor uložíme například pod názvem test a co je důležité, zvolená přípona by měla být v našem případě html. Nyní můžeme soubor otevřít a podívat se, jak vypadá WYSIWYG editor TinyMce v základní podobě. Pro plnou podobu editoru musíme otevřít pomocí textového editoru soubor test.html a do těla metody „tinyMCE.init“ přidat tento kód:

```
mode : "textareas",
theme : "advanced",
plugins :
"spellchecker,pagebreak,style,layer,table,save,advhr,advimage,advlink
,emotions,iespell,inlinepopups,insertdatetime,preview,media,searchrepl
lace,print,contextmenu,paste,directionality,fullscreen,noneditable,vi
sualchars,nonbreaking,xhtmlxtras,template",

theme_advanced_buttons1 :
"save,newdocument,|,bold,italic,underline,strikethrough,|,justifyleft
,justifycenter,justifyright,justifyfull,|,styleselect,formatselect,fo
ntselect,fontsizeselect",
theme_advanced_buttons2 :
"cut,copy,paste,pastetext,pasteword,|,search,replace,|,bullist,numlis
t,|,outdent,indent,blockquote,|,undo,redo,|,link,unlink,anchor,image,
cleanup,help,code,|,insertdate,inserttime,preview,|,forecolor,backcol
or",
theme_advanced_buttons3 :
"tablecontrols,|,hr,removeformat,visualaid,|,sub,sup,|,charmap,emotio
ns,iespell,media,advhr,|,print,|,ltr,rtl,|,fullscreen",
theme_advanced_buttons4 :
"insertlayer,moveforward,movebackward,absolute,|,styleprops,spellchec
ker,|,cite,abbr,acronym,del,ins,attrs,|,visualchars,nonbreaking,tem
plate,blockquote,pagebreak,|,insertfile,insertimage",
theme_advanced_toolbar_location : "top",
theme_advanced_toolbar_align : "left",
theme_advanced_statusbar_location : "bottom",
theme_advanced_resizing : true,

skin : "o2k7",
skin_variant : "silver",

content_css : "css/example.css",

template_external_list_url : "js/template_list.js",
external_link_list_url : "js/link_list.js",
```

⁵⁶ Moxiecode [online]. © 2003-2011 Moxiecode Systems AB [cit. 2011-03-10]. Installation. Dostupné z WWW: <<http://tinymce.moxiecode.com/wiki.php/Installation>>

```
external_image_list_url : "js/image_list.js",
media_external_list_url : "js/media_list.js",

template_replace_values : {
    username : "Some User",
    staffid : "991234"}57
```

5.6.3.1 Instalace češtiny

Na webové stránce s jazyky⁵⁸ do TinyMce zaškrtneme český jazykový balíček a dole v okně klikneme na tlačítko Download. Po otevření zazipovaného souboru zkopírujeme veškerý obsah do složky ..\tinymce\jscripts\tiny_mce. Pro aktivaci češtiny nyní otevřeme opět pomocí textového editoru soubor test.html a na začátek těla metody „tinyMCE.init“ přidáme tento kód:

```
language : "cs",
```

5.6.4 Uživatelská přívětivost

Editor po spuštění vypadá velmi jednoduše a ikony na panelu nástrojů povědomě. V pravém spodním okraji nalezneme úchyt, který když chytíme, tak jsme schopni libovolně roztáhnout okno editoru. Pro zobrazení na celou šířku prohlížeče, slouží ikona s názvem „Přepnout na celostránkové zobrazení“.

Klasické uložení, tak jak ho známe z ostatních editorů, zde bohužel nenalezneme. Ikonka s disketou reprezentuje uložení, avšak slouží pro další zpracování obsahu například v CMS. Uložení dokumentu do podoby HTML je zde umožněno, ale jedná se o náročnější postup. Ikona s nápisem HTML, která nese název „Upravit HTML zdroj“, má významnou funkci. Tato ikona přepíná klasický WYSIWYG mód na ruční psaní kódu. Tím pádem jsme schopni, celý výsledek v tomto módu zkopírovat do textového editoru a poté s patřičnými prvky uložit jako HTML soubor.

⁵⁷ Moxiecode [online]. © 2003-2011 Moxiecode Systems AB [cit. 2011-03-10]. Full featured example. Dostupné z WWW: <<http://tinymce.moxiecode.com/tryit/full.php>>

⁵⁸ Oficiální jazykové balíčky
http://tinymce.moxiecode.com/i18n/index.php?ctrl=lang&act=download&pr_id=1

Obr. 17 Prostředí TinyMce

Prostředí editoru nabízí velmi mnoho potřebných funkcí, které jsou vidět na obrázku výše. My bychom se pozastavili nad ikonkou, kterou znázorňují dvě písmena A. Název této funkce je „Upravit CSS styl“. Díky této funkci, můžeme i v tomto velmi jednoduchém, ale za to účinném editoru, vytvořit vysoce povedenou stránku. Samozřejmě, že nepotřebujeme znát žádný programovací jazyk, stačí se seznámit s tímto editorem a můžeme začít s tvorbou stránek. Co bychom našli v nabídce Upravit CSS styl?

Text – Nalezneme zde veškerá nastavení textu, která TinyMce nabízí. Písmo, velikost, výška řádku, barva, dekorace a styl písma.

Pozadí – Nastavení pozadí textu. Barva pozadí, obrázek pozadí, rolování, horizontální či vertikální umístění.

Blok – Jak se bude chovat blokový element. Rozestup slov, rozestup znaků, zarovnání text, odsazení textu, zalamování textu, blokové zobrazení.

Box – Velmi souvisí s Blokem. Zde nastavujeme šířku, výšku, obtékání, vyčištění, padding a margin blokového elementu.

Ohraničení – Zde nastavujeme šířku, výšku a styl ohraničení blokového elementu.

Seznam – Jak bude vypadat seznam. Typ odrážky, styl odrážky a umístění.

Umístění – Zde můžeme nastavovat pozici. Typ, šířku, výšku, viditelnost, index, umístění a ořezání.

V neposlední řadě nás na panelu nástrojů zaujme funkce s názvem „Vložit novou vrstvu“. Tato funkce je také velmi používaná a vytvoří blokový element, na který můžeme aplikovat všechny předešlé vlastnosti. Výhodou této vrstvy je, že můžeme pomocí techniky Drag & Drop umístit vrstvu na libovolnou pozici. S tímto také souvisejí ikonky nacházející se vedle této funkce. Jsou to „Přesunout dopředu“

a „Přesunout dozadu“. Díky těmto dvěma funkcím máme možnost vrstvy, které vytvoříme, posouvat vpřed či vzad.

5.6.5 Rozšiřitelnost

Základna pro rozšíření do TinyMce je vsutku vynikající. Rozšíření, které nabízí společnost Moxiecode nalezneme na oficiálních stránkách TinyMce⁵⁹. Pro více rozšíření se můžeme obrátit i na neoficiální stránku SourceForge⁶⁰ a aby toho nebylo málo, tak jako každý Open Source softwarer nabízí také vlastní doprogramování pluginů za pomoci jazyka Java.

Moxiecode nabízí také mnohá rozšíření do svých placených produktů. Příkladem může být MCFFileManager, který slouží pro správu souborů v redakčních systémech. Z toho vyplývá, že kombinace WYSIWYG editoru a takovéhoho Manageru, vytváří velmi solidní základ pro celý systém na správu obsahu.

5.6.5.1 Instalace doplňku

Instalace rozšíření probíhá obdobně, jak již bylo vysvětleno v kapitole Instalace editoru. To znamená, že pokud chceme rozšířit či omezit funkce editoru, budeme pracovat v těle metody s názvem „tinyMCE.init“. Implicitně je editor nastaven tak, aby všechny tagy vytvářel v pravidlech XHTML. Pokud z jakýchkoli důvodů potřebujeme nastavit starší HTML, provedeme to taktéž v již zmiňovaném těle metody. Otevřeme tedy test.html v jednoduchém textovém editoru a přidáme tento řádek.

```
element_format : "html",
```

Tento příkaz zapříčiní, že například zalomení řádku se vytvoří ve starším znění HTML `
`, oproti novému XHTML `
`.

5.6.6 Výsledný kód z hlediska SEO

Obrázek snadno nalezneme v panelu nástrojů pod ikonkou zobrazující strom s názvem „Vložit/upravit obrázek“. Ke správnému vložení potřebujeme znát cestu obrázku. V menu vložit/upravit obrázek jsou kolonky jak pro titulek, tak pro alternativní text k obrázku. V záložce Rozšířené bychom pak našli speciální možnosti při najetí a odjetí myši. Dále bychom zde vytvořili i klikací mapu.

⁵⁹ Rozšíření dostupné na <http://tinymce.moxiecode.com/wiki.php/Reference>

⁶⁰ Neoficiální rozšíření na http://sourceforge.net/tracker/?group_id=103281&atid=738747

Odkaz nalezneme taktéž na panelu nástrojů pod ikonkou řetězu s názvem funkce „Vložit/upravit odkaz“. V záložce obecné nastavíme základní informace, jako jsou adresa URL, cíl a hlavně titulek odkazu. Další záložky pak nabízejí vyskakovací okna, události či rozšíření.

Vzhledem k tomu, že se jedná o editor, který se implementuje do prohlížeče a ten vytváří pouze podobu webové stránky v elementu body, tak jsme sice schopni vytvořit vlastní meta tagy, ale v této fázi je to absolutně zbytečné. Takže, jestliže chceme vytvořit korektní webovou stránku, zkopírujeme výsledný kód z editoru TinyMce do jednoduchého textového editoru. Nutnou podmínkou je však znalost základní kostry HTML dokumentu a doctype. Bez této znalosti sice nové prohlížeče stránku zobrazí, ale já osobně ji striktně nedoporučuji takto publikovat.

Validace kódu byla velmi úspěšná v definičním typu XHTML 1.0 Transitional, kde se vyskytla pouze jedna chyba. V přísnějším DTD XHTML 1.0 Strict se pak vyskytly chyby dvě, což je oproti jiným editorům pořád velmi dobrý výsledek.

5.6.7 Celkový dojem

Editor hodnotím velmi kladně. Přehledné webové stránky, kde nalezneme od integrace softwaru do prohlížeče, až po různé pluginy. Společnost Moxiecode drží krok s novými verzemi prohlížečů, a tak se snaží vytvářet aktualizace, jak to jen jde. Výhodou programu je dostupnost české lokalizace a vcelku rychlé nasazení. Dalším plusem jsou souborové a obrázkové managery, které jsou ovšem placené. Menším nedostatkem může být nedostupnost dokumentace v českém jazyce. Hlavní nevýhodou oproti ostatním editorům je vytvoření editoru, který se využívá spíše jen k tvorbě obsahové části redakčních systémů, nikoli k rozsáhlým webovým sídlům, avšak i toto je s menším úsilím možné.

5.6.7.1 Doporučení

Editor je velmi povedený, a jak jsem již zmínil, kombinace TinyMce s MCFileManager popřípadě MCImageManager jsou pevným a solidním základem pro redakční systémy CMS. V těchto systémech nezklamou jak validací kódu, tak ani SEO. Pro podobné účely bych tento software vřele doporučil, pro vytváření webových sídel a jejich následných publikací nikoli. Možnost by tu samozřejmě byla, ale museli bychom znát, alespoň částečně značkovací jazyk HTML a časově by to bylo taktéž náročné.

5.7 Webnode

Webnode je vyvíjen a provozován společností Westcom, s.r.o. Westcom je soukromá společnost se sídlem v Brně a byla založena 1998. Od počátku se firma uplatňuje zejména v informačních technologiích. Hlavními nabízenými službami jsou návrh a realizace informačních systémů, externí správa informačních technologií, webhosting a serverhosting, ale také výzkumná a vývojová činnost v oblasti software.⁶¹

Webnode nabízí inovační řešení v oblasti on-line tvorby webových aplikací, které jsou poskytovány zcela zdarma. Systém nabízí uživatelům vytvoření a správu webové prezentace s plnou podporou WYSIWYG řešení, bez jakékoli znalosti programovacího jazyka. Vše snadno a rychle. Webnode také nabízí širokou škálu funkcí a rozšíření, bez nutnosti cokoli instalovat či konfigurovat. Na webu můžeme umisťovat interaktivní komponenty, jako jsou ankety, články, diskuzní fóra, blogy, FAQ, formuláře ...⁶²

5.7.1 Systémové požadavky

Webnode je online editor a z toho důvodu je kladen důraz na webový prohlížeč. Podařilo se mi zjistit skrze podporu pro Webnode, které prohlížeče tento editor podporuje. Nutno podotknout, že reakce od servisu byla řádově v jednotkách hodin. Podporované prohlížeče tedy jsou:

- Internet Explorer řady 6 a vyšší
- Mozilla Firefox
- Google Chrom
- Safari
- Opera

5.7.2 Dokumentace

Oficiální web⁶³ zabývající se podporou Webnode, je v levé části rozdělen podle jazykových mutací, které firma zatím nabízí. Po kliknutí na češtinu se objeví daná

⁶¹ *Webnode* [online]. Copyright 1998 - 2011 Westcom [cit. 2011-03-16]. O nás. Dostupné z WWW: <<http://www.webnode.cz/o-nas/>>

⁶² Tamtéž

⁶³ Podpora dostupná na <http://support.webnode.com/index.php?/Knowledgebase/List/Index/3/esky>

témata s otázkami a odpověďmi. Některé odpovědi jsou i přehledně vysvětleny za pomoci obrázků.

Česká lokalizace je rozdělena:

- FAQ (Nejčastější dotazy)
- Prémiové služby
- E-shop
- Uživatelský účet a projekty
- Domény a DNS
- Tipy a triky
- Vytváření stránek
- E-mailové služby

Každý kdo se zaregistruje, tak ihned po přihlášení má možnost nápovědy v pravém horním rohu. Pokud klikneme na tuto možnost, objeví se nabídka se zpětnou vazbou na společnost Westcom.

Problémy a dotazy – Jestliže jsme nenašli hledaný problém na oficiálním webu s podporou či na fóru⁶⁴, můžeme pomocí e-mailu kontaktovat webnode.

Partnerství a spolupráce – Nabízí využívat Webnode i pro naše projekty. Více informací nalezneme na partnerské programy⁶⁵.

Novináři a média – Pro tiskové oddělení webnodu.

Nahlášení závadného obsahu – Jestliže některý web porušuje zákon či pravidla⁶⁶, kontaktujme o tom společnost Westcom.

5.7.3 Instalace

Online editor Webnode se vůbec neinstaluje. Na začátku provedeme krátkou registraci, při které vyplníme vše potřebné pro spuštění nové webové stránky. Registrace probíhá ve čtyřech snadných krocích. První krok nás zavede na stránku Webnode⁶⁷. Do pole pod nadpis „Vytvořte si webové stránky zdarma“ napíšeme, jakou adresu bychom chtěli používat pro náš osobní web. V mém případě to je „petriha“. To znamená, že adresa, na které naleznu svůj web po úplné registraci, bude

⁶⁴ Oficiální fórum <http://www.webnode.cz/forum/>

⁶⁵ Partnerství <http://www.webnode.cz/partnerstvi/>

⁶⁶ Pravidla <http://www.webnode.cz/vseobecne-podminky/>

⁶⁷ Oficiální Web <http://www.webnode.cz/>

petriha.webnode.cz. Další nutnou informací je vyplnění e-mailu a hesla. Druhým krokem je volba zaměření stránky. Může se jednat o osobní web, firemní web či internetový obchod. Poslední dva druhy jsou verze komerční neboli placené. Třetím krokem je zvolení šablony webu. Grafických návrhů pro náš budoucí web zde nalezneme opravdu mnoho, řádově desítky. Samozřejmě, že po registraci máme možnost design měnit dle libosti. Čtvrtým a posledním krokem je zvolit, jak bude vypadat naše menu. Například novinky, kontakt, o nás... Poté již klikneme na tlačítko dokončit registraci a posléze přijde na náš e-mail aktivační odkaz, kterým zpřístupníme všechny funkcionality webu.

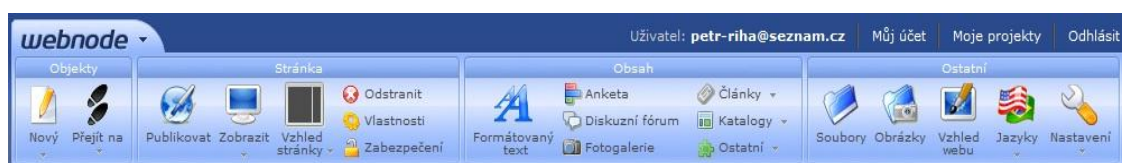
5.7.4 Uživatelská přívětivost

Po přihlášení na náš účet se nacházíme v projektové části. Zde můžeme vytvářet další projekty, neboli nové webové stránky nebo můžeme přejít do administračního režimu dané stránky. Na první pohled mi administrační režim přijde příliš přehlcen informacemi, avšak po určité době tento názor pomine. Nejdůležitější pro naplnění a přizpůsobení naší webové stránky je tlačítko „Upravit stránky“. Co se ještě administračního režimu týče, nalezneme zde informace, jak vytvořit úspěšný web či jak zvýšit návštěvnost mého webu. Po pravé straně se nachází menu se správou uživatelů, e-mailových účtů, domén či statistiky, návštěvnost, kampaně, reklamy a přenesená data.

Samotný režim upravení stránky vypadá vcelku přehledně a jednoduše. Tvoří ho modré menu se čtyřmi hlavními sekcemi:

- Objekty
- Stránka
- Obsah
- Ostatní

Každá tato sekce tvoří podsekce, které jsou výstižně pojmenovány, abychom měli dobrou představu o tom, co můžeme na stránce přidávat.

Obr. 18 Administrace Webnode

V sekci „**Objekty**“ bude začátečníky zajímat hlavně položka „Nový“. Zde totiž můžeme přidávat nové webové stránky, kterým dáme název, přiřadíme je do úrovně⁶⁸ a nakonec zvolíme ze šesti šablon, které specifikují, k čemu je stránka určena. Tím se vytvoří nová stránka dle šablony, která bude obsahovat předem předurčené oblasti na dané téma šablony.

Běžná stránka – Šablona pro klasickou informační stránku. Můžeme zde zadávat text, obrázky, videa...

Výpis článků – Šablona, která je zaměřena pro články či novinky.

Katalog – Šablona sloužící například pro stránku katalogu produktů.

Otázky a odpovědi – Šablona, sloužící pro FAQ (často kladené otázky)

Fotogalerie – Šablona pro snadné vytvoření galerie obrázků.

Kontaktujte nás – Šablona vytvářející formulář pro zkontaktování.

V Sekci „**Stránka**“ se zmíníme o tlačítku „Publikovat“. Díky tomuto tlačítku, můžeme změny provedené na pracovní ploše ihned publikovat do světa internetu. Dalším zajímavým tlačítkem je vzhled stránky, protože mění rozložení na jedno sloupcový, dvou sloupcový layout či kombinaci těchto dvou layoutů.

Třetí sekce s názvem „**Obsah**“ bude pro nás nejdůležitější, a to z toho důvodu, že zde plníme a vytváříme obsah webu. Tlačítko „Formátovaný text“ vloží do již zmiňované volné oblasti textový blok, který můžeme pak následně editovat za pomoci tlačítka „upravit text“, který se nachází v titulní liště právě vloženého textového bloku. Tento blok můžeme pak dle libosti přesunout do jiné volné oblasti na pracovní ploše. V této sekci můžeme dále vkládat ankety, články, katalogy, mezi ostatními pak nalezneme Widgety jako videa, mapy či služby od BlueBoard⁶⁹. Na všechny tyto vložené obsahové části se dají použít obdobné vlastnosti jako na zmiňovaný textový blok.

Poslední sekci je „**Ostatní**“. Zde se pod tlačítkem „Soubory“ či „Obrázky“ nachází obdobný Manager, o kterém jsem se zmiňoval v souvislosti s komerčními produkty TinyMce v předchozí kapitole. To znamená, že soubory a obrázky můžeme uploadovat na server v našem případě na Webnode. Tato funkce má nahradit FTP

⁶⁸ Například máme-li stránku „Historie“ a chceme vytvořit podstránky „minulost, současnost“, přiřadíme tyto dvě stránky do nižší úrovně spadající pod stránku Historie

⁶⁹ Bluebord vytváří miniaplikace zdarma dostupný na <http://blueboard.cz/home>

klienta, který se nachází ve většině WYSIWYG editorů. Jako začátečníka nás bude hlavně zajímat položka „Vzhled webu“. Toto tlačítko vyvolá další menu podobné tomu základnímu, ale s vlastnostmi nastavení vzhledu. Můžeme zde nastavit patičku a hlavičku stránky a mimo jiné jsme schopni změnit šablonu celého grafického návrhu webu, který jsme vybírali na začátku registrace. Další funkce je změna písma pro celé webové sídlo. V neposlední řadě se zde nachází položka „Upravit CSS“. Tlačítko vyvolá kaskádový editor, který můžeme doplnit o vlastní styly, avšak HTML kód doplňovat ručně nemůžeme.

Z hlavního panelu můžeme obsah jednoduše vybrat, naklikat nebo můžeme použít velmi oblíbenou metodu Drag & Drop. Po vložení nového obsahu se vždy pod tímto obsahovým blokem, objeví další předdefinovaná oblast, do které můžeme vkládat či přetahovat.

Obr. 19 Pracovní plocha na základě šablony "Běžná stránka"

5.7.5 Rozšiřitelnost

Společnost Westcom pro svůj projekt Webnode připravila rozšíření v podobě Widgetů. O některých Widget jsme se již zmínili, ale podíváme se, které Webnode nabízí jako základní.

Mapy – Google mapa, Yahoo mapa, Live mapa, Jiné mapa

Video – Google videa, Youtube, Jiné videa

Fotogalerie – Flickr Stream, Flickr Strator, Photobucket, Jiné fotogalerie

Sdílené soubory – Box.net, Windows live, Jiné služby

Knihovny – Google Gadgets, SpringWidgets, Jiné služby

E-commerce – PayPal, Google Checkout, Wordpay (platební karty)

Ostatní – Ankety, Formuláře

Blueboard – Widgety od Blueboard

HTML kód – Vlastní Widget

5.7.5.1 Instalace doplňků

Na zahraniční webové stránce⁷⁰ zabývající se Widgety, můžeme najít spousty podobných doplňků. Já jsem si například vybral klasické hodiny pro webovou platformu. Po kliknutí na zvolený Widget, nás bude zajímat řádek, který má název „Widget embed“. Tento řádek s kódem zkopírujeme a otevřeme si režim upravení stránek ve Webnode. Zde v sekci Obsah klikneme na položku ostatní a vybereme možnost HTML kód Embed. V nově otevřené nabídce do první řádku vložíme kód a vybereme možnost zarovnání. Poté klikneme na tlačítko OK a máme do našich stránek přidán Widget.

5.7.6 Výsledný kód z hlediska SEO

Jestliže jsme vložili formátovaný text a jsme v možnosti úprav textu, obrázek vkládáme za pomoci panelu nástrojů funkcí „Vložit obrázek“. Nyní se objeví okno s nabídkou, kde musíme nejprve patřičný obrázek z našeho počítače uploadovat na server a až poté ho můžeme vybrat k vložení. Tato nabídka manageru obrázků má i základní funkce jako otočení, přesunutí či jednoduchou formu úprav obrázků. Alternativní text k obrázku se zadává až po vložení a to tak, že klikneme pravým tlačítkem na obrázek a zvolíme možnost vlastnosti obrázku. Titulek se bohužel nastavit nedá.

Odkazy se taktéž vytváří v možnostech úprav textu, a to za pomoci funkce „Vložit/změnit odkaz“. Tato nabídka nabízí pouze typ odkazu jinak nic speciálního ani titulek.

Nastavení Meta informací nalezneme v sekci stránka položka vlastnosti. Můžeme zde nastavit titulek stránky, klíčová slova a popis. Co zde najdeme oproti jiným editorům je možnost vkládání štítků, které kategorizují obsah.

Webnode nabízí explicitně jediný definiční typ XHTML 1.0 Transitional. Validace základních prvků HTML, které jsem zvolil v metodice, prošly bezchybně.

⁷⁰ Widgety - <http://www.widgipedia.com/>

5.7.7 Celkový dojem

Editor hodnotím velmi pozitivně zejména z hlediska přehlednosti a rychlosti registrace. Služba poskytovaná Webnode je pro nekomerční účely zdarma. Pro komerční je pak zpoplatněna dle tarifní tabulky společnosti Westcom. Dále jsou pak zpoplatněny služby za zvětšení hostingu, zabezpečení, SEO či prémiové služby. Negativum u Webnode bych viděl, jestliže si objednáme doménu. V tomto případě máme totiž automaticky přiřazenou doménu 2. řádu a na nás zbývá výběr až domény 3. řádu. Editor disponuje kvalitním grafickým rozhraním a velkou spoustou šablon pro grafický design.

5.7.7.1 Doporučení

Webnode bych doporučil všem začátečníkům, kteří se nechtějí učit značkovací jazyky. Pro osobní využití je zdarma a spolu s přehledností a funkcí Drag & Drop je velmi oblíbený. Administrace pak nabízí spousty užitečných funkcí, které zkvalitní náš web. Můžeme také na jednom účtu vytvářet a editovat další a další webové sídla s přehlednou strukturou.

5.8 eStranky

Jedná se o online WYSIWYG editor zkřížený s redakčním systémem, přesně jak tomu je u Webnode, který je v odborných článcích popisován jako WYSIWYG editor na každém pixelu.

Provozovatelem eStranky je Websitemaster akciová společnost zapsaná v obchodním rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze pod identifikačním číslem 278 10 128. Provozovatel poskytuje službu vytváření webových aplikací bez znalosti programovacího a značkovacího jazyka. Stránky vytvořené uživateli jsou zobrazovány na doménách 3. řádu.⁷¹

5.8.1 Systémové požadavky

Pro tento editor je kladen důraz hlavně na internetové připojení. Podporované prohlížeče musejí být aktualizované na nejnovější verze, jinak online editor varuje před možností některých nedostatků, například při vkládání příspěvků.

⁷¹ *EStranky* [online]. © 2005 - 2011 [cit. 2011-04-06]. Všeobecné podmínky. Dostupné z WWW: <<http://www.estranky.cz/vseobecne-podminky/>>

Podporované prohlížeče jsou:

- Google Chrome
- Mozilla Firefox
- Internet Explorer
- Opera
- Safari

5.8.2 Dokumentace

Online editor eStranky nabízí klasickou textovou dokumentaci⁷², kde hledáme problém jako klíčové slovo. Odlišuje se od ostatních nabídkou video návodů, které pomohou úplným začátečníkům s lepší orientací v editoru⁷³. Nevýhodou je, že v dokumentaci vyhledáváme podle klíčových slov a výsledků je většinou velmi mnoho, a tak nám nezbyvá nic jiného, než se k problému doklikat. Rozhodně přehlednější by byla nápověda stavěná v nějaké struktuře tak, jak tomu je u většiny předešlých editorů. Také by bylo vhodné přidat nějakou dokumentaci strukturovanou například v pdf. Zpětná vazba je zde zajištěna diskusním fórem⁷⁴, kde musíme pro přihlášení vytvořit další registraci, což si myslím není příliš vhodné. Pro podporu zákazníků je zřízena telefonická linka, která funguje od 9 hodin ráno do 17 hodin odpoledne.

5.8.3 Instalace

Jelikož se jedná o online editor, tak není potřeba žádná instalace přímo na počítačový stroj, ale je zapotřebí registrace, která začíná na stránkách eStranky kliknutím v levém menu na tlačítko „Registrace“. Nutné položky pro vyplnění jsou:

Zvolení adresy stránky – Přes zvolenou stránku bude web viditelný pro celý svět a zároveň adresa slouží jako přihlašovací jméno.

Příjmení a jméno – Jméno a příjmení uživatele online editoru eStranky.

Heslo – Slouží jako heslo k účtu.

E-mail – Slouží k novinkám a ke komunikaci s podporou a hlavně k aktivaci účtu.

Kategorie – Jaké zaměření webová stránka má Sport, hudba, osobní ...

⁷² Oficiální nápověda - <http://napoveda.estranky.cz/>

⁷³ Video ukázky - <http://www.estranky.cz/>

⁷⁴ Diskusní fórum - <http://forum.estranky.cz/>

Program – Kterou variantu chceme používat zdarma, nekomerční (placená), komerční (také placená).

Kontrolní kód – Zamezení pro vytvoření podvodných účtů.

Po vyplnění těchto povinných položek bude instalace kompletní. Poté na e-mail přijde shrnutí a zrekapitulování účtu. Nyní se můžeme poprvé přihlásit do našeho nově vytvořeného účtu. Po prvním přihlášení se objeví průvodce nastavením naší stránky. První krok je nastavení designu, kde máme možnost ze 13 grafických šablon, které nabízí varianta zdarma. Druhým krokem je zatřídění, kde nastavíme popis stránek a jejich klíčová slova. Třetím krokem je nastavení nadpisu. Zde máme možnost zarovnat všechny nadpisy buďto vlevo, na střed či vpravo a nastavit jejich barvu. Čtvrtým krokem je nastavení menu, kde máme možnost přidávat a odebírat položky v menu. Také zde můžeme nastavit, jestli chceme menu vůbec zobrazovat a nakonec jestli se má podmenu zobrazovat klasicky, při najetí, při kliknutí. Pátým krokem je nastavení umístění obrázků. Můžeme všechny obrázky ukládat hromadně na jedno místo nebo po zvolení „klasické“ umísťovat jednotlivě. Šestým a posledním krokem je dokončení a doporučení co máme dále nastavit v administračním módu. Po kliknutí na tlačítko „Ukončit průvodce a přejít do Ovládacího centra“, ukončíme průvodce. Poslední fází je vložení aktivačního čísla, které nám bylo zasláno na e-mailovou adresu po zaregistrování.

5.8.4 Uživatelská přívětivost

Po přihlášení se nacházíme v administrační části. Administrace je dle mého názoru chaotická, a tak se s editorem musíme opravdu velmi dlouho seznamovat. V hlavním menu se objevují tyto položky:

- Příspěvky
- Fotoalbum
- Nastavení
- Statistika

Příspěvky slouží k vytváření struktury menu a k naplňování textu k jednotlivým položkám z menu. Také zde máme nabídku možnosti, která nás odkáže na nastavení. Další nabídkou je **fotoalbum**, kde vkládáme a zjednodušeně upravujeme nové fotky. Následně je pak můžeme organizovat a přesunovat do nových fotoalb, která vytváříme jako složky. Předposlední položkou v menu je **nastavení**, kde probíhá většina operací

s webovým sídlem. Jsou zde tři základní karty Vzhled, Základní a Rozšířené. Na kartě „Vzhled“ jsou možnosti, které jsem již popsal v kapitole Instalace a tudíž i nepovedené nastavení, které jsme zvolili při prvním spuštění, můžeme zde změnit. Nejpodstatnější karta je s názvem „Základní“ a nabízí tyto možnosti:

Zatřídění – Do jaké kategorie webové sídlo z nabízených patří, popis stránek a klíčová slova.

E-mail – Nastavení základního e-mailu vlastníka a e-mail, na který mu budou posílány například reakce na články a podobné funkce.

Heslo – Změna stávajícího hesla na nové.

Editor – Jaký editor se má zapnout při vkládání textu

Blokované IP – Nastavení IP adres, které chceme pro naši webovou stránku blokovat.

Smazání stránek – Smazat webové sídlo, tato možnost je nevratná.

Poslední kartou je karta „Rozšířené“, která je z převážné části nastavitelná až v placených cenových programech. Poslední položkou v menu je **Statistika**. Jak už tato položka napovídá, jedná se o statistiky webu jako například návštěvnost, přenos dat, nejprohlíženější článek, nejprohlíženější fotografie ... Tato sekce se dělí na tři karty: Základní, Detailní, Ostatní. Základní karta v položce statistika obsahuje výše zmíněné informace. Detailní pak zobrazuje statistiky v grafech jako je počet zobrazení stránky, počet unikátních přístupů nebo návštěvnost. Tyto grafy pak mohou ještě přepínat mezi hodinami, dny a měsíci. Karta Ostatní je přístupná až v placeném programu.

Obr. 20 Administrační menu eStranky

5.8.5 Rozšiřitelnost

Bohužel vlastní ani eStránkové doplňky si nenainstalujeme. Doplňky, které nabízí eStranky jsou dostupné až od první placené verze. Pro vlastní rozšíření platí to, že můžeme vkládat maximálně vlastní HTML kód, a to již v programu zdarma, ale jakékoli zásahy například do grafiky jsou taktéž až v placené verzi. Placené verze nabízí oproti programu zdarma následující výhody:

- Jazykové mutace
- Přístup přes FTP
- Soubory ke stažení
- Vlastní CSS + XHTML
- Zámek stránek
- Vlastní reklama
- Komerční využití
- Rozšířené statistiky⁷⁵

5.8.6 Výsledný kód z hlediska SEO

Při editaci příspěvku vkládáme obrázek pomocí položky v panelu nástrojů „Vložit/změnit obrázek“. Tato nabídka je přehledná a nabízí vše potřebné. Můžeme obrázek vložit přímo z počítače nebo vybrat již vytvořené album a v něm zvolit patřičný obrázek. Nejdůležitější je však řádek s názvem alternativní text (popisek). Na konec máme na výběr velikost obrázku či nastavení obtékání.

Odkazy se vytvářejí obdobně, ale tentokrát za pomoci položky v panelu nástrojů „Vložit/změnit odkaz“. Následující nabídka pak obsahuje tři karty, kde na první kartě nastavujeme typ odkazu, protokol odkazu, jestli se jedná například o webovou adresu a URL odkaz. Druhá karta pak obsahuje informace o cíli odkazu, neboli kam se odkaz odkáže například nové okno či pojmenovaný rám. Poslední karta pak obsahuje nastavení rozšířené, kde mimo jiné je důležité textové pole pro vyplnění titulku.

Meta tagy nastavujeme přes hlavní menu statistika, karta základní, položka zatřídění. Můžeme zde nastavit kategorii, popis a klíčová slova webu. Nevýhodou je, že toto nastavení se týká celého webu, takže nemůžeme například nastavovat klíčová slova pro jednotlivé stránky.

⁷⁵ *EStranky* [online]. © 2005 - 11 Websitemaster a.s. [cit. 2011-04-10]. Ceník. Dostupné z WWW: <<http://www.estranky.cz/cenik/>>

Definiční typ je službou eStranky explicitně nastaven na XHTML 1.0 Strict. Pro prvky HTML, které uvádím jako zkoumané v metodice, je validace bezchybná. Jinak celý web obsahuje čtyři validační chyby, které jsou způsobeny vložením reklamy ze strany eStranky, díky zvolenému programu zdarma.

5.8.7 Celkový dojem

Online editor je dle mého názoru velmi podprůměrný. Uživatel, který nemá zkušenosti s editorem eStranky, bude velmi tápat, protože je těžkopádný a nelogický. Například pro přidání nového odkazu do menu, musím jít přes administrační část do sekce příspěvky, což si myslím, že je trošku zavádějící. Ekvivalentem pro tento editor je již popsán Webnode, který je dle mého názoru povedenější, a to již z hlediska ovladatelnosti a jeho grafického přístupu. Lepších a důležitějších funkcí se dočkáme až v placených verzích.

5.8.7.1 Doporučení

Službu poskytovanou Websitemaster bych spíše nedoporučoval. Obdobné vlastnosti a styl nabízí konkurenční Webnode a v základní podobě taktéž zdarma jako eStranky, nabízí kvalitnější a uživatelsky přívětivější prostředí, které poznáme ihned po prvním spuštění. To znamená, že úplnému začátečníkovi by orientace v programu mohla dělat značné problémy.

6 Výsledné srovnání

Celkové srovnání všech osmi testovaných editorů na základě zvolených kritérií jsem sepsal do dvou přehledných tabulek níže. Z předem zvolených kritérií jsem každému přiřadil subkritéria, která slouží k přesnějším a citlivějším výsledkům.

Systémové požadavky – Pro systémové požadavky bylo zvoleno jedno subkritérium s deseti body. Protože převážná většina WYSIWYG editorů jsou offline, zaměřil jsem se na systémové požadavky tak, jak je uvádí oficiální web. Jestliže se jednalo o čistě online editory, které byly dva, automaticky dostaly plný počet bodů, protože jediným požadavkem je přístup k internetu.

Dokumentace – Zde byla zvolena čtyři subkritéria po pěti bodech. Oficiální dokumentace a její přehlednost, dostupnost českých informací na internetu, podpora pro zákazníky nebo vývojáře a dostupnost a kvalita diskusního fóra.

Instalace – U instalace byla zvolena tři subkritéria po pěti bodech. Nutnost a náročnost registrace, náročnost instalace, kde čistě online editory automaticky získávají plný počet bodu a čeština do softwaru spolu s náročností její instalace.

Uživatelská přívětivost – Zde byla zvolena čtyři subkritéria po pěti bodech. Intuitivnost a přehlednost editoru, do jaké míry můžeme ovládat funkcí Drag & Drop, přepínání zdrojového či WYSIWYG módu nebo alespoň částečné ovlivnění kódu a nakonec také publikace, jestli editor má zabudovaný FTP server, má nativní formáty a do jakých formátů může ukládat.

Rozšiřitelnost – Rozšiřitelnosti byla přiřazena tři subkritéria po pěti bodech. Plugíny a doplňky - jejich dostupný počet, šablony a grafika - jejich dostupný počet a nakonec možnost vlastního doprogramování do editoru.

Výsledný kód – Skládá se z validace Transitional a Strict po třech bodech. Dalším subkritériem je, do jaké míry můžeme pracovat s možnostmi meta tagů a s tagy title a alt, kterým bylo přiřazeno po 7 bodech. Zde jsem se rozhodl pro jiné bodové hodnocení z toho důvodu, že dnes se už nehledí až tak na validaci kódu jako na přístupnost webu, které zahrnují poslední dvě kritéria.

6.1 Výsledná tabulka srovnání

	Dreamweaver	Web Page Maker	BlueVoda	Trellian Web Page	Maximální počet bodů
Verze	CS5	3.32	11.4G	4	
Systémové požadavky					
Hardware	5	6	7	8	10
Dokumentace					
Oficiální dokumentace	5	5	4	5	5
Dostupnost českých informací	4	1	1	2	5
Podpora pro zákazníky nebo vývojáře	4	2	2	5	5
Diskusní fórum	5	0	5	5	5
Instalace					
Nutnost a náročnost registrace	2	5	3	3	5
Náročnost instalace	3	3	3	3	5
Čeština do softwaru a náročnost instalace	5	3	0	0	5
Uživatelská přívětivost					
Intuitivnost softwaru	2	5	3	4	5
Funkce Drag & Drop	3	4	4	0	5
Možnost přepínání módů (vkládání vlastních kódů)	5	3	2	5	5
Publikace	5	3	2	2	5

Rozšiřitelnost					
Pluginy, doplňky	5	2	1	0	5
Šablony, grafika	5	4	5	0	5
Možnost vlastního doprogramování	5	0	0	0	5
Výsledný kód z hlediska SEO					
Validace Transitional	3	2	3	1	3
Validace Strict	3	-	-	1	3
Možnost práce s meta tagy	6	6	7	5	7
Možnost práce s tagy title a alt	6	6	6	6	7
Celkový počet bodů	81	60	58	55	100

	Kompozer	TinyMce	Webnode	eStranky	Maximální počet bodů
Verze	0.7.10	3.3.9.3	-	-	
Systémové požadavky					
Hardware	8	9	10	10	10
Dokumentace					
Oficiální dokumentace	5	5	4	4	5
Dostupnost českých informací	3	3	5	5	5
Podpora pro zákazníky nebo vývojáře	4	4	4	5	5
Diskusní fórum	5	5	5	5	5

Instalace					
Nutnost a náročnost registrace	5	5	4	4	5
Náročnost instalace	5	2	5	5	5
Čeština do softwaru a náročnost instalace	4	3	5	5	5
Uživatelská přívětivost					
Intuitivnost softwaru	4	4	4	3	5
Funkce Drag & Drop	2	0	4	0	5
Možnost přepínání módů (vkládání vlastních kódů)	5	3	2	3	5
Publikace	2	1	5	5	5
Rozšiřitelnost					
Pluginy, doplňky	5	4	2	2	5
Šablony, grafika	2	3	5	4	5
Možnost vlastního doprogramování	5	5	2	3	5
Výsledný kód z hlediska SEO					
Validace Transitional	3	3	3	-	3
Validace Strict	3	3	-	3	3
Možnost práce s Meta tagy	5	2	5	5	7
Možnost práce s tagy title a alt	5	7	5	5	7
Celkový počet bodů	80	71	79	76	100

6.2 Graf znázorňující pořadí celkového srovnání editorů

Pro přehledné pořadí editorů je zvolen sloupcový graf, kde na svislé ose najdeme počet bodů a ve vodorovné je název editoru. Pořadí prvního až posledního editoru jde zleva doprava.

Obr. 21 Pořadí výsledného srovnání editorů

Toto celkové srovnání nebere ohled na úroveň znalosti čtenáře či základní školy, ale je určeno pouze na základě zvolených kritérií. V kapitole „Popis jednotlivých editorů“ je umístěna podkapitola „Doporučení“, která specifikuje minimální nutnou úroveň pro práci s editory.

7 Webová prezentace pro ZŠ Týn nad Vltavou Malá Strana

Tato škola vlastnila webové stránky vytvořené v dnes již téměř zapomenutých rámcích, které jsou nevalidní a nevypadají dobře, a s velmi špatným SEO. Ve více prohlížečích nefunkční, co se týká například odkazů. Z těchto důvodů jsem se rozhodl oslovit školu a vytvořit pro ni stránky modernější, validní, funkční a alespoň z části přístupnější web, než tomu bylo doposud. Pro tuto školu to byla velmi vítaná pomoc, protože shodou okolností právě v tu dobu přemýšlela o nových stránkách z důvodů, které jsem popsal výše. Po prvním osobním setkání na půdě Základní školy Týn nad Vltavou jsme se domluvili na specifických podmínkách zohledňující zájmy obou stran.

Má práce spočívala v nakódování celé kostry webu s tvorbou banerového obrázku na web, který by charakterizoval aktivity školy. Dále pak naplnění textů do více jak čtyřiceti stránek, které se týkaly školy, jídelny, tříd, sportovních tříd a různých akcí. Specifické požadavky školy na webovou prezentaci byly jasně dány, barva webu, hodiny na webu, vysouvací dvouúrovňové menu, počítadlo návštěv a fotogalerie. Pro přístupnější web jsem každému obrázku ve zdrojovém kódu přidal alternativní a titulkový text. U odkazů již jen ten titulkový. Dále jsem pro lepší přístupnost vytvořil mapu stránek a celý web také dodržuje standard klávesových zkratek. Při druhé návštěvě jsem měl již celé webové sídlo hotové a mohl jsem tedy vypracovanou aplikaci umístit na školní webový server.

Webovou prezentaci jsem vytvářel ve WYSIWYG editoru Kompozer, dříve známý jako NVU, který je zdarma a v mém celkovém srovnání se umístil na druhém místě. Editor Dreamweaver umístěný na prvním místě jsem nevybral zejména z důvodu ceny, kterou škola nechtěla investovat do pořízení plné verze, která momentálně stojí 10 152 Kč. Dalšími faktory byly možnost doplnění českého jazyka do editoru, vlastní kaskádový editor, mnohá rozšíření, vlastní doprogramování doplňků, jednoduchá instalace a také možnost přepínání zdrojového a WYSIWYG módu. Při druhé návštěvě jsem konzultoval mnou zvolený editor, zda bude vyhovovat současnému správci webových stránek při předložení všech výše zmíněných výhod. Po krátkém seznámení se editor správci jevil jako nejpřijatelnější pro případné budoucí úpravy.

Obr. 22 Ukázka webové prezentace pro ZŠ Týn nad Vltavou

B EMPIRICKÁ ČÁST

8 Úvod

Studie je rozdělena na dvě větve, podle toho zda respondent zná či nezná význam pojmu WYSIWYG. Tato zkratka je méně používaná, i když se s významem této zkratky setkáváme téměř dennodenně.

8.1 Výzkumný problém

Výzkum se zaměřuje na všeobecné povědomí o významu WYSIWYG. Pro ty, kteří znají tuto techniku, jsem vytvořil jednu sadu otázek a pro ty, kteří ji neznají, je vytvořena druhá sada otázek, která zahrnuje i zkrácené objasnění tohoto pojmu.

8.2 Cíl

Cílem studie této bakalářské práce je zjistit, který editor je nejznámější, nejpoužívanější, a jestli je využíván samostatně či v kombinaci s vlastní editací zdrojového kódu. Taktéž je mým úkolem zjistit, zda ti kteří neznali pojem WYSIWYG, budou tuto techniku v budoucnu využívat.

8.3 Předpoklady

Mé hypotézy vycházejí z toho, že v dnešní době jsou počítače a internet velmi rozšířené a každý má nějakou počítačovou gramotnost. Proto se domnívám, že pojem WYSIWYG lidé znát budou, přičemž muži ve větší míře než ženy. Taktéž se domnívám, že na vesnici bude pojem WYSIWYG méně známý, než tomu bude ve městě a v krajských městech bude známější, než u obou předešlých tvrzení. Mezi studenty IT očekávám, že nejznámějšími editory budou Adobe Dreamweaver s TyniMce a pro ostatní povolání to bude velmi známý a jednoduchý Webnode. Pro ostatní studenty taktéž Dreamweaver či Webnode. Jako nejpoužívanější editor u respondentů, kteří využívají WYSIWYG editorů, se nejspíš objeví Adobe Dreamweaver. Dále si myslím, že muži budou WYSIWYG editory používat spíše s kombinací zdrojového kódu než ženy, které jej budou využívat jako samotný software, což je samozřejmě pro jejich použití jednodušší. Taktéž předpokládám, že ti kteří se budou v budoucnu zabývat tvorbou webových stránek, se po seznámení s touto technikou, obrátí zrovna na ni. V souvislosti s tímto předpokladem si také myslím, že ženy budou častěji odpovídat nevíím, než muži.

8.4 Plán výzkumu

Výzkumu chci dosáhnout pomocí metody dotazníku, který bude v elektronické podobě. K tomu mi poslouží Google Documents, který umožňuje jeho vytvoření. Dotazník bude obsahovat otevřené a polozavřené otázky. Otevřené ulehčují dotazovanému odpovědi, protože zaškrťává z předem daných odpovědí. Polozavřené poskytují respondentovi možnost doplnění vlastní odpovědi. Součástí budou také demografické údaje. Ke zpracování dotazníku byla použita metoda matematicko-statistická.

9 Vyhodnocení výsledků

9.1 Charakteristika výzkumu

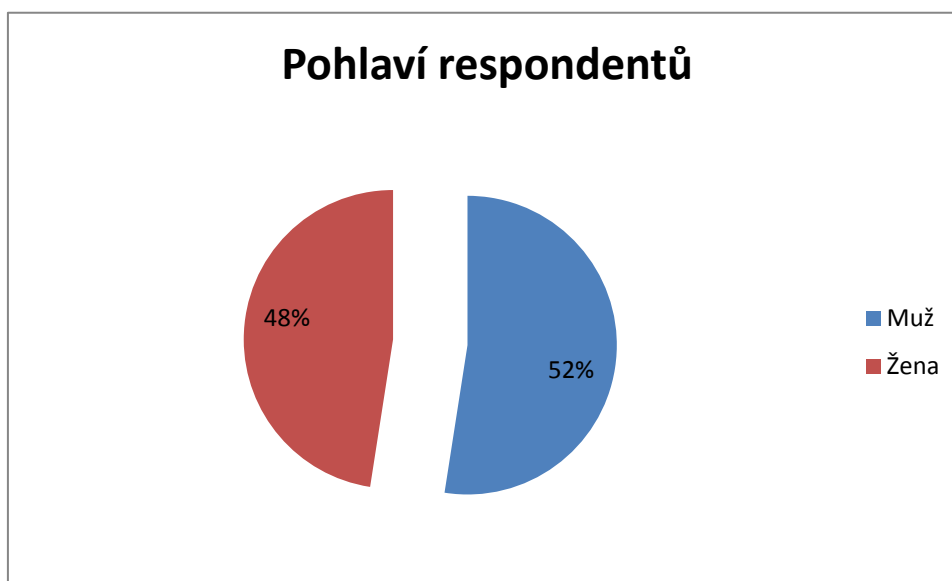
Charakteristika terénu - Výzkum probíhal od začátku roku 2011, kdy jsem rozeslal elektronický dotazník na školní email Jihočeské univerzity a na sociální sítě, ve kterých jsem zaregistrován, až do 1. 3. 2011.

Charakteristika vzorku – Výzkumu se účastnilo 122 dotazovaných. Podle mého mínění, má tento počet vypovídající hodnotu. Díky rozeslanému a umístěnému dotazníku na sociální síť Facebook, jsou respondenti náhodní a dobrovolní.

9.2 Výsledky dle demografických údajů

Pohlaví

Rozdělení dotazovaných podle pohlaví je 64 mužů a 58 žen, což je pro výzkum velmi vhodný poměr.

Obr. 23 Pohlaví respondentů

Věk

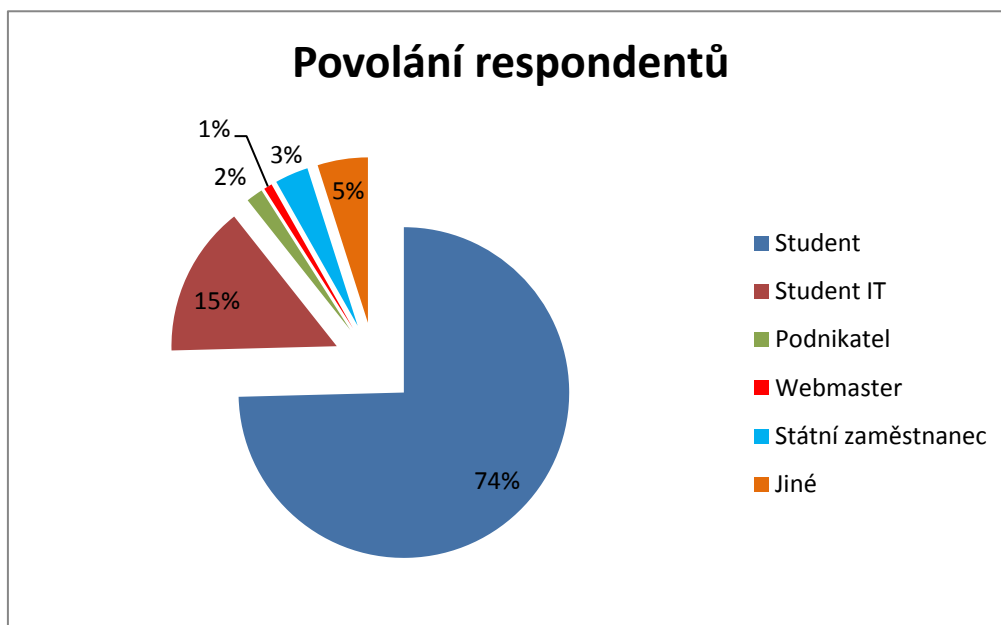
Díky umístěnému dotazníku na sociální síť Facebook a rozeslaní na fakultní e-mail, má v tomto průzkumu největší zastání věková skupina 16-30 let.

Obr. 24 Věk respondentů

Povolání

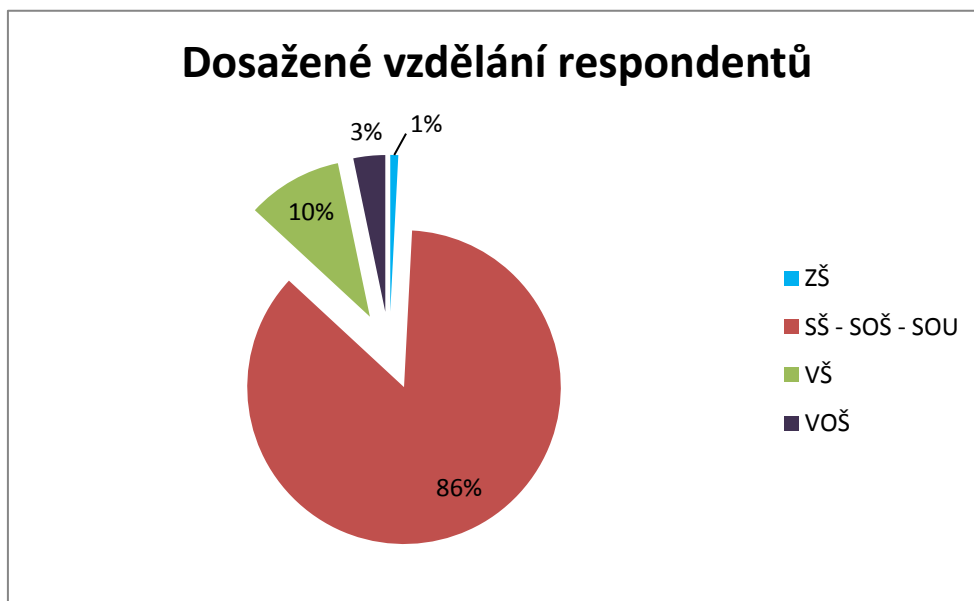
Největší část tvoří studenti. Tento stav není nijak překvapující, vzhledem k většině respondentů z Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Po zvolení možnosti jiné se povolání respondentů rozšířilo o pekaře, strážníka obecní policie, ženu v domácnosti a nezaměstnané.

Obr. 25 Povolání respondentů

Dosažené vzdělání

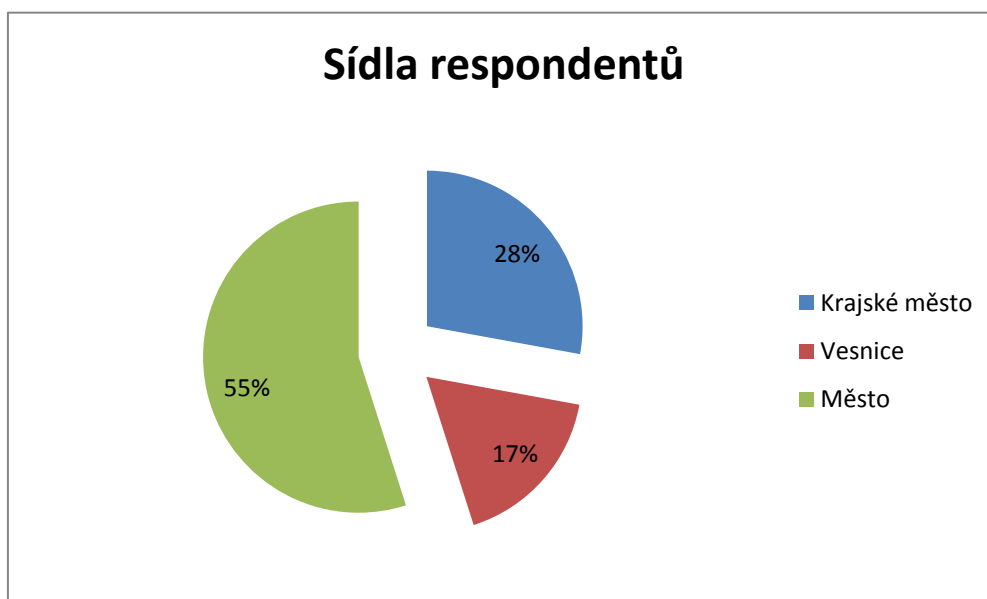
Výsledky korespondují s předcházejícím grafem, a proto dosažené vzdělání je prozatím u většiny středoškolské.

Obr. 26 Dosažené vzdělání respondentů

Sídlo

Většina respondentů pochází z města, po kterém následuje město krajské a v nejmenším zastoupení je vesnice.

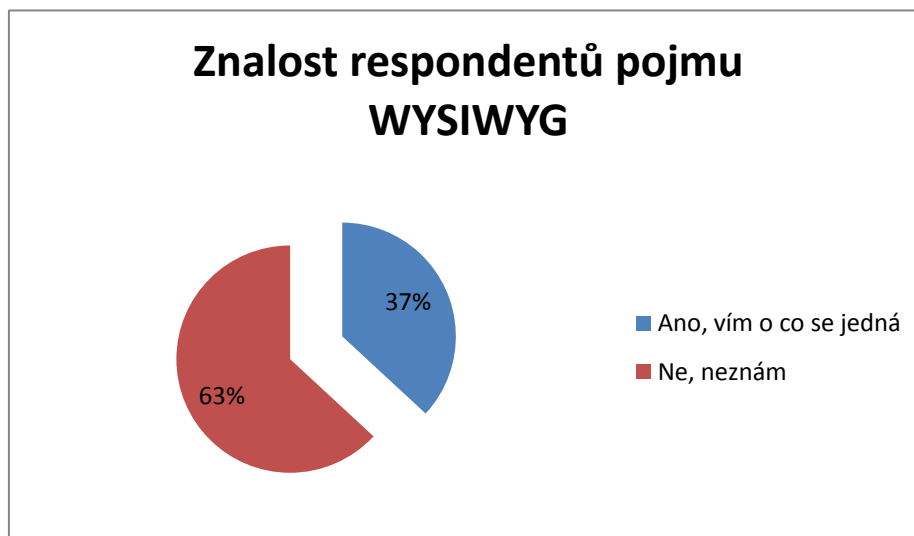

Obr. 27 Sídla respondentů

9.3 Výsledky související s problematikou WYSIWYG

Povědomí o WYSIWYG

Výzkum ukázal, že pojem WYSIWYG u nás není ještě jednoznačně známý, i když samotná technika se využívá například v MS Word.

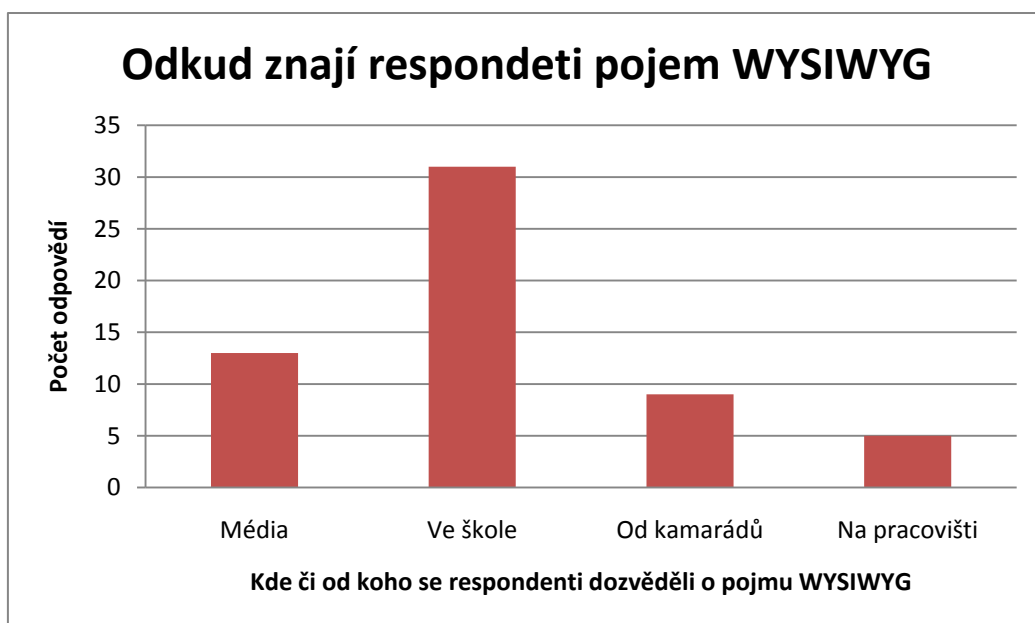

Obr. 28 Výsledky znalosti pojmu WYSIWYG

V závislosti na odpovědi na první otázku zaměřenou na problematiku WYSIWYG, se dotazník odvíjel dvěma směry. Následující výsledky vyplývají z kladné odpovědi.

Odkud jste se dozvěděli o WYSIWYG?

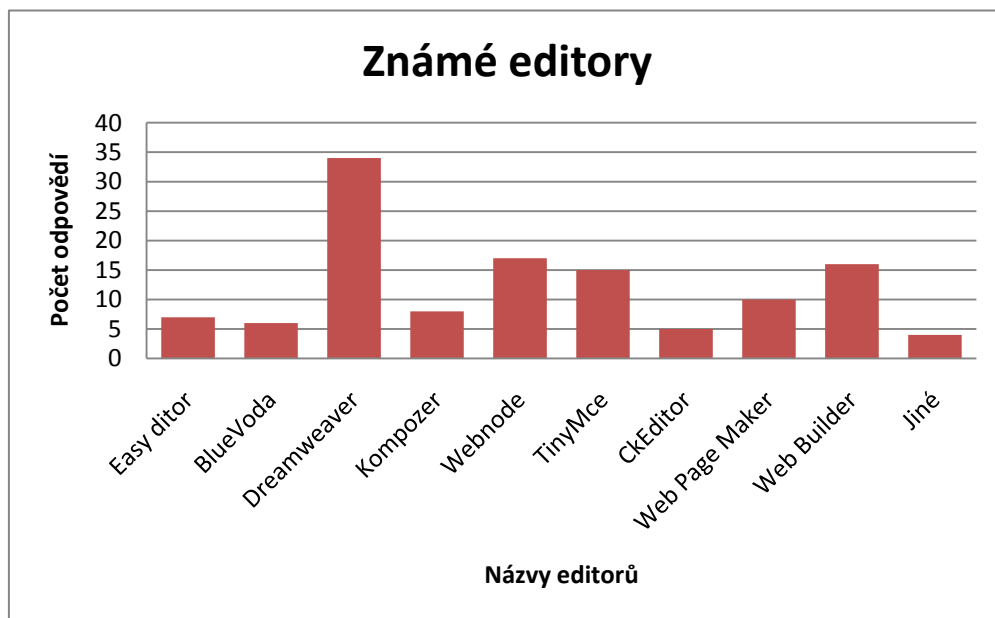
Nejčastěji dotazovaní odpovídali, že se o pojmu WYSIWYG dozvěděli ze školy.

Obr. 29 Odkud znají respondeti pojem WYSIWYG

Editory, které respondenti znají

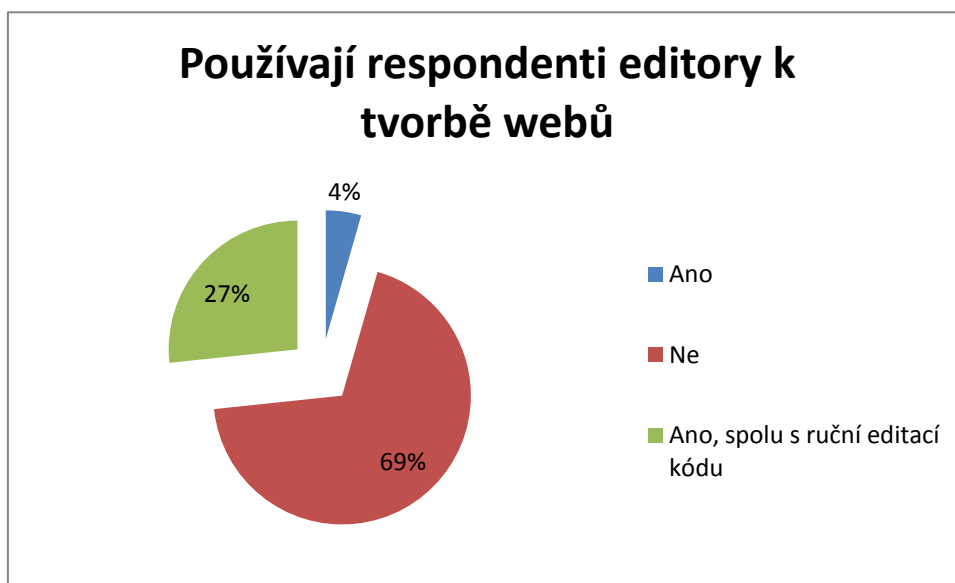
Mezi nejčastější odpověď patřila znalost produktu Dreamweaver od Adobe. Po zvolení možnosti jiné se nabídka editorů rozrostla o FrontPage a iWeb od společnosti Apple.

Obr. 30 Výsledky známých editorů

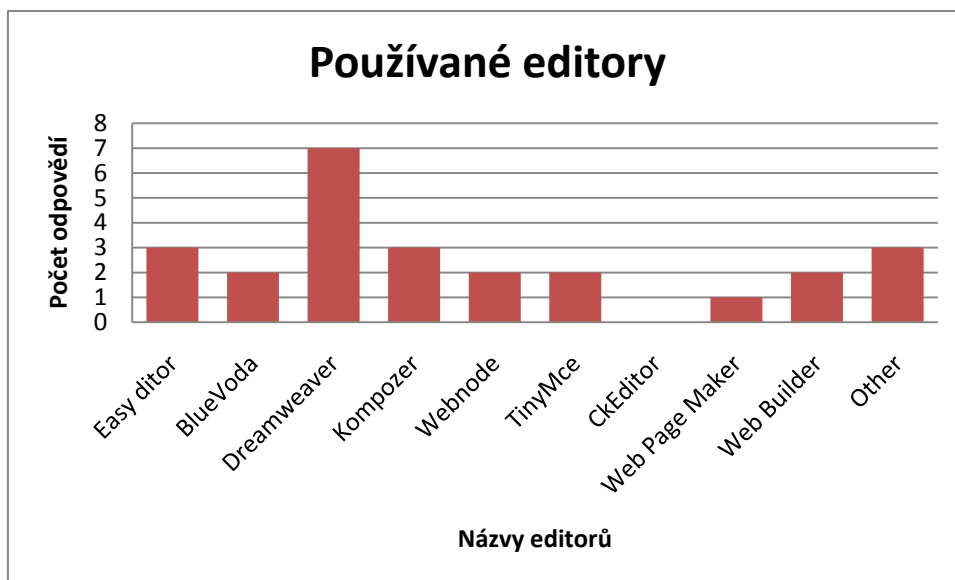
Používáte WYSIWYG editory k tvorbě webových stránek?

Graf znázorňuje kolik procent ze 45 respondentů, kteří znají pojem WYSIWYG, používá editory k tvorbě webových stránek.

Obr. 31 Výsledky používání editorů

Dotazovaní, kteří odpověděli na předcházející otázku ano či ano, spolu s ruční editací kódu používají následující editory. Do možnosti jiné patří FrontPage či iWeb.

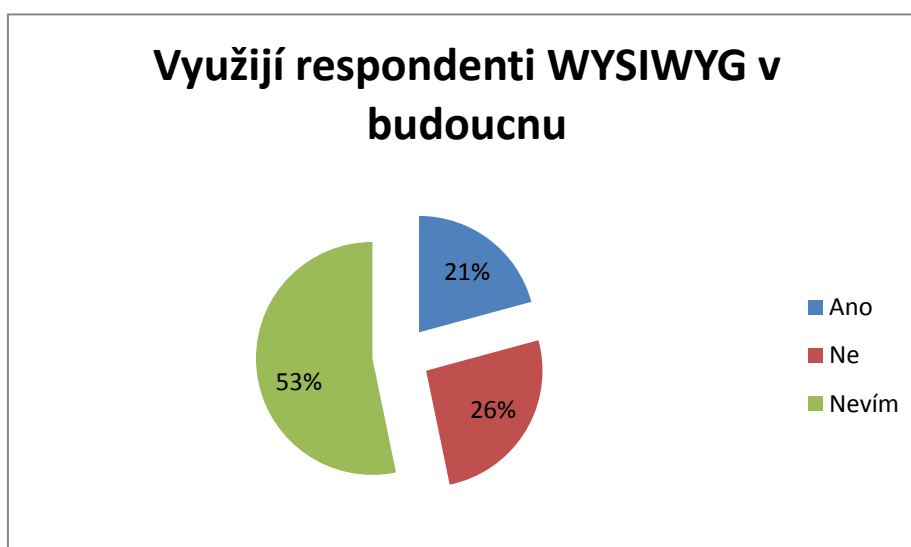

Obr. 32 Výsledky používaných editorů

Pokud na první otázku byla odpověď záporná, dotazník se odvíjel druhým směrem, který byl zaměřen na vysvětlení pojmu WYSIWYG a navazující otázka byla, zda li ji někdy v budoucnu využijí.

Myslíte si, že techniku WYSIWYG v budoucnu využijete?

Z grafu vidíme, že polovina z respondentů ještě neví, zda ano či ne. Druhá polovina dotázaných zodpověděla ano nebo ne v podobném poměru.

Obr. 33 Využijí respondenti editory v budoucnu

9.4 Závěry vyplývající z dotazníku

Výzkum ukázal, že má první hypotéza byla vyvrácena, neboť 77 lidí ze 122 nezná pojem WYSIWYG. Součástí tohoto tvrzení taktéž bylo, že ti co znají tuto techniku, budou převážně muži, a to se opravdu potvrdilo 41 odpověďmi mužů a 4 žen. Další předpoklad byl taktéž potvrzen, protože na vesnicích pojem WYSIWYG znalo jen 10 % dotazovaných. Respondenti pocházející z měst na tom byli o poznání lépe 46 % z nich, odpovědělo ano. Nejvíce tuto techniku znali v krajských městech, kde odpověď ano získala 54 %. Dále z výzkumu vyplývá, že studenti nejčastěji znají editory v následujícím pořadí od nejznámějšího po méně známé:

- Dreamweaver
- Webnode
- Web Builder
- TinyMce
- BlueVoda
- Web Page Maker
- Kompozer
- CkEditor
- Easy Editor

U studentů studujících IT bylo pořadí lehce pozměněné:

- Dreamweaver
- TinyMce
- Webnode
- Web Builder
- Web Page Maker
- Kompozer
- BlueVoda

U ostatních povolání, kterých bylo zastoupeno podstatně méně, bylo pořadí:

- Web Builder
- Easy Editor
- Kompozer
- Web Page Maker
- Dreamweaver
- Webnode

- TinyMce
- Front Page

U respondentů používajících WYSIWYG editory bylo pořadí následující:

- Dreamweaver
- Kompozer
- Easy Editor
- Web Builder
- BlueVoda
- Web Page Maker
- Webnode
- iWeb

Výsledky vyplývající z výzkumu na otázku, zda li dotazovaní používají WYSIWYG editory, nemusejí být považovány za všeobecně platné, kvůli malému počtu respondentů ženského pohlaví. Výzkum tedy ukázal, že 32 % mužů používá WYSIWYG editory či WYSIWYG mód spolu s ruční editací kódu. U žen byl výsledek 25 %, které WYSIWYG editory či WYSIWYG mód spolu s ruční editací kódu využívají. Poslední hypotéza byla potvrzena jen z části. V odpovědích, kde se vyskytovalo ano či ne, bylo zvoleno převážně ne. Výzkum také ukázal, že ženy ve svých odpovědích, častěji volí možnost nevím.

10 Závěr

Problematika webových aplikací byla, je a myslím si, že ještě řadu let bude aktuální. Každý chce svou firmu, skupinu či klub zviditelnit, a jak jinak toho dosáhnout, než za pomoci masového média - internetu. Ale ne každý ovládá programovací nebo značkovací jazyk, kterým se webové aplikace vytvářejí. WYSIWYG editory nabízejí těmto lidem bez jakékoli znalosti jazyků pomoc právě při tvorbě stránek. Některé editory mohou vytvořit stejně zajímavou webovou prezentaci tak, jako by ji vytvořil profesionální webmaster. Avšak ne vše je zdarma.

Bakalářská práce se ve své teoretické části snaží poukázat právě na některé výhody a nevýhody, se kterými se při této tvorbě setkáváme. Dalším, ne méně závažným problémem je jejich výběr. Každý editor, ačkoliv jsou všechny stejně zaměřené, může poskytovat odlišné vlastnosti i funkce, kterými si navzájem konkurují. Je tedy mylné se domnívat, že WYSIWYG editor nainstalujeme a během pár minut vytvoříme stránku, která se bude podobat profesionální. S každým programem se musíme seznámit tak, jako se seznamujeme například s novým spotřebičem, kdy až po určité době poznáme jeho celý potenciál. V práci nejsou podchycena všechna kritéria, ale jsou zvolena taková, která jsou obecného či základního charakteru a zároveň jsou v souladu s požadavky kladenými základní školou, pro kterou jsem vytvářel webovou prezentaci.

Výstupem je tedy celkové srovnání WYSIWYG editorů, jehož výsledky jsou zapsány do tabulky v kapitole „Výsledné srovnání“. V této tabulce si kterýkoliv čtenář bakalářské práce nebo jakákoliv základní škola může dle srovnávací tabulky vybrat podle svých specifických požadavků editor, který jim bude nejvíce vyhovovat. V kapitole se také nachází graf s bodovým hodnocením a následným pořadím. Dalším výstupem bakalářské práce je webová prezentace pro Základní školu [Týn nad Vltavou, Malá Strana, Žižkova 285](#), jejíž specifika byla popsána v samostatné kapitole.

11 Rejstřík obrázků

OBR. 1 REGISTRAČNÍ FORMULÁŘ ADOBE.....	21
OBR. 2 VYTVOŘENÍ NOVÉHO DOKUMENTU	22
OBR. 3 PROSTŘEDÍ DREAMWEAVER	23
OBR. 4 SPRÁVCE ADOBE EXTENSION	24
OBR. 5 SPRÁVCE ADOBE WIDGET.....	25
OBR. 6 PROSTŘEDÍ WEB PAGE MAKER.....	28
OBR. 7 PUBLIKACE VE WEB PAGE MAKER.....	30
OBR. 8 NASTAVENÍ VZDÁLENÉHO SERVERU	31
OBR. 9 REGISTRACE BLUEVODA	35
OBR. 10 PROSTŘEDÍ BLUEVODA	37
OBR. 11 OKNO S VLASTNÍ EDITACÍ	38
OBR. 12 PROSTŘEDÍ TRELLIAN WEBPAGE	44
OBR. 13 NASTAVENÍ FTP TRELLIAN WEBPAGE	46
OBR. 14 PROSTŘEDÍ KOMPOZER	51
OBR. 15 CSS EDITOR UVNITŘ KOMPOZER	53
OBR. 16 SPRÁVCE ROZŠÍŘENÍ KOMPOZER.....	54
OBR. 17 PROSTŘEDÍ TINYMCE.....	61
OBR. 18 ADMINISTRACE WEBNODE.....	66
OBR. 19 PRACOVNÍ PLOCHA NA ZÁKLADĚ ŠABLONY "BĚŽNÁ STRÁNKA"	68
OBR. 20 ADMINISTRACNÍ MENU ESTRANKY	73
OBR. 21 POŘADÍ VÝSLEDNÉHO SROVNÁNÍ EDITORŮ.....	80
OBR. 22 UKÁZKA WEBOVÉ PREZENTACE PRO ZŠ TÝN NAD VLTAVOU.....	82
OBR. 23 POHLAVÍ RESPONDENTŮ	85
OBR. 24 VĚK RESPONDENTŮ	86
OBR. 25 POVOLÁNÍ RESPONDENTŮ.....	86
OBR. 26 DOSAŽENÉ VZDĚLÁNÍ RESPONDENTŮ.....	87
OBR. 27 SÍDLA RESPONDENTŮ	87
OBR. 28 VÝSLEDKY ZNALOSTI POJMU WYSIWYG	88
OBR. 29 ODKUD ZNAJÍ RESPONDENTI POJEM WYSIWYG	88
OBR. 30 VÝSLEDKY ZNÁMÝCH EDITORŮ	89
OBR. 31 VÝSLEDKY POUŽÍVÁNÍ EDITORŮ	89
OBR. 32 VÝSLEDKY POUŽÍVANÝCH EDITORŮ	90
OBR. 33 VYUŽIJÍ RESPONDENTI EDITORY V BUDOUCNU	90

12 Použitá literatura

- JANOVSKEÝ, Dušan. *Jak psát web* [online]. © 2010 Jak psát web [cit. 2011-04-11]. Dostupné z WWW: <http://www.jakpsatweb.cz/>
- Microsoft [online]. © 2011 Microsoft [cit. 2011-04-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.microsoft.com/cs/cz/default.aspx>>
- ARNOŠT, Pavel. *Root* [online]. 2001 [cit. 2011-01-22]. Co je to "Open Source software". Dostupné z WWW: <<http://www.root.cz/clanky/co-je-to-open-source-software/>>
- KREJČÍ, Jaromír. *Interval.cz* [online]. 2000 [cit. 2011-01-22]. Shareware, freeware, trialware - konečně jasno. Dostupné z WWW: <http://interval.cz/clanky/shareware-freeware-trialware-konecne-jasno/>
- Adobe [online]. © 2011 Adobe Systems Incorporated [cit. 2011-01-28]. Dostupné z WWW: <<https://www.adobe.com/>>
- W3C [online]. Copyright © 2010 W3C [cit. 2010-12-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.w3.org/>>
- Bluevoda [online]. Copyright 2010 © VodaHost [cit. 2010-12-06]. Dostupné z WWW: <http://www.bluevoda.com/>
- Trellian [online]. Copyright © 1997 - 2010 Trellian [cit. 2010-12-06]. Dostupné z WWW: <http://www.trellian.com/>
- TinyMce [online]. © 2003-2011 Moxiecode Systems AB [cit. 2011-04-11]. Dostupné z WWW: <<http://tinymce.moxiecode.com/>>
- Mozilla [online]. © 2009–2011 [cit. 2011-04-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.mozilla.cz/>>
- Web page maker [online]. © 2002-2010 [cit. 2010-12-06]. Dostupné z WWW: <http://www.webpage-maker.com/>
- EStranky [online]. © 2005 - 10 Websitemaster a.s. [cit. 2010-12-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.estranky.cz/>>
- Webnode [online]. Copyright 1998 - 2010 Westcom [cit. 2010-12-06]. Dostupné z WWW: <http://www.webnode.cz/>
- PEXA, Petr. *Jazyky XHTML, CSS, DHTML, WML*. 1. vyd. České Budějovice : Kopp, 2006. 207 s. ISBN 80-7232-286-9

13 Přílohy

[1] Dotazník

Prosím o vyplnění následujícího dotazníku, který je součástí mé bakalářské práce. Veškeré vyplňování je anonymní, a proto prosím o co nejpravdivější odpovědi. Výsledky, které budou vyplývat z dotazníku, nebudou poskytovány žádné třetí straně. Děkuji za Váš čas Říha Petr.

Jednotlivé odpovědi prosím zakroužkujte (při výběru jiné, vypište jaké do řádku)

1. Pohlaví
 - a. Muž
 - b. Žena
2. Věk
 - a. Do 15 let
 - b. 15 – 30 let
 - c. Nad 30 let
3. Povolání
 - a. Student
 - b. Státní zaměstnanec
 - c. Podnikatel
 - d. Webmaster
 - e. Student IT
 - f. Jiné: _____
4. Dosažené vzdělání
 - a. ZŠ
 - b. SŠ – SOŠ – SOU
 - c. VŠ - VOŠ
5. Sídlo
 - a. Krajské město
 - b. Město
 - c. Vesnice
6. Říká Vám něco pojem WYSIWYG editor webových stránek?
 - a. Ano, s touto technikou jsem seznámen
 - b. Ne, neříká

Pokud jste u předchozí otázky zakroužkovali **ano**, pokračujte na otázku číslo sedm, pakliže jste odpověděli **ne**, přeskočte na otázku číslo jedenáct.

7. O WYSIWYG jste se dověděli z? (Vyberte i více možností)
 - a. Médii
 - b. Ve škole
 - c. Od kamarádů
 - d. Na pracovišti
8. Vyberte Vám známé editory (Vyberte i více možností)
 - a. Easy Editor
 - b. BlueVoda
 - c. Dreamweaver
 - d. Kompozer
 - e. Webnode
 - f. TinyMce
 - g. CkEditor
 - h. Web Page Maker
 - i. Web Builder
 - j. Jiné: _____
9. Používáte WYSIWYG editor k tvorbě webových stránek?
 - a. Ano
 - b. Ne
 - c. Ano, spolu s ruční editací kódu
10. Jestliže jste na předcházející otázku odpověděli kladně, uveďte jaký WYSIWYG editor webových stránek používáte? (Vyberte i více možností)
 - a. Easy Editor
 - b. BlueVoda
 - c. Dreamweaver
 - d. Kompozer
 - e. Webnode
 - f. TinyMce
 - g. CkEditor
 - h. Web Page Maker
 - i. Web Builder
 - j. Jiné: _____

11. WYSIWYG anglicky „what you see is what you get“. Česky by se tento pojem dal přeložit jako „co vidíš, to dostaneš“. Jedná se o takovou techniku tvorby webových stránek, u které nepotřebujeme znát znalost žádného programovacího ani značkovacího jazyka. Pouhým Drag & Drop nebo výběrem z nabídky umísťujeme jednotlivé prvky na pracovní plátno a parametry nastavujeme přímo v menu. Pomocí funkce uložení popřípadě publikace se automaticky vygeneruje daný dokument do podoby webové stránky tak, jak jej vidíme v editoru.

Po krátkém vysvětlení pojmu WYSIWYG, myslíte si, že tuto techniku využijete?

- a. Ano
- b. Ne
- c. Nevím